

N° 49

Revista n° 49

Sumari

Tema de portada	4
Ajuntament	13
Entitats	26
Dossier d'història	34
Cultura	35
Solidaritat	51
Espai Escolar	54
Natura	58
Esports	63
News	66

Crèdits

CONSELL DE REDACCIÓ:

Joaquim Carreras,
Àngel Garcia, Dani Cañigual,
Lluïsa Martínez,
Assumpció Vila,
Josep Rodeja, Roger Casero,
Joan Casals, Gregori Montgé,
Josep Brugada

DISSENY I
MAQUETACIÓ

Estudi Gràfic David Coll
972 220 154 Girona

CORRECCIÓ
LINGÜÍSTICA:

Toni Ruscalleda,

IMPRESSIÓ:

Impremta Montserrat.

AGRAÏMENTS:

Ajuntament
de Sarrià de Ter,
Diputació de Girona.

HAN COL·LABORAT EN
AQUEST NÚMERO:

Josep Sansalvador, Dolors
Xabé, Loli Fernández, Mònica
Singla, Jordi García, Nicolàs
Pichardo, Anna Sala, CCP
Sarrià de Dalt, Plataforma Sal-
vem Sarrià, Cristina Vicedo,
Gustau Carbo, Mònica Ayme-
rich, Pau Fornells, Montse
Xandrich i Engràcia Bramon,
Marc Tarrades, Josep M. Cairó,
Ivan Bustamante.

SUBSCRIPCIÓ ANUAL:

10 €

TIRATGE:

1.500 exemplars.

E-MAIL:

revista@sarriadeter.com

El Tractat de Constitució
Europea

Els europeus tenim ja sobre la taula un dels documents de caràcter legal més importants dels darrers anys, el Projecte de Tractat Constitucional, el que comunament hom haurà d'acceptar amb el nom de Constitució Europea. El projecte per a tots els vint-i-cinc països que formen la Unió Europea (des de l'U de maig d'enguany), és un document que va proposar-se després de la important convenció de Niça que els caps d'estat i de govern van celebrar el desembre de l'any 2000. A Niça es va acordar que la Unió Europea havia d'avançar i lògicament calia també progressivament ampliar perquè està clar que els països que formem la Unió responem a una realitat, però la Unió, no és tot Europa. Així, doncs, després de Niça es va acordar que els tractats de funcionament polític, democràtic i jurídic de la Unió, havien de ser revisats i per a una bona revisió, res millor que proposar definitivament un text

jurídic general i ampli el qual recollís el funcionament democràtic dels drets i deures de les ciutadanes i ciutadans de la Unió Europea. El projecte per a una Constitució Europea, comença els seus treballs a partir del 15 de desembre de 2001 en el Consell Europeu reunit al municipi belga de Laeken. Al cap d'aquesta Convenció per a dirigir els treballs, es va decidir de posar-hi el controvertit expresident francès Valéry Giscard d'Estaing. Els resultats del projecte de Constitució van ser una realitat la qual va ser presentada al Consell Europeu de Salònica al 20 de juny de 2003. Per tant, avui, després de l'ampliació a vint-i-cinc, els europeus gaudirem d'un text constitucional, text que val a dir tots els països membres hauran de ratificar sigui per la via parlamentària, sigui per la via

més pedagògica del referèndum. Tots els països membres l'hauran de segellar. Espanya ja ha anunciat com i quan es farà. Aquesta signatura tanmateix sembla que en general té garanties, però hi ha qui es pregunta: ¿Què pot passar si algun país no ratifica? ¿Què s'esdevindria si per raons insospitades alguns dels grans no signessin l'acord?, pensem en la posició de Gran Bretanya o França. Tot fa pensar que la Constitució Europea, el que avui és només un Tractat, prosperarà perquè l'anhel europeïsta és molt gran, almenys a Catalunya i a Espanya, però difícilment nosaltres davant la complexitat de la construcció europea podem erigir-nos en àrbitres. D'il·lusió no ens en falta!

NOU!

LA REVISTA JA ÉS A INTERNET, CONSULTEU-LA A:

www.sarriadeter.com

NOTA: La revista l'edita el grup G.E.R.D.S. de TER (Grup editor de la revista de Sarrià de Ter, Consell de Redacció) amb el suport i financiació de l'Ajuntament de Sarrià de Ter.

Paper groc 100% reciclat de PAPELERA LA CONFIANZA SA.

Dipòsit Legal: GI-255-94 - ISSN 1139/9732

AGRAÏM LA COL·LABORACIÓ DE LES ENTITATS COMERCIALS

El consell de redacció de PARLEM DE SARRIÀ no es responsabilitza necessàriament de les opinions signades

Europa, l'anhel acomplert

Per Josep Brugada i Gutiérrez-Rave

Des dels anys històrics de la firma dels primers tractats de cooperació econòmica, després del conflicte bèl·lic europeu, la signatura el 18 d'abril de 1951 del tractat de constitució de la CECA, Comunitat Europea del Carbó i l'Acer, va representar l'inici seriós de la reconstrucció europea. Al nostre país, d'ençà dels anys més llunyants de la República a Catalunya i a l'Estat espanyol, hi ha hagut moltes ciutadanes i ciutadans que desitjaven de manera fervorosa una vinculació del nostre país als països que han conformat la Unió Europea. Val a dir que els camins que ens han portat a formar part d'aquesta Unió no han estat políticament fàcils, no ho han estat per ningú, però menys per aquells països que van estar sota règims totalitaris o n'eren satèl·lits.

Tots sabem quines eren les imatges que se'n duïen els estrangers que descobrien el nostre país. Certament predominava de manera general el tòpic del *Spain is different*, l'Espanya del sol, la platja i la sangria, però molts europeus intel·ligents que venien a casa nostra sabien i havien percebut altres potencialitats del nostre país. Als anys cinquanta i seixanta és evident que molts s'emportaren els tòpics. Altres, malgrat el franquisme, es fixaren en la riquesa dels nostres valors culturals, lingüístics, paisatgístics, gastronòmics i patrimonials. Nosaltres, en canvi, per sortir de la sordidesa i la grisor del règim, per poder respirar culturalment i política, aspiràvem a creuar la frontera. Els qui no estaven fixats per la policia i tenien passaport podien permetre's alguna escapada nord enllà. La veritat era que els contrastos eren importants. A tall d'anècdota, recordo -als darrers anys setanta encara- la impressió

Viatgers a l'estació de tranvies de Tallin, la capital d'Estònia.

que em va causar, per la varietat i qualitat dels productes, la primera vegada que vaig posar els peus al gran supermercat *Casino* de Perpinyà. Existien gran varietat de productes i de marques que al nostre país eren desconegudes. No cal dir que en un altre ordre de coses, tal vegada més importants, els contrastos culturals i polítics van ser capitals per a determinar els mals que assolaven Espanya, "la pell de brau", en paraules del poeta Salvador Espriu. La llum, la inspiració semblava venir-nos del nord i, de fet, la contemplació d'Espanya des de l'exterior va fer que moltes formacions polítiques tinguessin clar el que convenia a la totalitat de "la pell de brau". Moltes persones vam tenir el primer contacte europeu amb França. Altres, tal vegada per motius més particulars i específics, amb altres països. França, però, per als catalans va ser el país veí, una nació poderosa que va tenir el seu paper (no sempre positiu) amb els refugiats de la Guerra Civil o amb els exiliats, però per a molts -anys després- esdevingué el punt de

referència de la resistència política i cultural. França, el país de la llibertat, la fraternitat i la igualtat, va ajudar d'una manera clau que molts processos i debats polítics que hom elaborava per Espanya es portessin a terme en el seu territori. Un cop restablerta la democràcia a l'Estat espanyol, en el seu posterior desenvolupament -no sempre fàcil- els principals països d'Europa restaven certament sorpresos dels grans canvis que durant vint, vint-i-cinc anys, es van experimentar al nostre país: *¿Come è cambiata la Spagna!*, em deien els italians, i jo per contra, recordo que als anys vuitanta els deia: *vosaltres els europeus, vosaltres a Europa...*, i ells em replicaven, *¿I que no sou europeus els espanyols o els catalans?*. Arrossegava encara complexos d'inferioritat que havíem heretat del franquisme. Tot això s'esdevenia abans de la signatura del tractat de Maastricht.

L'Acta Única Europea, firmada el febrer de 1986, va permetre als països que en aquell moment for-

maven la Unió construir un espai comú per als mercats i s'establia també en el seu territori la lliure circulació de persones, mercaderies, serveis i capitals, procés mitjançant el qual s'afavoria l'activitat econòmica de les empreses i la lliure circulació dels ciutadans.

Quan Espanya, juntament amb Alemanya, Bèlgica, Dinamarca, França, Gran Bretanya, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos i Portugal, va ratificar el tractat de Maastricht el 7 de febrer de 1992, es donà llum verda a un dels fets més simbòlics que va transmetre més realisme del procés de la Unió: la introducció de la moneda única. Enllà de l'obertura i de la posada en marxa del sistema monetari de la UE, la comunitat posava en funcionament també un aspecte que donava cohesió a la política comunitària europea, una política exterior comuna i una reglamentació dels assumptes de la governabilitat interior.

Espanya portava només quinze anys amb "garanties jurídiques constitucionals". El temps transcorregut era poc, però la maduresa política, la modernització de l'estat i l'embranchada econòmica que va liderar el PSOE i el treball democràtic i seriós de totes les espanyoles i els espanyols, feien exclamar a més d'un, en el sentit d'admirar-se de com havíem treballat i de quina manera estàvem progressant adequadament. Estic convençut que l'horitzó, l'anhel, els desitjos d'esdevenir europeus de ple dret de la majoria de ciutadanes i ciutadans espanyols, van ser elements que van col·laborar a creure'ns de bo de bo les nostres potencialitats. Ho van dir sovintejadament molts polítics, Felipe González, Jacques Delors, Jordi Pujol, entre els més destacats, però la ciutadania en general tenia clara també la posició que calia adoptar i la incorporació a Europa va ser una il·lusió col·lectiva, "*los países de la ampliación no parecen sentir el entusiasmo que se vivía en España en el momento de la incorporación a la entonces llamada Comunidad Europea*" (Felipe González, *La Europa que necesitamos*, El país, 6 de juliol de 2004). Vam

afegir-nos de ple dret a Europa, sense necessitat de referèndum. La legitimitat del programa del govern d'aleshores ja va ser una garantia d'incorporació a Europa. El passaport efectivament ens donava credibilitat i ens vinculava a uns valors compartits, altrament els llaços definitius amb els països de la UE afermava més i millor també la democràcia a l'Estat espanyol.

L'euro, la moneda de la Unió

L'1 de gener de 2002 es posà en funcionament l'Euro, la moneda dels països de la Unió. El nou sistema monetari deixava fora, però, la Gran Bretanya, que no ha posat en funcionament el sistema perquè del seu país provenen -encara avui- no només recels econòmics sinó també polítics. Altres països, com ara Noruega, ni tan sols han volgut formar part de la Unió política. Amb el temps, ja veurem com queden. Dels anglesos no m'estranya res, (segueixen conduint per l'esquerra, no mesuren segons el sistema mètric decimal, prefereixen un apropament cultural i econòmic amb els països anglòfons, persisteixen en el manteniment de la lliura com a valor propi i de relació, etc.). A les envistes de la posada en marxa del nou sistema monetari europeu, tots podem recordar els recels que suscitava el sistema. A títol personal he de dir que mai vaig tenir la impressió que el nou sistema monetari pogués fracassar, sempre m'inspiraren un gran respecte i credibilitat les declaracions i la defensa del sistema que l'aleshores President del Banc Central Europeu (BCE), Willem Frederick Duisenberg, aquell holandès simpàtic de tofuda blanca cabellera, feia de l'euro. Vaig tenir en tot moment la idea que l'euro esdevindria la moneda de bona part d'Europa, que inspiraria credibilitat de la mateixa manera que 'el florí' a l'època del Renaixement aconseguí gran prestigi en l'Europa central i en la conca mediterrània.

Amb els seus pràcticament dos anys de vigència i circulació, l'euro s'ha consolidat i ho ha fet de tal

Plaça de l'Ajuntament de Riga, capital de Letònia

manera que ha seguit bé la paritat amb el dòlar. En alguns moments, com hem apreciat, l'euro s'ha arribat a cotitzar per sobre de la moneda americana, ha tingut algun període en el qual quasi ha arribat a doblar el seu valor. Per tant, no tinc cap dubte que l'euro és una moneda de valor apreciat, consolidat, una moneda que crec i estic convençut que ens dóna seguretat i sobretot molta més comunicació amb la resta d'europeus, fins i tot entre nosaltres mateixos. L'euro ens lliura entre altres coses d'aquell complex que teníem els catalans i els espanyols d'anar amb una moneda feble, que havia tingut diverses devaluacions i que havíem de canviar imprescindiblement cada vegada que anàvem a Perpinyà. Aquest complex s'ha acabat, la moneda -entre altres aspectes- ens uneix, ens dóna solidesa, personalitat, certa seguretat interna i per descomptat també seguretat, envers els països de fora la zona euro.

Malta, que té per capital La Valetta, és juntament amb l'illa de Xipre un dels països més petits de la Unió i que s'han incorporat a la unió política el maig de 2004. Importa de la Gran Bretanya, Alemanya i Itàlia pràcticament tots els productes de primer consum. És una petita illa del mediterrani amb un determinat i estereotipat model turístic. Grans hotels, serveis molt orientats al turisme de sol que demanen sobretot els britànics i els alemanys. Malta no es destaca per les seves bones platges, perquè el terreny és més aviat pedregós i hi abunden les cales i els avencs.

En aquest sentit monetarista i de valoració econòmica, és ben cert que la posada en circulació de l'euro ha estat un fet que ha fet rondinar la gent i la cantarella encara segueix a conseqüència de l'arrodoniment dels preus de molts productes. Ara que ja s'ha acabat la Babel monetària a la zona euro, la queixa ve de l'encariment dels preus. És evident que tot s'ha encarat (i molt!) respecte a l'arrodoniment.

En els preus petits ho percebem automàticament. Si abans un cafè podia costar cent pessetes, avui val 1 euro o sigui 66 pessetes més, un diari en valia 150, ara val un euro, o sia 16 pessetes més, i així successivament.

Havia tingut la idea que amb l'arribada de l'euro, els països pertanyents a la unió monetària aniríem anivellant els preus dels productes fins aconseguir una relativa aproximació, per exemple entre els preus dels productes de primer consum d'Espanya, en relació a França, d'Itàlia o d'Alemanya. Aquest objectiu d'unificació de preus serà difícil que s'assoleixi, vist que a curt termini depèn dels índex d'inflació i altres factors de l'economia interna de cada país, tot i que els valors de l'economia unificada dels països membres, els factors de convergència i el pacte d'estabilitat no permeten superar el 3% de la inflació.¹ Els factors econòmics han de ser aproximats entre els països. S'han d'acomplir uns mínims, és clar. Val a dir, doncs, que al cent per cent de la unificació dels preus, potser no s'hi podrà arribar mai, tot i que l'objectiu de l'estabilitat de preus és un objectiu que ha recollit també a última hora el mateix text constitucional europeu, (Art.I.3), "*La finalitat de la Unió és promoure la pau, els seus valors i el benestar dels seus pobles. Treballarà a favor del desenvolupament sostenible d'Europa basada en un creixement econòmic equilibrat i d'estabilitat dels seus preus*". És cert que hi ha productes de primera necessitat el preu dels quals oscil·la poc respecte d'un país a l'altre i alguns (pocs!) són iguals, no obstant això, encara hi ha una sèrie de productes i serveis que mantenen una diferència considerable d'un país respecte de l'altre. Serà bo que cada país, les cambres de comerç, els productors, treballin amb la seva economia perquè es produeixi també una aproximació de preus. S'haurà de treballar per l'Europa dels preus, per l'equilibri de l'oferta i la demanda. La qüestió dels preus és un aspecte que pot contribuir que hi hagi menys

diferències en la interacció de la compra-venda en els països membres, per tant, amb una raonable unificació de preus podrem contribuir també que hi hagi més estabilitat interna. Aquest raonament el feia en el moment que la Unió Europea estava formada pels quinze països. Ara mateix, que el panorama ha canviat amb l'entrada de Polònia, Hongria, Txèquia, Eslovènia, Eslovàquia, Estònia, Letònia, Lituània, Xipre i Malta, la interacció econòmica dels preus entre els països membres es torna a allunyar. És l'Europa de les dues velocitats (o de tres). Si se m'admet el símil ciclista, val a dir que hom haurà de pedalar de valent a fi d'escursar distàncies. Cal assenyalar que en aquesta Europa, unida políticament, no tots els països han adoptat de moment l'euro. Formem la zona euro: Espanya, Portugal, França, Itàlia, Alemanya, Bèlgica, Luxemburg, Holanda, Irlanda, Grècia, Àustria i Finlàndia, en canvi, Dinamarca, Suècia i la Gran Bretanya, euroescèptics, fins al moment en resten fora, com els altres deu països que s'acaben d'incorporar (1 de maig de 2004).

Si el debat dels preus dels productes és ara com ara una assignatura pendent a equilibrar a la zona euro, imaginem el treball econòmic que encara resta per fer per tal d'anivellar monetàriament i econòmicament la resta de països membres. Posem només alguns exemples banals per a poder entendre les variables dels preus: ¿Quant costa una cervesa a Barcelona? ¿Quant costa a Varsòvia? ¿Quant costa a París?, ¿Quant costa una ampolla de vi?, ¿Una entrada en un cinema?, ¿Un menú en un restaurant?, ¿La mateixa peça de roba? ¿El mateix automòbil? Econòmicament s'haurà de treballar per trobar el necessari equilibri entre els països. Segurament existeixen en la renovellada UE uns factors interns i externs que ajudaran a equilibrar la nostra estabilitat i la nostra competitivitat. Per assolir aquest objectiu caldrà ara un reequilibri del Producte Interior Brut (PIB), no de cada país sinó, a més curt termini

Terrassa d'un bar a la ciutat de Kosice, Eslovàquia

de la 'zona euro', i a més llarg termini, de tota la UE. ¿Com ho aconseguirem? Evidentment el Parlament Europeu i totes les institucions, inclusivament les economies nacionals més desenvolupades, hauran de fer esforços, primer per mantenir els factors econòmics de convergència, respecte del Pacte d'Estabilitat, malgrat tot. En segon terme caldrà establir els mecanismes econòmics de cooperació i equilibri interns amb els països menys desenvolupats de la Unió. Espanya, en la darrera dècada del segle XX, ha estat un país molt beneficiat dels fons de cohesió. Recordem aquell famós adjectiu de "pedigüeno", "pidolaire", que José Mª Aznar va etzibar a Felipe González quan aquest era President del govern. Evidentment Espanya s'ha beneficiat dels fons de cohesió europeus, però això es va aconseguir en bona part gràcies que el govern socialista va dur a terme en tot moment una seriosa i positiva acció de govern cent per cent europeista. La cosa certa va ser al cap i a la fi que el mateix José Mª Aznar, últimament va sortir fent el pinxo davant els mitjans europeus dient que Espanya tenia un dels índex d'inflació més baixos de la unió, a la qual cosa en certa ocasió el can-

celler alemany Gerhard Schröder li va haver de donar un toc d'atenció en el sentit precisament que si Espanya gaudia de tan bons índex econòmics, era també gràcies al sumatori dels beneficis dels fons de cohesió que Espanya havia rebut de la UE, !Alemanya ajudant, és clar! Ara li tocarà a l'economia espanyola contribuir més i millor a l'ajuda dels deu països recent integrats i als que tenen una perspectiva més imminent d'entrar-hi: Croàcia, Romania, Bulgària i Turquia.

El marc legal europeu, la Constitució

De cimera en cimera, Amsterdam 1997, Niça 2001, Laeken 2001, Copenhaguen 2002, els presidents de govern dels diferents estats van portar els debats a l'assoliment d'un document marc, o Carta Magna, per tal de recollir els drets i els deures que hauran de regir els destins de la ciutadania europea. El Tractat de Constitució Europea és una realitat el 18 de juny de 2004. Els representants dels vint-i-cinc països van assolir un acord general sobre el repartiment de poders i sobre els continguts de la futura Constitució Europea.

És important per a totes les ciutadanes i ciutadans de gaudir d'un nou

text constitucional que engloba alguns aspectes fonamentals de la nostra dignitat com a persones i com a ciutadans, el qual, per entendre'ns, està per damunt de la nostra Constitució nacional i del nostre Estatut de Catalunya, també lògicament de connotacions nacionals. ¿Per què és important haver arribat a aquest objectiu? Per molts motius, evidentment, però entre d'altres, perquè els nostres drets supranacionals, per tant europeus, queden o haurien de quedar doblement garantits. La part segona del Tractat de Constitució Europea és en definitiva una Carta de Drets Fonamentals de la UE i aquest apartat dedica tota una sèrie d'articles que són una fiança de la dignitat humana, garanties que malauradament en altres països extracomunitaris no gaudeixen. M'interessa destacar en primer terme l'Art.I.2, on es diu que "*La Unió es fonamenta en els valors del respecte a la dignitat humana, la llibertat, la democràcia, la igualtat, l'Estat de dret i el respecte als Drets Humans, fins i tot s'inclouen els drets de les persones que pertanyen a minories*". Naturalment tot l'article podria ser objecte d'un extens comentari, però m'interessa destacar que els conceptes de **llibertat, dignitat, democràcia, drets humans**, esdevenen una condició vital, *sine qua non*, no només per a la salut dels europeus, sinó -com es comprendrà- per a tots els pobles de la terra. Això ho hem de tenir en compte, valorar-ho i apreciar-ho totes i tots, però sobretot aquells que vam viure després de 1945 períodes de dictadura o els qui van viure en l'òrbita dels països blindats per la influència dels règims soviètics. Aquests són conceptes vitals per a poder desenvolupar-nos. Pensem que no tots els països ho tenen. ¿Gaudeixen d'aquests valors els cubans, els colombians, els albanesos, els sirians, els marroquins, els afganesos o els paquistanesos? Per tant, el Tractat de Constitució Europea, a més dels nostres textos nacionals i de la Declaració dels Drets Humans, la Carta Magna europea vetlla -almenys sobre el paper- perquè la dignitat humana sigui inviolable, respectada i protegida, es

rebutgen explícitament la pena de mort, les execucions, les tortures, els tractes inhumans i degradants, per descomptat. Pensem que molts països del món -com he apuntat- no posseeixen aquestes garanties.

He dit en començar aquesta exposició que tot el text constitucional podria i ben segur serà objecte de crítica i de revisió. M'ho sembla i jo mateix, com tota persona amb sentit comú, convindrà que el text té mancances i omissions greus, no és un text 'brillant' com algú ha dit. Penso que el projecte de text constitucional europeu, malgrat que conté valors bàsics, és essencialment fluxiu. Per exemple, en l'Art.II.15 es diu que *"Tota persona té dret a treballar"*, molt diferent del que diuen alguns textos nacionals en els quals s'especifica que tothom té dret a *"tenir un treball"*, concepte molt més concret i compromès, de la mateixa manera que en els textos nacionals es diu que el govern té el compromís i l'obligació de procurar als ciutadans, una vivenda digna, una educació gratuïta, una assistència sanitària, una protecció social, etc. De manera genèrica es diu (Art.II. 21) que *"es prohibeix qualsevol discriminació"*, no s'especifica de quin tipus, per tant serà el Tribunal de Justícia de la Unió en qualsevol cas qui haurà de discernir i dictaminar de quin tipus de discriminació es tracta. Altres temes o compromisos que recull el text són els de *"la igualtat entre homes i dones"* (Art.II. 23), *"combatre qualsevulla mena de violència domèstica"* (Art.III.3) i que *"els menors podran expressar la seva opinió lliurement"*.

Aquest són alguns dels articulats que conté el text constitucional i, pel que fa als preàmbuls, després de molts estira-i-arroscs, definitivament hom ha descartat de matisar en el text els antecedents i les arrels cristianes d'Europa. Entre els països de la Unió, majoritàriament hom té present aquesta vinculació a la cultura i a la religió cristianes perquè val a dir que ha exercit una gran influència moral i cultural entre tots nosaltres, per tant, sigui com sigui, em sembla que no és bo barrejar qüestions de moral i de

Ruta per caminar al Parc Nacional de Triglauski Narodi, Eslovènia.

L'esglèsia de Krysoematusa, a Khlorkas. Xipre

culte en els textos de marcat caràcter polític. En aquest ordre de coses, deixem a la política el que és polític i a les religions allò que els pertany.

¿Quins són els reptes europeus del futur?

En plantejar-me aquest tipus de pregunta se m'acut que allò més imminent del programa polític de la Unió (ara ja a vint-i-cinc països) és el treball per a la cohesió interna de les nacions, és a dir, procurar un treball polític i econòmic per tal que tots els països, a curt i a llarg termini,

puguin tenir uns índex de desenvolupament similar i/o aproximat als països més rics o més desenvolupats de la mateixa Unió. No hi hauria d'haver una Europa unida a dues velocitats, ni a tres. ¿Com s'aconseguirà això? Entre altres coses amb uns fons de cohesió que permetin finançar projectes de sostenibilitat, projectes per a infraestructures, projectes culturals, industrials, comercials, turístics, agrícoles, ramaders i per descomptat programes d'integració entre les nacions. La qüestió és clara, cal que ens coneguem tots,

El gran Cafè Hungria a Budapest.

Carrer de Praga, Txèquia. Foto AVS

que ens ajudem. Es tracta que progressin adequadament, és a dir, amb bons i correctes nivells de benestar tots els països de la Unió. Per tant, respecte del desenvolupament de les economies nacionals, s'haurà de pedalar fort per fer front a la pròpia competitivitat intranacional i plantar cara a un dels grans temes que ens afecten a tots: l'atur. El tema del treball per a tots és un dels reptes més seriosos que se'ns presenten. Treball (el que en algunes constitucions nacionals és un dret fonamental) vol dir també manteniment, sostenibilitat, creació d'empreses i industrialització, agricultura, competitiva a nivell interior i a nivell de l'exportació extracomunitària. No cal ni que subratllem que l'economia europea ha de fer front a l'economia americana i als mercats asiàtics. Altrament, darrerament han aflorat els fenòmens dits de 'deslocalització'. Jo crec que no es tracta de res nou dins el món de la industrialització, en tot cas el que és novedós és el terme, l'eufemisme que hom utilitza per dir 'reubicació',

'trasllat d'una indústria'. En definitiva, allò novedós és el terme, no l'estratègia, és a dir, les accions a través de les quals les empreses, les multinacionals, de la mateixa manera que s'han instal·lat en un territori es desinstal·len i se'n van a algun altre país (de la UE o de fora), on la mà d'obra, la fiscalitat o altres costos que graven sobre la producció i els beneficis els són més rendibles. (Serien exemples de deslocalització els casos recents a Catalunya d'empreses com Samsung, Leader, Panasonic, Levi's, etc.). Els factors econòmics són doncs transcendents per tal de tenir una UE forta, amb mercats interiors forts i solvents.

En un altre ordre de coses, tanmateix, caldrà establir tots els mecanismes necessaris per a la regulació d'entrada de persones i treballadors immigrants. És evident que caldrà -com cal per als fluxos nacionals- una regulació de les persones en funció (molt en funció, jo diria) entre l'equilibri dels llocs de tre-

ball: oferta, i la demanda que es produeixi. Aquesta balança en equilibri oferta / demanda em sembla fonamental per a poder avançar en progrés i en índexs de benestar, perquè qui estigui a Europa o hi hagi de venir, pugui portar una vida en condicions.

Un altre fet que em sembla palmarí avui, és la consolidació definitiva de la Unió. Si avui la UE és un conglomerat de vint-i-cinc països, val a dir que tard o d'hora aquesta Unió s'haurà d'arrodonar i acabar, haurà de tenir uns límits. Enllà dels vint-i-cinc, com tothom sap, sobre la taula hi ha la propera entrada a la Unió d'Hongria, Romania i Croàcia, i la qüestió més espinosa de l'ampliació -molt debatuda- de Turquia. Aquesta nació, en territori estratègic entre el Pròxim Orient, Europa i els països de l'òrbita russa, és un país amb un gran nombre d'habitants, 63.528.000, i amb un percentatge alt de població islamista (98,8%). Avui Turquia presenta diverses vicissituds per a la

Un de cada quatre agricultors de la UE serà polonès. Polònia és una de les primeres potències agrícoles del món. El seu sector primari ocupa el 26% de la població activa i les terres de conreu comprenen 14,62 milions de ha.

seva integració. En primer lloc els seus indicadors econòmics, la seva taxa d'inflació i el seu índex d'atur. Té des del punt de vista polític elements insostenibles per al desenvolupament de la democràcia, com són la revisió de la seva Constitució que entre altres qüestions ha de dirimir seriosament el tema de la supressió de la pena de mort. Altrament, el factor religiós que pot i hauria de ser un element enriquidor per a la convivència europea, suscita més recels que no pas adhesions per part dels governs d'alguns països, tot i que és una realitat que en el si de la UE convivim ja moltes religions, des del catolicisme de grans arrels culturals, passant pels ortodoxos, els protestants, els jueus i els musulmans. Amb el debat -que no serà fàcil- de l'adhesió i entrada de Turquia, tal vegada s'hauria de posar límit a curt termini a l'ampliació de la Unió. Em sembla que

els deures que tindrem ja seran prou costosos i elevats com perquè, Turquia a banda, ens hàgim de plantejar ara com ara més adhesions. La Unió Europea s'ha de tancar, acotar, i algunes repúbliques de l'antiga òrbita soviètica com Ucraïna, Bielorússia, Moldàvia, haurien de fer -al meu parer- pinya amb Rússia per tal de formar un altre dels grans motors mundials.

Comptat i debatut penso que l'anhel, el gran desig d'esdevenir europeus ja s'ha acomplert raonablement i com sigui que tots volem una Europa forta i unida, cada nació haurà de treballar a bon ritme. Tots volem, doncs, una Unió Europea democràtica, gran i forta, solidària, cooperadora de la utopia mundial, però estem segurs que no la volem gegantina, ni incontrollable, perquè això faria fracassar la il·lusió de futur i el projecte mateix.

¹ El pacte d'estabilitat i creixement va ser un topall econòmic perquè els països respectessin el seu deute públic en relació al seu PIB. El Pacte d'Estabilitat va ser una proposta precisament del ministre Alemany de finances Theo Waigel el qual al 1996 va fer la proposta per tal que els països menys rics de la UE, (Portugal, Espanya, Irlanda, i Grècia) mantinguessin el control del dèficit. Es tractava que cap país superés un dèficit superior al 3%. La cosa certa és que el primer expedient per dèficit excessiu es va aplicar a Portugal perquè havia presentat un dèficit del 4'1%. La credibilitat dels Pactes d'Estabilitat econòmica dels països que formen l'Ecofin, trontolla perquè tot i les mesures restrictives, França i Alemanya que recentment han superat el 3%, per despesa excessiva, no obstant això, han eludit les sancions i el Tribunal de Justícia Europeu, ha anul·lat el blindatge del Pacte d'Estabilitat. Per tant, des del punt de vista econòmic, es segueix afermant una Europa a dues o tres velocitats, deixant clar que les locomotores de gran tracció econòmica segueixen essent França i Alemanya que fan i desfan segons les seves conveniències. Ja ho diu el refrany castellà: "Dónde no hay patrón, no manda marinero".

La Constitució europea aquesta desconeguda

Tema de portada

Per Àngel Garcia

Mentre la comissió que ha de redactar el nou Estatut de Catalunya, la constitució dels catalans que en diuen alguns, comença a posar fil a l'agulla (a esmolar ben bé les eines, per fer servir una expressió més adient), una altra comissió, la de la Constitució Europea, està ja enllestint la seva feina.

Aviat ens cridaran per referendar-les. Les dues? Doncs no està massa clar. Sembla que la decisió del PSOE de convocar un referèndum no és del tot ben vista per tots els partits europeus i per alguns d'aquí i alguns dels partits que s'emplenen la boca amb la necessitat i la urgència de referendar l'Estatut, passen de puntetes o donen llargues a la possibilitat d'un referèndum sobre la Constitució Europea.

Per què? Que potser no és tan important la Constitució que ha de definir els drets i les obligacions del conjunt dels europeus que la que defineixi els dels catalans? O potser hi ha por d'un massiu desinterès i per tant d'una important abstenció com ha passat a les eleccions europees?

Semblaria que el marc general que ha de regir-nos a tots els europeus hauria de ser tan transcendent com el dels catalans i, malgrat tot, la majoria dels països encara no s'han definit davant la possibilitat de fer aquest referèndum. I això que molts dels aspectes de caire social han estat eliminats, potenciant en canvi la plena liberalització del mercat de treball, la lliure circulació del capital sense cap restricció i sotmès només a les normes que estableixi el Banc Central Europeu sense el control dels governs dels estats membres, i la subordinació en política de defensa a l'OTAN, que no és, com tothom sap, una organització genuïnament europea.

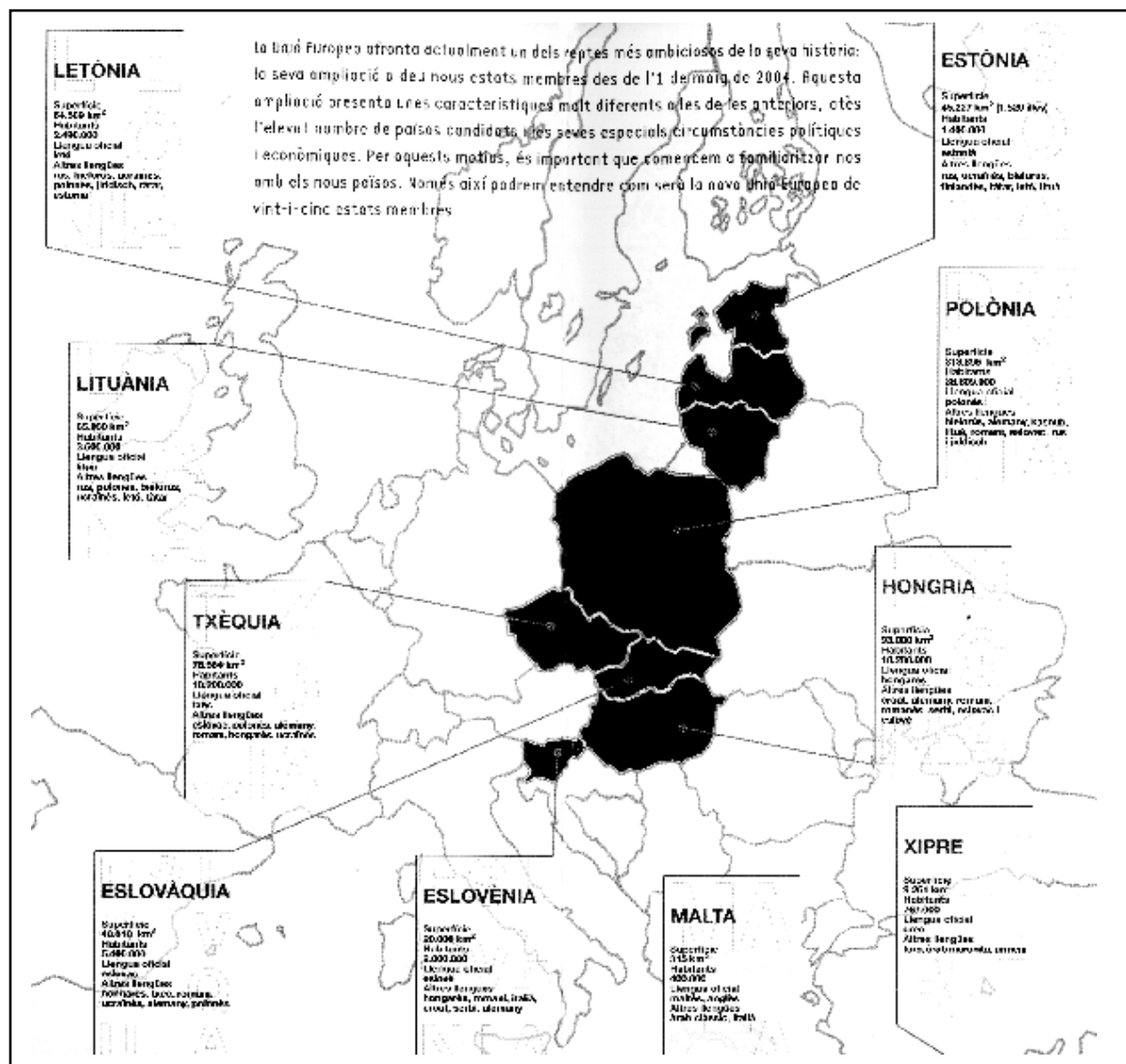
Fa anys, quan Espanya va entrar a la Unió Europea, es va haver de modificar un petit aspecte de la nostra Constitució (no em feu dir quin: tinc poca memòria però sé que era una qüestió formal de poca importància) i es va fer sense cap consulta. El Senat i el Parlament en sessió conjunta ho van aprovar.

Tinc un amic suís que en comentar-li aquest aspecte es va escandalitzar: a Suïssa és impensable que una modificació de la Constitució, per petita que sigui, es pugui fer sense consultar els ciutadans. Clar que a Suïssa qualsevol tema és motiu d'un referèndum. Fins i tot fa cinc o sis anys es va sotmetre a votació si una qüestió determinada s'havia de sotmetre a referèndum: la resposta, naturalment, va ser que sí i el diumenge següent votaven aquella qüestió. Suïssa és un país meticulós i curiós i potser algun dia importarem més coses d'allà, a part del tòpic dels rellotges de cucut. En certa ocasió, repassant les llistes electorals dels partits que es presentaven a unes eleccions, no sé si cantonals o nacionals, vaig trobar-ne un de ben estrany: el PDA, Partit dels Automobilistes. Em vaig petar de riure: no podia entendre que els automobilistes s'organitzessin en un partit, però us imagineu aquí que el RACC agrupés tots els seus socis i presentés candidats reclamant autopistes sense peatge, vies transversals per tot el país, i gasolina sense tants impostos? No vull donar idees gratis, però potser no s'endurien un mal resultat...

Tornant a l'afer que ens ocupa, la Constitució Europea és un tema massa important per intentar escati-

mar-lo a la voluntat dels europeus, i seria bo que els partits polítics no passessin per alt la necessitat que els ciutadans puguem conèixer, debatre i votar el text d'aquesta Carta Magna que ha d'emmarcar els nostres drets fonamentals en matèries tan importants com la sanitat, l'educació o les pensions, i que marcarà les directrius generals en

qüestions com l'habitatge, el transport, l'agricultura o la pesca, i seria bo també que els ciutadans exigís-sim dels partits aquest compromís. I encara una altra consideració: arribat el moment, la pregunta que ens faran serà prou clara per entendre

que s'està aprovant només el redactat de la Constitució? O serà una d'aquelles preguntes rebuscades i un pèl capcioses en les que sembla que allò que està en joc és el concepte mateix d'Europa i no només un text?

Esperem amb els ulls ben oberts aquest moment i votem en consciència allò que ens sembli més correcte perquè el que ens hi juguem és molt més del que sembla.

- TABACS
- LOTERIES
- FOTOGRAFIA
- CAVA
- REGALS
- PAPERERIA
- PREMSA

**NOU SERVEI
DE FOTOCÒPIES
i FAX**

LA TRADICIÓ DE "L'ESTANC" AMB UNA OFERTA RENOVADA
AL SERVEI DELS SARRIANECS

Carrer Major, nº 7 - 17841 Sarrià de Ter - Tel. i Fax 972 17 01 98 - estancsarria@eresmas.net

El Carrer Major

Ajuntament

Nicolàs Pichardo

Regidor d'Urbanisme i Serveis públics

Tot canvi provoca un risc, una aposta, un repte. En el cas del carrer Major, l'aposta era, és i serà la rehabilitació d'aquest vial, mantenint i millorant l'esperit comercial i dinamitzador del sector, alhora que realitzar un canvi en profunditat dels serveis soterrats (clavegueram, aigua, llum, ...) i un canvi important de la seva imatge i fesomia.

Conjugar aquests objectius ofereix una complexitat evident que obliga a executar aquesta obra en el menor temps possible, a fi d'evitar els problemes a veïns i comerciants, mantenir els subministraments bàsics a les cases i restringir el mínim imprescindible el trànsit a la zona. Per aquest motiu el projecte ha estat dividit en quatre fases, corresponents a quatre trams del carrer Major.

Un primer tram que comprèn des de l'Església fins al carrer Petit, un segon tram que recorre des del Pont de l'Aigua fins al carrer de l'Església, un tercer tram que va des del carrer Petit fins a la cruïlla amb el carrer Carrilet, inclosa la remodelació de la placeta de la Font i del carrer Pallach, i per finalitzar, un quart tram que arriba fins al límit del terme municipal amb St. Julià de Ramis.

La nova configuració del carrer Major amb un sol sentit de circulació viària, permet establir un punt d'equilibri entre els vianants i els cotxes. L'amplada única de 4 m de la calçada central, amb reductors de velocitat, permet una circulació de vehicles amb velocitats més adequades. Per altra banda les voreres més amples, amb grans peces de 30x40 amb un color oxidat i la col·locació de

En aquest tram de carrer les obres s'han complicat pel fet que s'han soterrat els contenidors on es localitzen els fonaments de la casa forta del Pont de l'Aigua. També s'han trobat llambordes i restes de les antigues vies del Carrilet que passava antigament per una cota més baixa. Foto: AVS

llambordes en alguns trams, donen un to de color que destaca respecte a l'asfalt central. Els arbres, el nou mobiliari urbà, el soterrament dels contenidors de residus i l'eliminació de barreres arquitectòniques li confereixen un aspecte molt més agradable i modern.

Per un altre costat, no hem d'oblidar que, al marge dels canvis externs, les obres de remodelació també estan comportant canvis importants en la qualitat de vida dels veïns. Les noves infraestructures com ara el nou clavegueram de major diàmetre, amb noves connexions normalitzades i estanques als habitatges, la nova conducció d'aigua potable, la supressió dels creuaments de línies elèctriques són, entre d'altres, algunes de les millores incorporades.

Ara, a punt de finalitzar la segona fase de les obres de remodelació del carrer Major, ja tenim arguments per valorar i comentar els canvis que ha sofert aquest carrer. L'aposta per donar prioritat als vianants i al comerç, vers el trànsit, alhora que s'ordena i garanteix aquest, fent-lo més fluït, amb velocitats més baixes i adequades al nucli urbà, estan donant com a resultat un carrer que no és plenament de vianants, ni tampoc una via ràpida per a vehicles, cosa que permet la plena convivència d'ambdós usos del carrer.

És evident que aquests canvis comporten modificar alguns hàbits i inèrcies que fins ara es mantenien en el carrer Major, però crec sincerament que els resultats i les millores són evidents i ajudaran a donar una major qualitat de vida als ciutadans destinataris finals d'aquestes obres.

Acords de l'Ajuntament

Acta del Ple Extraordinari de 8 de maig de 2004

L'Alcalde Josep Turbau va explicar que la convocatòria d'aquest ple extraordinari té per objecte l'assignació dels noms als carrers de la nova urbanització de la unitat d'Actuació del Pla dels Vinyers. L'acte és també un reconeixement a les persones que han tingut un paper rellevant en la història de Sarrià de Ter: el metge Agustí Riera i Pau, el mestre Isidre Macau Teixidor, la mestra Margarida Casas i Tarrés i el mestre Climent Guardiola i Gener. La seva exemplaritat professional i humana es fa evident en el reportatge històric i biogràfic de cadascun dels personatges homenatjats que es va passar després del ple.

Va agrair a tots els familiars la seva presència a l'acte, així com tots els veïns que eren presents.

Roger Torrent va destacar que els homenatjats eren persones compromeses política i socialment, i com a professionals van ajudar amb els seus exemples a fomentar els valors humans i ciutadans, i es va congratular de la iniciativa de l'equip de govern municipal.

Lluís Aymerich va esmentar que la majoria dels descendents dels homenatjats han continuat exercint les mateixes professions i va tenir paraules de record i d'agraïment als mestres Sr. Macau, Sra. Margarida i el Sr. Guardiola, així com per al metge Agustí Riera per la seva exemplaritat professional.

A més del nom als carrers esmentats, s'acorda assignar el nom de Plaça dels Vinyers i carrer dels Quatre Camins al carrer transversal entre el carrer Isidre Macau i el carrer Autopista.

Acta de la Sessió Extraordinària del 17 de maig de 2004

La reunió té com a objecte la designació, mitjançant sorteig entre els electors del municipi, dels presidents i vocals de les meses electorals per a les properes eleccions al Parlament Europeu a celebrar el 13 de juny.

El Ple extraordinari per posar nom als carrers del Pla dels Vinyers es va celebrar a la Sala Patronat. Foto: Quim Lluell

Acta de Sessió Ordinària de 25 de maig de 2004

Modificació de preus públics de la Llar infantil i la piscina

El regidor d'Ensenyament, Roger Casero, va explicar la proposta d'incrementar en un 2,6% els preus de la Llar d'Infants, en base a les variacions d'oferta de serveis, a la qual cosa Sergi Torrentà, del grup d'ERC va contestar que hi votaria en contra ja que havent fet un estudi comparatiu d'altres llars infantils, al seu paper, els preus són per sobre la mitjana, tot atenent el ventall d'horaris que s'ofereixen. Per altra banda Lluís Aymerich, del grup de CiU, està d'acord amb l'increment proposat ja que es troba a l'alçada de l'IPC. Roger Casero va informar que per fi s'ha aprovat el conveni amb la Direcció General de Centres Docents del Departament d'Ensenyament, la qual cosa permetrà regularitzar tots els conceptes d'ingressos del pressupost de la Llar i, quan el compte d'explotació estigui normalitzat, es podran planificar alternatives de funcionament amb elements de judici més suficients. La proposta es va aprovar amb l'abstenció del grup d'ERC.

El regidor d'Esports, Àngel Mesas, va proposar incrementar els preus de la piscina en un 3%. El regidor d'ERC, Sergi Torrentà, anuncià que votaria en contra ja que considera que els preus són en general cars, i Lluís Aymerich, en representació de CiU va fer veure que l'increment

proposat s'aplicava sobre uns preus diferents als aprovats en les Ordenances Fiscals. En aquest sentit, i donada la manca de concordància entre les propostes i les ordenances, s'acorda que els preus de la piscina que s'han d'aplicar enguany siguin els que consten en el llibre oficial de les Ordenances Fiscals de 2004.

Sol·licitud de subvenció per a inversions en el pavelló municipal.

La Diputació de Girona exigeix que les peticions de subvencions siguin acordades per un òrgan col·legiat, en aquest cas per l'Ajuntament en Ple.

S'acorda sol·licitar a la Diputació de Girona una subvenció de 80.724,40€, equivalent al 30% de cost de les actuacions de millora del pavelló municipal (vestidors, graderia i pista) que es xifra en 266.724,40€. La resta serà finançat per l'Ajuntament.

Sol·licitud de subvenció per a mesures d'estalvi energètic a l'edifici de la Cooperativa.

S'acorda sol·licitar a la Diputació de Girona, dins del programa del "Pla a l'acció" per a mesures d'estalvi energètic, el 60% del cost de diverses actuacions al Centre Cívic de la Cooperativa, xifrades en 7.930,85€, inversió que s'estima es recuperarà en un any i mig.

Reglament del Consell Municipal Escolar

El Regidor d'Ensenyament Roger Casero

va explicar que el Reglament de 1986 havia quedat obsolet i el que es vol és adaptar-lo a la situació real amb nous criteris de representació dels grups municipals, centres d'ensenyament, Ajuntament de Sant Julià i d'altres àmbits educatius i associatius incorporant també ciutadans de reconegut prestigi al Consell Escolar. En quant a la presidència li serà delegada per l'Alcalde, i per tant el seu grup tindrà com a representant, Assumpció Vila i com a suplent, Àngel Mesas.

Sergi Torrentà aprofita per felicitar a Roger Casero per aquesta iniciativa, i Lluís Aymerich, tot i estar d'acord amb la iniciativa demana es reculli en el redactat del Reglament la previsió que la representació en el Consell tindrà en compte la proporcionalitat dels grups a l'Ajuntament.

El grup d'ERC nomena Sergi Torrentà com a titular i a Roger Torrent com a suplent. El grup de CiU nomena a Lluís Aymerich com a titular i a Dolly Grau com a suplent.

La proposta és aprovada per unanimitat, amb la modificació proposada per el regidor de CiU.

Al·legacions a l'estudi informatiu i d'impacte ambiental del desdoblament de l'A-2

L'Alcaldia per resolució de 19 d'abril va formular al·legacions al "Estudio informativo y estudio de impacto ambiental de la autovia A-2 del Nordeste. Tramo: Girona-Frontera francesa. Clave EI-1-GI-06 Provincia de Girona", i ara es sotmet la seva ratificació a la consideració del Ple.

Malgrat no estar inclosa aquesta opció, l'ajuntament de Sarrià de Ter, recollint el sentir general dels veïns, considera com a prioritari el desdoblament de la variant N-II per l'Est, ja que aquesta és l'actual carretera N-II. Això permetria solucionar els actuals problemes de saturació, seguretat vial i accidentalitat que es dona actualment en aquesta via. A més, el fet que passi per zones qualificades d'indundables fa necessària la urgent modificació del traçat.

La proposta d'ampliació de l'autopista A-7 a 4 carrils no està ben documentada, ja que l'estudi d'impacte ambiental incorporat a l'estudi informatiu és insuficient d'acord amb la normativa actual, afecta gravíssimament el terme municipal i els seus habitants i no incorpora les mesures correctores contemplades en la "Ley del Ruido" (37/03 de 17 de novembre).

En el cas que la proposta vagi endavant, es demana es minimitzi l'impacte acústic amb paviments especials, pantalles sonores artificials i vegetals, i fer l'ampliació de 4 carrils pel costat oest a fi i efecte de minimitzar l'impacte sobre les construc-

cions existents a Sarrià de Dalt. També s'han de preveure les mesures d'insonorització d'habitatges i instal·lacions, i les indemnitzacions regulades a la llei d'expropiació forçosa.

No es valoren les alternatives 3 i 4 per considerar extremadament greus les afectacions al territori i suposa l'obertura d'un nou traçat si no es preveu l'eliminació de l'actual AP-7

Cessió al Consell Comarcal d'un dret de superfície sobre un terreny situat al pla de Xuncla -I per a la instal·lació d'una deixalleria.

L'Ajuntament de Sarrià de Ter cedirà el terreny al Consell Comarcal del Gironès per tal que construeixi una deixalleria de tipus B, per un termini de 50 anys, subvencionada per l'Agència Catalana de Residus i que donarà serveis al sector de Girona Nord, Sarrià de Ter, Sant Julià de Ramis, Sant Jordi Desvalls, Cervià de Ter i Viladesens.

Aquesta finca, identificada com a "EQU" en la unitat d'Actuació Pla de Xuncla I, té 2.641m² de superfície i es troba entre els carrers de Sant Grau, el camí de can Renoc i el carrer Puigmal.

En quant a les despeses de funcionament, una vegada estigui instal·lada existeix un estudi proposat de repartiment de costos elaborat pel Consell que planteja com a mòdul de repartiment la població.

Projecte redactat pel CILMA de modificació del traçat del TGV al seu pas per Sarrià de Ter

El Consell d'Iniciatives Locals per al Medi Ambient de les comarques de Girona (CILMA), a sol·licitud dels ajuntaments gironins afectats pel traçat del TGV, v encarregar a l'enginyeria Equip Tècnic Santandreu el suport tècnic per estudiar millores en el traçat. En el cas de Sarrià, es projecta un traçat amb una cota més baixa, la qual cosa permet que el TGV passi soterrat gairebé per tot el municipi.

Atès que el CILMA assumirà la representació dels ajuntaments en la negociació amb el Ministeri, s'acorda donar la conformitat a la proposta de modificacions en el tram del TGV Riells i Viabrea- frontera francesa, presentada pel CILMA.

Gestió compartida del canal múltiple digital

Es comunica a la Subdirecció General de Mitjans Audiovisuals de la Secretaria de Comunicació del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya que aquest Ajuntament desitja gestionar un programa del canal múltiple digital directament i de forma compartida amb la resta de municipis de l'agrupació determinada al Pla tècnic nacional de televisió digital que ho sol·licitin i demanar a

aquest organisme que iniciï el procediment per a l'atorgament de la concessió corresponent.

Subvenció per l'àrea de noves tecnologies de la Diputació

Es sol·licita una subvenció a la Diputació de Girona per sufragar en la màxima quantia, els projectes de reforma de la instal·lació de la xarxa informàtica a les dependències municipals en un 90% i l'adquisició de programes de recaptació municipal entorn windows en un 50%, de conformitat amb les convocatòries de l'Àrea de Noves Tecnologies.

Precs i preguntes

El regidor Roger Torrent considera que s'ha de fer un replantejament dels aparcaments del carrer Major, ja que queda molt poc espai per aparcament, amb l'agregant que amb les pluges de primavera la plaça de l'església ha quedat malmesa, a la qual cosa l'Alcalde va contestar que encara s'està fent les obres i quan acabin s'acabarà de regular tota la zona.

També Roger Torrent va demanar una solució al parc infantil de Sarrià de Dalt que ha quedat tancat. L'Alcalde va dir que s'havia d'estudiar una millor solució a l'actual, per tal que no s'hi hagi d'accedir per la Cooperativa.

El regidor per CiU, Lluís Aymerich va manifestar que per el ple d'assignació de noms de carrers s'havien sentit menys tinguts ja que no s'havia convocat cap comissió informativa, a la qual cosa va respondre la regidora Assumpció Vila tot dient que els havia donat la informació en reunions prèvies, i en particular a Dolly Grau en una reunió de la Comissió de Cultura.

Lluís Aymerich preguntà les raons per les quals no han pogut ser ateses totes les peticions de plaça a la Llar Infantil. Roger Casero, regidor d'Ensenyament, va comentar que és cert i que per a propers anys, caldrà flexibilitzar aules per ajustar l'oferta a la demanda. Afegeix que la ràtio de plaça per habitant és en comparació a d'altres municipis de l'àrea de Girona similar o millor.

El regidor de CiU va fer esment a les herbes de l'Avinguda de França i també a un acta d'inspecció de la Generalitat a l'edifici de la Cope per la supressió de barreres arquitectòniques al lavabo, a la qual cosa l'Alcalde va respondre, en el primer cas que es continuaria insistint al Ministerio de Fomento per tal que en faci la neteja, i en el segon punt que l'Ajuntament no tenia constància d'aquest acta d'inspecció.

Pre-inscripció i matrícula a l'Escola Bressol Confetti

*Per Roger Casero Gumbau,
Regidor d'Ensenyament*

La Ramona i els nens a l'hortet ple de faves. Foto: Mònica Singla

El curs 2002/03 l'Ajuntament de Sarrià de Ter va posar en funcionament l'Escola Bressol Confetti, provisionalment instal·lada al Centre Cívic la Cooperativa i, des de finals d'abril de l'any 2003, en el seu emplaçament actual i definitiu, al costat del CAP, al Pla de l'Horta. Amb la ferma voluntat per complir el compromís d'iniciar el projecte d'escola bressol dins el darrer mandat, des de l'Ajuntament es va fer un gran esforç a tots els nivells (tècnics, polítics i econòmics) per tal de garantir que a principis del curs 2002/03 l'Escola Bressol Confetti fos una realitat.

Des d'aleshores a Sarrià de Ter hi ha una escola bressol pública, de 68 places, amb l'objectiu de complir una doble finalitat: per un costat oferir una educació de qualitat per a infants de mesos fins als tres anys i, per un altre costat, ajudar, conjuntament amb d'altres mesures que es poden (i s'han de) prendre des de diferents àmbits, a comptabilitzar la vida familiar i laboral de les famílies.

A l'hora de planificar el funcionament de l'escola hi havia moltes qüestions a resoldre, i no calia prendre decisions precipitades;

recordo durant aquell estiu (any 2002) diverses reunions de l'Ajuntament (Alcalde, regidor l'Ensenyament i tècnics) amb els pares i mares per a debatre i discutir-ne el funcionament; d'altra banda es van prendre decisions sobre el model de gestió i la titularitat del personal docent, després d'estudiar i consultar diferents models de gestió de diferents escoles bressols d'altres municipis de les nostres comarques, algunes fins i tot d'altres demarcacions. Planificar una escola, doncs, no només és decidir el nombre de places, que d'altra banda també has de conveniar amb el Departament

d'Educació (abans Ensenyament) de la Generalitat de Catalunya, sinó definir un projecte i un model de gestió.

Així doncs es va optar per un model de gestió públic, en comptes de gestió delegada, de manera que la dependència del projecte i del personal docent i de serveis és municipal, entenent que aquesta és la millor manera de garantir l'estabilitat d'ambdues qüestions (projecte i treballadors) i, consegüentment, de la mateixa escola bressol. Per tant es va fer la selecció de la Direcció i de l'equip docent per via de concurs públic, havent d'aportar el concurs de Direcció un Projecte Educatiu.

Un altra qüestió que es va debatre amb les famílies va ser la gestió del menjador, optant finalment per la contractació per part de l'Ajuntament d'una cuinera i la dotació d'una cuina per l'escola bressol, descartant d'altres opcions com la subcontractació d'un càtering.

Naturalment, previ a totes aquestes decisions n'hi va haver una d'anterior, el model constructiu; valorant el risc que comportava apostar per un model constructiu en el seu moment més aviat atípic, des de l'Ajuntament es va valorar la necessitat de facilitat i hagilitat de construcció, sense que anés en detriment de la qualitat; a partir de projectes d'altres escoles bressol ja en funcionament es va fer un projecte que en millorava alguns aspectes i es va apostar per la construcció de l'escola a partir de mòduls prefabricats (no s'ha de confondre amb els "barracons"), oferint la mateixa confortabilitat interior.

És important valorar i recordar aquests antecedents, encara que

Foto: Mònica Singla

sigui breument, per ressaltar que per part de l'Ajuntament, des del seu inici, aquest ha estat un projecte que a tots els nivells (tècnics, polítics i econòmics) s'ha apostat per oferir un espai educatiu de qualitat. Hom podria haver pres altres decisions, però en aquell moment aquestes van semblar les decisions més encertades.

Avui, doncs, l'escola té 68 places repartides en una aula de 8 nadons (en endavant P0), dues aules de 13 alumnes d'1 a 2 anys (en endavant P1) per aula i dues aules més de 17 alumnes de 2 a 3 anys (en endavant P2) per aula; el personal que hi treballa està format per un equip docent, la Directora, cinc educadores i dos suports, i el personal de serveis per una cuinera i una netejadora.

Cada any entre els mesos de maig i juny s'obre el període de pre-inscripció i matrícula per al curs següent. La distribució d'aules i d'alumnes per trams d'edat a l'Escola Bressol Confetti fan que en principi cada curs hi hagi, més o menys, el mateix nombre de places ofertes en cada grup d'edat; és a dir, cada curs s'han d'oferir 8 places (sobre 8 totals) per al grup de nadons, 18 places (sobre 26 totals) del grup d'1 a 2 anys i 8 places (sobre 34 totals) per al grup de 2 a 3 anys; en resum, cada any es poden arribar a oferir (si no hi ha

incidències específiques derivades de les característiques dels alumnes) un total de 34 alumnes, la meitat de places que té l'escola.

Aquest any, a l'hora de fer la pre-inscripció s'ha produït una escassa pre-inscripció d'alumnes de Sarrià de Ter en els grups de P0 i P2, no arribant a ocupar el total de places ofertes, aproximadament la meitat, i un desbordament en la pre-inscripció en el grup P1; en aquest darrer grup, d'un total de 18 places ofertes hi ha hagut una pre-inscripció de 45 alumnes, 30 dels quals de Sarrià de Ter. El pas de la pre-inscripció a la matrícula es fa a través de l'aplicació dels barems aprovats, dividits entre els prioritaris i els complementaris; el barem que fa decantar més la balança, però, és el del domicili dels pares a Sarrià de Ter, valorat en quatre punts. Davant l'allau de pre-inscripció en l'esmentat grup, des de l'Ajuntament vam optar per ser el màxim diligents amb la documentació presentada, en el sentit de garantir que totes les famílies que tenien els quatre punts del domicili dels pares a Sarrià de Ter realment visquessin a Sarrià de Ter. En aquest sentit el què des de l'Ajuntament demanem per tal d'acreditar el domicili és el certificat d'empadronament i el de convivència, entenent que el què el Padró certifica és el domicili real de qui hi figura. Davant l'elevat nombre inicial de

Foto: Mònica Singla

l·listat d'espera (12 infants) del grup P1, vàrem iniciar una sèrie de tràmits per certificar que les dades del Padró es corresponien amb la realitat, fent ús del què ens obliga la Llei Reguladora de Bases de Règim Local (Llei 7/1985, de 2 d'abril): “els Ajuntaments realitzaran les actuacions i operacions necessàries per mantenir actualitzats els seus Padrons de manera que les dades contingudes en aquests concordin amb la realitat”. Entenem la incommunitat que suposa per tothom prendre aquestes mesures, però des de l'Ajuntament la prioritat en l'entrada en l'escola bressol és per a la gent que viu al municipi, i no sempre pot coincidir el domicili real amb l'empadronament. En qualsevol cas pensàvem que havíem d'exigir-nos ser diligents en aquest aspecte, ja que s'incorria en un conflicte d'interessos en què hi podia haver perjudicat (la gent que realment viu i està empadronada al seu domicili); sovint es poden donar aquestes situacions sens perjudici d'altri, és a dir, quan aquest fet no suposa que hi hagi ningú perjudicat, més enllà de la pròpia administració.

La resultant d'aquestes actuacions, més les baixes que s'han produït per motius de canvi de població o d'elecció d'altres escoles bressol, ha estat que a mitjans de juliol el l·listat d'espera del grup P1 hagi

passat de 12 a 5 alumnes. Sense cap mena de dubte l'experiència de cada any en el procés de pre-inscripció ens ha de servir, per un costat, per anar perfilant els criteris dels barems i, per un altre costat, valorar la suficiència o no de l'oferta de places. Tot i que encara no s'ha produït que tota la matriculació de tota l'escola durant un curs s'hagi omplert amb infants de Sarrià de Ter, podem valorar que possiblement no sempre seran suficients les places ofertes, tot i que, ara per ara, des de l'Ajuntament considerem que l'oferta de places públiques en relació als habitants, comparant-ho amb poblacions del nostre entorn, és correcta.

És responsabilitat de del Departament d'Educació de la Generalitat, també de l'Ajuntament, impulsar i vetllar per la creació de més places d'escola bressol, i en el cas de Sarrià de Ter, la Generalitat no sempre ens ha semblat que ha ofert el suport necessari per a la construcció i funcionament de la nostra escola bressol. Fins al 25 de març d'enguany no ha estat possible signar el conveni entre les dues administracions, i per tant fins a la data quasi la totalitat dels costos de construcció (490.811 €) han estat assumits per l'Ajuntament (la Diputació va fer una aportació d'uns 120.000 €), i la previsió d'uns 119.000 € a

aportar per part de la Generalitat s'han reduït a 65.157,24 €. D'altra banda el funcionament de l'Escola Bressol Confetti ha estat assumit, des del primer (octubre del 2002) dia fins a la signatura del conveni amb la Generalitat (març del 2004) per les famílies i per l'Ajuntament, funcionament pressupostat, al 2004, en 239.000 €. És necessari exposar, encara que breument, aquests números per comprendre que l'esforç de l'Ajuntament ha estat i és considerable, però que com tot a la vida, els recursos són limitats. Entenent la dificultat que poden tenir les famílies dels infants que estan en l·listat d'espera, des de l'Ajuntament se'ns fa difícil, ara per ara, prendre mesures com la construcció de més mòduls o l'establiment d'altres mesures temporals per resoldre la situació d'aquest curs vinent, ja que no podem hipotecar-nos més a nivell econòmic, ni volem hipotecar-nos a nivell de projecte. No creiem que sigui adequat oferir un espai semblant al de l'escola bressol sense tenir garanties d'oferir els mateixos serveis; tampoc valorem positivament ampliar les ràtios, llavors no podríem parlar ni d'escola bressol ni d'educació de qualitat, ni de qualitat del projecte, tot i que podem entendre que aquestes no sempre poder ser premisses a tenir presents a l'hora de planificar una escola bressol; mesures d'aquest tipus, si les prenguéssim, ens farien alterar l'oferta de places per al proper curs, i agreujaríem cada any aquesta problemàtica.

No volem desentendre'ns de l'anguniós situació que poden passar algunes famílies en veure que no poden comptar amb l'escola bressol pública del seu poble, caldrà valorar aquesta situació amb la Generalitat, caldrà valorar la influència que tindrà la posada en funcionament de l'escola bressol de Sant Julià de Ramis, i caldrà anar valorant les perspectives de creixement del nostre municipi per tal de preveure l'oferta de places públiques d'escola bressol al nostre poble, Sarrià de Ter.

Els nous carrers del Pla dels Vinyers

Ajuntament

Per Assumpció Vila i Simon
Regidora de Cultura

No fa gaire, el periodista i escriptor Narcís-Jordi Aragó deia, en una columna al diari el Punt, que la nostra memòria històrica i els nostres coneixements culturals són precaris: *“Comptem amb la memòria individual, més o menys fràgil, que ens permet de recordar el passat, però menystenim la memòria col·lectiva, gràcies a la qual perdura i s’aferma la trajectòria històrica d’una comunitat”*.

Com recuperar la nostra memòria col·lectiva? Com fer que els fets i les persones que han estat partícips de la vida pública del poble es

recordin o tan sols es coneguin? A vegades un article en aquesta revista ha suscitat l’interès del públic i ens ha demostrat que, tot i ser un poble petit, la seva gent ha format part dels moviments socials de cada època. Posar el nom a un carrer és la millor manera de recordar els homes i les dones que han viscut i treballat per la gent del poble, i que per la seva trajectòria vital són mereixedors d’aquest homenatge.

Dels personatges proposats, el metge Agustí Riera ha estat objecte d’estudi en la revista Parlem de Sarrià i en el cas del mestre Isidre

Macau, per l’edició d’un llibre de la col·lecció Baldiri Reixac dirigida per Salomó Marquès. Per contra, els també mestres Climent Guardiola i Margarida Cases, mestres durant la República i pares de la mestra Teresa Guardiola, recentment traspassada, només eren coneguts per la gent més gran de Sarrià de Ter, per tots aquells que havien tingut el privilegi de ser-ne els seus alumnes.

El recull de les seves dades personals i dels fets més importants, tant de la seva vida pública com privada, ajuden a omplir els buits de la nostra història.

AGUSTI RIERA i PAU. Metge i Polític. (Sábaló de Guane, 1876- Les Encies 1936)

El metge Agustí Riera i Pau va néixer a la població de Sábaló de Guane, (Cuba) el 2 de juliol de 1876, fill del també metge Narcís Riera Illa, de Vilamarí, i Crescència Pau Caulas, de Besalú, que havien emigrat a Cuba a causa de la guerra carlina. La família es va instal·lar al Pont Major el 1883, per fer-se càrrec de la consulta. Agustí Riera va cursar els estudis primaris al seminari del Collell, els secundaris a l’Institut de Girona i després marxà a Barcelona per estudiar Medicina, on es llicencià el maig de 1899.

Després d’uns anys a Barcelona, on va conèixer la seva esposa, M. Teresa Trotcha Estalella, amb qui es va casar el 1903, va instal·lar-se a Sarrià de Ter l’any 1905 per exercir de metge de poble, on tenen a més de la consulta, la vivenda. A Sarrià de Ter varen néixer els fills M. Lluïsa, Concepció, Agustí i Montse-

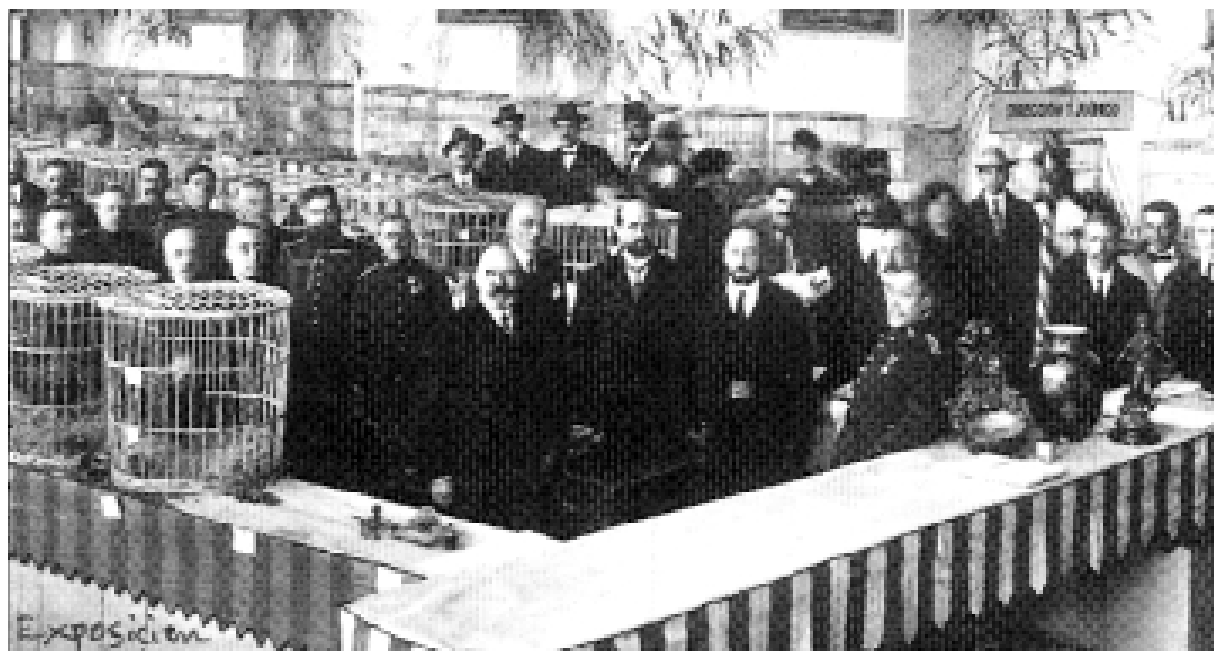

Descobriments de la placa al carrer Agustí Riera, pel seu nét, Gabriel Riera Matute.
Foto: Quim Lluñell

rrat Riera Trotcha.

Quan es reintegra a la vida social gironina coincideix amb una època d’efervescència política i, a causa de l’amistat personal que manté amb Francesc Cambó, s’uneix al partit de la Lliga Regionalista. L’any 1911 es presenta a diputat per

la Diputació Provincial, i surt escollit president de la Diputació gironina, institució que presidirà des del 13 de març de 1911 fins al 13 de gener de 1924, sempre en minoria. Com a President de la Diputació de Girona participa en l’elaboració de les bases de la Mancomunitat de

Agustí Riera, al centre de la imatge, en la inauguració, l'any 1919, d'una exposició avícola a Girona. Foto: Arxiu del Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona.

Una de les darreres fotos del metge Agustí Riera i Pau. Foto cedida per la família.

Catalunya, presidida per Prat de la Riba. Va formar part de l'Assemblea General i del Consell Permanent, com a conseller de Comunicacions i Obres Públiques, des d'on va impulsar la xarxa de camins veïnals, la xarxa de línies telefòniques i algunes competències en ferrocarrils secundaris. La seva experiència mèdica el va fer implicar en la lluita contra el paludisme, la tuber-

culosi i el tifus, malalties causades per la inexistència en molts pobles d'una xarxa de clavegueram. L'època de la Mancomunitat és l'època del renaixement cultural i de conscienciació nacional, de l'impuls del moviment noucentista, que a Girona és sinònim de l'obra de l'arquitecte Rafel Masó i del grup de la Sala Athenea. Agustí Riera participa en múltiples manifestacions culturals, des dels Jocs Florals de Girona on es va instituir l'any 1920 un premi amb el seu nom, fins a les actuacions del modest "Orfeó Joventut" de Sarrià de Ter o del Club Esportiu Sarrianenc. L'any 1923 fou nomenat senador del Regne per Barcelona, càrrec que durà de maig a setembre, a causa del cop d'estat del general Primo de Rivera. Agustí Riera fou defenestrat i la Mancomunitat de Catalunya, dissolta.

Alliberat de les responsabilitats polítiques, tornà a la seva feina de metge de capçalera a Sarrià de Ter. A causa de la seva popularitat, el criden de pobles de les rodalies, Medinyà, Celrà, Bordils, Canet d'Adri i es converteix en un metge molt

estimat. Quan se celebren les eleccions municipal de 1931 que donen una majoria als partits republicans, Agustí Riera no intervé, però ja és el president del Centre Catalanista de Girona. Més tard, quan Francesc Cambó reforma el partit com a "Lliga Catalana" nomena Agustí Riera vicepresident del Consell de Govern.

Els primers dies de la revolta militar de 18 de juliol de 1936 varen provocar una onada de violència incontrolada envers els clergues, els polítics de la Lliga i els propietaris i homes de negocis. La major part dels membres de la Lliga varen exiliar-se, però Agustí Riera no va témer per la seva vida. El 27 d'agost de 1936, se'l varen emportar quan sortia de visitar un pacient al carrer Major de Sarrià de Ter i el varen matar en un bosc prop de Les Encies, a les Planes. Tenia 60 anys.

La seva família, que aleshores ja vivia al carrer del Pont Major, sempre ha mantingut lligams amb Sarrià de Ter. Els també metges Agustí Riera i Trotcha i Gabriel Riera i Matute, fill i nét, han estat metges de l'empresa Torraspapel. ¹

A l'esquerra: Inauguració del carrer Isidre Macau. Foto: Quim Llunell

A baix: Isidre Macau, amb les seves filles i esposa, al pati de les antigues escoles de Sarrià de Ter. Foto cedida per la família.

ISIDRE MACAU I TEIXIDOR. **Mestre i Naturalista** (Palau-saverdera 1882-Barcelona 1946)

Isidre Macau i Teixidor va néixer a Palau-saverdera el 20 de maig de 1882. Era el segon fill d'una família de propietaris rurals, Antoni i Rosa. Va estudiar el batxillerat a l'Institut de Girona on l'any 1906 va obtenir el títol de Mestre Elemental. L'any següent, el 1907, aconseguí a Barcelona el títol de Mestre Superior. Va iniciar la seva vida professional a Piera, comarca de l'Anoia, de 1910 a 1918, i després a Verges. Per trasllat voluntari es va instal·lar a Sarrià de Ter, on ensenyà des de 1927 a 1933. D'aquí passà a Barcelona, al Grup Escolar de Sarrià, com a mestre de ciències naturals. Després de la Guerra Civil se'l va destinar al Grup Escolar Ramon Llull, el darrer centre on va exercir.

Casat amb Paquita Julià i Iglesias, varen tenir quatre filles, també mestres: Carme, Josepa, Rosa i M. Antònia. Isidre Macau va morir el 15 de juny de 1946 a Barcelona, quan tenia 64 anys. Isidre Macau representava l'esperit del moviment de renovació pedagògica a Catalunya iniciat l'any 1903 i que s'estroncà amb la Guerra Civil i el règim franquista. "La concepció que l'escola era la base per poder disposar d'un país modern, educar més que instruir, la preocupació pel desenvolupament global de la persona, l'ús de l'experimentació i l'observació, el coneixement de

l'entorn " Isidre Macau dedicava el seu temps lliure a l'estudi de la botànica, la mineralogia i la prehistòria, activitats que traslladava a la seva pràctica educativa. El material de les troballes amb els alumnes passava a formar part del museu escolar.

La seva estada a l'escola de Sarrià de Ter coincidí amb la Dictadura de Primo de Rivera, però tot i haver d'ensenyar en castellà, va aconseguir organitzar l'escola i millorar l'ensenyament. Va crear una biblioteca escolar oberta a tothom i va oferir classes d'adults a joves de 13 a 14 anys. De la seva estada a Sarrià de Ter aprofità per estudiar l'Abric Neolític de la Cova de Can Simón, al Pont Major, treball publicat en el Butlletí de la Ins-

titució Catalana d'Història Natural. Els seus alumnes el recorden com un home amb mètode, honrat i recte, que incentivava la lectura, amb petits premis com llibres i llibretes, i l'estudi de la natura amb les sortides a la muntanya de can Simon per recollir fòssils, peces de ceràmica, de sílex, restes òssies d'humans i d'animals que després enviava als Museus d'Història Natural.

L'any 1985, les filles Macau varen fer donació de gran part de les seves peces al Museu Arqueològic de Sant Pere de Galligants. Actualment es troben exposades a la sala Isidre Macau, que conté les col·leccions d'arqueologia, malacologia i mineralogia.²

*Margarida Casas i Tarrés, de jove.
Foto cedida per la família.*

*Descobriment de la placa del carrer Margarida Casas per les seves netes, Teresa i Assumpció Sala Guardiola.
Foto: Quim Lluell.*

MARGARIDA CASAS i TARRES. Mestra (Sant Feliu de Pallerols, 1890-Sarrià de Ter, 1971)

Margarida Cases va néixer a Sant Feliu de Pallerols el 20 d'agost de 1890. Gràcies a la voluntat d'un oncle, estudià Magisteri a Barcelona, on obtingué una sòlida formació pedagògica. Va començar a exercir de mestra nacional a Banyoles i a Sant Esteve de Lémena. L'any 1921 es va casar amb Climent Guardiola, mestre amb plaça a Cantallops, i ella va obtenir la de l'escola de la Jonquera. L'any 1922 va néixer la seva única filla, Ma Teresa Guardiola Casas. Juntament amb el seu marit, l'any 1934 es varen traslladar a Sarrià de Ter, ja en ple període republicà, per tal de fer-se càrrec de l'escola unitària de nenes, substitució de la Sra. Riera. El matrimoni vivia a l'edifici de les escoles, al carrer Major, i a la planta baixa coexistien les aules amb les dependències privades del matrimoni.

La gran quantitat d'alumnes a les aules unitàries era ja un lloc comú, cosa que s'esmenta en una de les reunions del Consell Escolar de 1935, quan Margarida Cases informa de les pèssimes condicions pedagògiques i higièniques de les sales destinades a l'ensenyament, i de la necessitat de construir una nova escola. El cens escolar d'aquells anys era de 274 alumnes, 153 nens i 121 nenes d'entre 3 i 12 anys.

Durant el govern de concentració, en plena Guerra Civil, totes les competències educatives foren assumides per la Generalitat, amb la creació del Comitè de l'Escola Nova Unificada (CENU). Des de 1936, els grups es formaren per funció d'edats i no de sexes, i també es feia l'ensenyament en català. L'arribada dels mestres de la Generalitat, el Sr. Riuró i la Sra. Pardo, abans que s'acabés de construir la nova escola, va ser de gran ajuda per Margarida Cases i Climent Guardiola.

Les noves escoles de la Generalitat es varen construir habilitant l'edifici del "Coro", confiscat pel Comitè antifeixista a la família Ensesa, propietària de l'immoble, i a la Societat Coral Joventut, que el destinava a Ateneu. El nou edifici, rehabilitat per l'arquitecte Emili Blanch, es va estrenar l'any 1937 com a escola graduada "Francesc Macià" i va permetre, de 1937 a 1939, que totes les classes, també les de les escoles nacionals, comptessin amb més espai per a cada alumne, tot i que l'arribada dels nous mestres va crear una situació de competència i de duplictat de centres oficials.

Mesos després, l'escola del CENU va deixar d'existir. El règim franquista va retornar la competència escolar als mestres nacionals, sense que aquests rebessin més suport per l'ensenyament. La situació va anar de mal en pitjor. Es va retornar a l'ensenyament en castellà, a les classes separades per sexes, a difondre les teories del nou règim, basada en una formació religiosa-

Margarida Casas, des del carrer Firal. Al fons, un molí de vent per pouar l'aigua.

patriòtica, i a un ensenyament autòritari. Tot l'esforç pedagògic dels mestres, basat en les teories de l'Escola Nova, se'n va anar en orris.

A Margarida Casas li varen obrir un expedient provisional, però fou rehabilitada provisionalment per exercir de mestra, i confirmada definitivament el juny de 1940, com a mestra de Sarrià de Ter. L'any 1951, va permutar la seva plaça amb la de la seva filla Teresa Guardiola i va marxar a Roses fins a la seva jubilació, l'any 1960. Quan va tornar a Sarrià, a la petita casa del carrer Firal que el matrimoni s'havia construït, anava tot sovint a l'escola per ajudar la seva filla a ensenyar a llegir els més petits, tasca que va fer fins a la seva mort, el 4 d'abril de 1971.

Descobriments de la placa del carrer dedicat al mestre Climent Guardiola, al Pla dels Vinyers. Foto: Quim Llunell

CLIMENT GUARDIOLA i GÈNER. Mestre (Campmany, 1891- Sarrià de Ter, 1974)

Climent Guardiola va néixer a Campmany, el 5 de setembre de 1891. Va exercir a Caldes de Malavella, Sant Esteve de Llémena, Sant Joan de les Abadesses, Lloret de Mar, Osca, Cantallops i a Sarrià de Ter el 1934, juntament amb la seva dona Margarida Casas, en substitució del Sr. Isidre Macau.

Si bé de Margarida Casas els seus alumnes consideren que era una mestra molt competent, amb molt bona formació, de Climent Guardiola tothom recorda la seva passió per l'ensenyament i per formar íntegrament els nens, per educar-los. Va prohibir els malnoms, tan comuns en l'època, del tractament entre els nens, i els obligava a dir-se pel seu nom i cognom. Desautoritzava les burles i les mofes entre els nens i els inculcava normes de conducta i educació. Va mantenir i ampliar la Biblioteca escolar iniciada pel seu antecessor, a la qual contribuïen els alumnes amb una petita aportació per comprar més volums i va

Climent Guardiola i Gèner. Foto cedida per la família.

fomentar les excursions i les sortides escolars.

Amb l'arribada de nens refugiats durant la Guerra Civil es va encarregar personalment de la seva formació i integració al poble. També feia les classes d'adults, en les dependències privades de l'edifici escolar per a nens de més de 12 anys.

Acabada la Guerra Civil es va enfrontar a un consell de guerra. El motiu era: coeducar i ensenyar en català. L'inhabilitaren per exercir de mestre durant 12 anys i per qualsevol altre càrrec públic. Més tard el Ministerio de Educación el

Climent Guardiola i Margarida Casas, en terrenys dels Ensesa. Foto cedida per la família.

rehabilita, però no li deixen ocupar la plaça de Sarrià i li donen la plaça de Viladrau, a la qual mai va optar per no haver de separar-se de la seva família.

Va deixar l'escola i durant uns anys portà la comptabilitat de les fàbriques de can Butiñà i de can Llargués i, malgrat la prohibició expressa de l'inspector, continuava fent classes particulars. Es va posar malalt i es va jubilar anticipadament l'any 1950. Va morir el 10 de febrer de 1974, als 82 anys. Educar, més que ensenyar, havia estat la seva gran passió.³

El dissabte 8 de maig, a les 5 de la tarda, se celebrà un Ple Extraordinari a la Sala Patronat per assignar els noms al carrers de la unitat d'actuació del Pla dels Vinyers. A més de les persones esmentades, es recullen els topònims de plaça dels Vinyers i passatge dels Quatre Camins. Seguidament es passà un audiovisual, amb les imatges i fets més remarcables de la vida dels homenatjats. Posteriorment, ja en el Pla dels Vinyers, es varen destapar les plaques i l'esbart dansaire de Fontcoberta va ballar danses tradicionals catalanes.

Els mestres Climent i Margarida, amb la seva filla Teresa Guardiola Casas, al pati de les antigues escoles.

¹ Referència bibliogràfica. Revista Parlem de Sarrià núm 16 (gener-febrer 1997)

² Referència bibliogràfica:

-“Aproximació a la història de l'ensenyament a Sarrià de Ter”. Narcís Casassa i Font. Ed. Ajuntament de Sarrià de Ter.

-“Isidre Macau i Teixidor. Mestre i Naturalista”. Sílvia Muñoz i Torres. Col·lecció Baldiri Reixach

-Revista Parlem de Sarrià, núm. 28. entrevista a Antonio Martínez i Muñoz.

³ Referència bibliogràfica:

-“Aproximació a la història de l'ensenyament a Sarrià de Ter”. Narcís Casassa i Font. Ed. Ajuntament de Sarrià de Ter.

Els avis Climent i Margarida

Per Anna Sala i Guardiola

Foto familiar de cap als anys 60. Els néts Francesc, Teresa, Anna i Assumpció Sala Guardiola, la filla Teresa Guardiola Casas amb el seu marit Francesc Sala Balaguer i els avis Climent i Margarida.

L'àvia Margarita i l'avi Climent van començar a ser mestres de Sarrià de Ter l'any 1934. Acabada la guerra civil, van jutjar l'avi en un consell de guerra acusat d'ensenyar en català i de tenir nois i noies a la mateixa classe. El van obligar a deixar de fer de mestre. L'àvia va continuar a Sarrià fins al 1957. Aquest any va permutar amb la mare que era mestra de Roses perquè pogués estar més a prop del pare, que estava també de mestre a Sant Sadurní de l'Heura. El 1960 l'àvia es va jubilar i van tornar a Sarrià.

Els meus germans i jo vam néixer al pis de sobre el col·legi. La Tere i jo perquè l'àvia n'era mestra. En Francesc i la Ton perquè la mare n'era mestra.

Casa nostra era el col·legi, aquell edifici modernista de l'arquitecte Masó, al mig del poble, que tenia dues grans aules: la classe de les nenes i la classe dels nens, separades per un petit pati. Les habitacions eren en el pis de sobre la classe de les nenes, però la cuina i el menjador eren a baix i per anar-hi travessàvem la classe.

El primer dia de les vacances de Nadal, cap al migdia arribaven els avis de Roses i nosaltres anàvem a trobar-los. Recordo les abraçades, allò de: -Que grans esteu!, ja heu escrit la carta als Reis? Drets al mig de la classe. I allà ens quedàvem fins que el pare o la mare deien: -Va, anem cap al menjador.

Més tard, quan els avis ja tornaven a viure a Sarrià, a la seva casa del carrer Firal, cada tarda venien al col·legi. L'àvia seia en una cadira baixa al costat de la tarima amb un llibre a la falda i ensenyava a llegir a les nenes més petites que, d'una en una, seien davant seu, els genolls quasi junts, tranquil·les, avançant lletra a lletra, paraula a paraula.

El diumenge de Rams de 1971 els avis tornaven de missa per dinar amb tota la família. Al mig de la classe l'àvia va dir: -Bon dia, ja som aquí!. Va empal·lidir i es recolzà en un pupitre. Al cap de pocs minuts asseguda al menjador, el cor se li parà. Va morir en aquella gran aula on havia fet de mestra 17 anys, on havia ensenyat a tantes nenes, on s'havia retrobat cada primer dia de vacances de Nadal amb els seus fills i néts.

Llavors l'avi Climent va venir a viure al col·legi. El recordo els vespres a la classe de les nenes assegut en una de les taules del costat de les portes del menjador, llegint el diari. Va morir al pis de dalt al cap de tres anys.

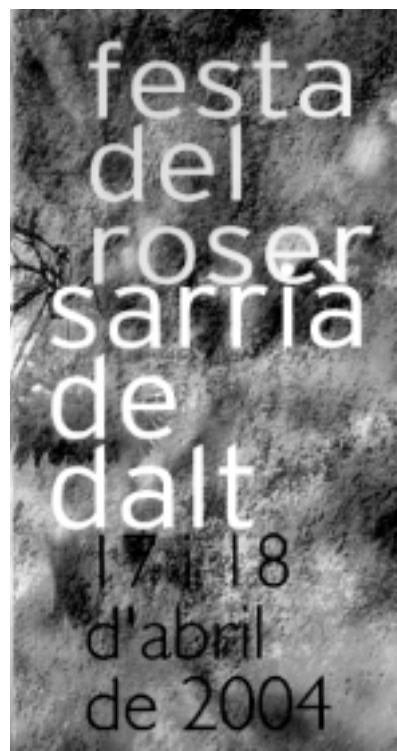
Els avis van tenir una llarga vida, van viure a molts llocs, van ser mestres de diferents pobles, però nosaltres els recordarem a la seva estimada escola de Sarrià de Ter.

Festa del Roser

*La Junta del Centre Cultural Parroquial
Mn. Domingo Casanellas i Ramadà*

Foto: Quim Lluell

Els dies 17 i 18 d'abril, el Centre Cultural Parroquial de Sarrià de Dalt va celebrar la Festa de la Mare de Déu del Roser, tot coincidint amb la fi de les activitats del Centre Parroquial per aquests anys.

El dia 17, a les 5 de la tarda, tingué lloc la inauguració de l'exposició dels treballs de puntes al coixí, que durant aquest curs han elaborat les senyores que cada setmana es reuneixen per practicar aquesta tasca.

Després d'unes paraules del nostre president, Sr. Aymerich, i del nostre alcalde, Sr. Turbau, la junta del Centre oferí als presents un petit refrigeri. A les 10 del vespre del mateix dia, en

el teatre del Centre, la Cobla Ciutat de Girona ens va oferir un magnífic concert de sardanes que fou molt aplaudit.

El diumenge dia 18, a les 10 del matí, el nostre rector, Mn. Francesc, va oficiar una missa en honor a la Verge del Roser a la parròquia de Sant Pau.

A les 2 de la tarda tingué lloc el dinar de germanor per a tots els socis i amics, amb el següent menú: entreteniments, arròs, botifarra a la brasa amb guarnició i postres, aigua, vi, cava, cafè i licors.

Acabat el dinar, aproximadament a les 4 de la tarda, i per pair-lo millor, la Cobla Santa Maria de Blanes ens delectà amb una audició completa de

sardanes, i tot seguit en el teatre, el grup "A les fosques" de Sarrià va estrenar l'obra en tres actes "Mas-cles", que va resultar molt divertida i va rebre molts aplaudiments.

A la mitja part de la representació es va sortejar un quadre, obsequi del grup de puntaires de Sarrià de Dalt al nostre Centre.

Finalment, i després d'unes petites vacances, ja estem preparant alguna obra de teatre per a la propera temporada i també representant-ne alguna de les posades en escena per fer-les aquest estiu als llocs que ens ho demanin.

ANUNCI
"TOT COLOR"
EDICIÓ 48 PÀG. 23

A tots el veïns de Sarrià

Plataforma Salvem Sarrià

El passat 16 d'abril es va celebrar una reunió informativa referent a l'anunci que havia fet el "MINISTERIO DE FOMENTO" manifestant la seva intenció de desdoblar la N-II per l'autopista AP-7, passant de tenir els quatre carrils actuals a vuit. La reacció entre els assistents va ser ràpida, aquella mateixa nit es va constituir la plataforma "Salvem Sarrià" amb la intenció d'evitar la destrossa a tots nivells (habitatges, equipaments, espais naturals, etc.) que això suposaria per al nostre poble.

La primera de les accions d'aquesta Plataforma ha estat passar casa per casa informant els veïns d'aquesta situació i demanat-los que presentessin al·legacions en contra del projecte de "Fomento". La resposta dels veïns ha estat contundent, ja que en el termini de 36 hores, que era la data límit per presentar les al·legacions, es van aconseguir lliurar a la "Secretaria del Ministerio de Fomento" a Girona la quantitat de 1.547 al·legacions, cosa que suposa aproximadament el 50% de la població major d'edat d'aquest municipi. Des d'aquesta Plataforma **volem agrair a tots els signants de les 1.547** al·legacions presentades el seu gest per aconseguir un futur millor per al nostre poble.

Hem fet un primer pas i l'hem fet en ferm, el gran nombre d'al·legacions presentades ho avalen, el camí és llarg i ben segur que serà difícil, però si ens bolquem tots en aquest projecte podem veure el futur amb més optimisme i evitant que aquesta i d'altres "animalades" no se'ls passin pel cap a la gent de "Fomento".

Fent una mica de memòria, podem recordar el tema del TGV. En els primers projectes el tren travessava la població atrinxerat pel mig del poble i la muntanya. Davant les pressions dels veïns se'ns va dir que es podia modificar el projecte i fer uns falsos túnels, alguna cosa s'havia guanyat, però no n'hi havia prou. L'última versió del projecte passa soterrada en el 50% del municipi aproximada-

ment, però tampoc n'hi ha prou, el volem tot enterrat. Ara només ens queda a veure si és cert això de "un Gobierno con nuevo talante" i el nou secretari de Fomento ens escolta i podem posar fi a una llarga història amb un final feliç gràcies a l'empena i entrega de tot el poble.

En un futur pròxim hi haurà noves mobilitzacions i hem de ser-hi tots si volem ser escoltats, per això ho aprofito per demanar la vostra presència en tots els actes reivindicatius que s'aniran desenvolupant segons avanci el projecte de desdoblament.

El que tots hem de tenir clar és que Sarrià diu: **NO ALS 8 CARRILS**

Entitats

RESTAURANT MAS NOU

MENÚ DIARI: De 13 a 16 h. i des de les 20 h.

CASAMENTS • BATEIGS • APERITIUS
BANQUETS • COMUNIONS • CONVENCIONS

Ctra. Palamós, km.1 • CAMPDORÀ
Tel. 972 21 70 43

Homenatge a la Vellesa

Per Dolors Xabé

Sardanes amb la cobla La Principal de Banyoles, després del dinar i dels actes d'Homenatge a la Vellesa. Foto: Quim Lluell.

El propassat dia 6 de juny, seguint la tradició, Sarrià va homenatjar una vegada més les persones de la tercera edat, i per segon cop la Festa va celebrar-se al Pavelló Municipal. L'any passat va anar bé, però enguany encara va anar millor, no per a res en particular, sinó per a tot en general, tothom va superar-se. Les persones que van col·laborar en la preparació i distribució, varen aconseguir que tot anés com una seda, cal felicitar-los. El parament impecable. El serviment, eficient i gentil, uns mestres. Però allò que ho va fer més emotiu va ser la satisfacció, la il·lusió, la germanor, que es palpava en l'ambient, tothom feia cara de passar-s'ho bé. Hi havia una autèntica comunicació entre tots els assistents.

Després de la celebració de la Missa, a l'Església mateix, "Els cantaires de Sarrià" ens oferiren unes quantes cançons del seu repertori, entre les quals "Rossinyol", "El Cant de la Senyera", "Girona m'enamora". Va ser un excel·lent aperitiu.

L'alcalde Josep Turbau va portar un ram de flors a Joaquina Ponsatí que enguany ha celebrat el seu 101 aniversari. Foto: Quim Lluell.

Tot seguit, precedits pels Gegants de Sarrià, férem cap al Pavelló. L'aspecte que ofería el local era magnífic, un cop tothom acomodats, cosa que resultà molt fàcil, el Sr. Roger Casero va obrir l'acte i començaren els parlaments: El Sr. Martí Ballada, després de saludar els presents, va desitjar una molt bona festa a tothom. El Sr. Josep Aymerich va aprofitar

l'avinentesa per parlar de la gran tasca que fa el Centre Parroquial Mn. Domingo Casanellas, el qual realment no para de fer activitats de tota mena.

El Sr. Lluís Torner, com sempre, ens va transmetre el seu missatge de bona voluntat de pau i d'amor, i del gran afecte que sent per a la Gent Gran.

A mi em va tocar parlar de la portada del programa, aquest any es tractava de donar la benvinguda als nous integrants del col·lectiu, una representació dels quals forma part del disseny, la resta vol significar el desig que la vida els somrigui, que se sentin envoltats de llum, color i harmonia .

Tenint en compte que ja els porto deu anys d'avantatge, també em vaig permetre de donar-los algun consell:

Heu viscut el temps de les il·lusions

El temps de la reflexió

Dels compromisos i de les preocupacions.

El temps de pensar en el demà ...

De procurar pels vostres.

Tan de bo hàgiu estat agosarats i conseqüents en les vostres decisions.

Ara heu arribat al temps del repòs... de la calma

de gaudir de la pau interior, però és bo que viuiu intensament, amb plenitud.

Us cal ser arrauxats ...

Teniu dret a equivocar-vos, solament qui no fa mai res no s'equivoca, això sí ...

viu en el gran error de no viure ...

Jubilació és sinònim de joia, d'alegria expansiva, gaudiu-la doncs sense reserves.

El Sr. Josep Turbau, el nostre alcalde, va agrair la resposta de tots els

Aspecte que oferia el pavelló, amb les taules parades apunt per dinar.

Foto: Quim Llunell.

assistents,bo i lloant a les persones grans, i desitjant-nos una bona diada.

Arribada l'hora dels homenatges, el Sr. Casero ens va recordar que la Sra. Quimeta Ponsati, havia celebrat feia poc el seu 101è aniversari, i malgrat que no havia pogut assistir, el Sr. Alcalde li havia lliurat personalment un ram de flors. Quant als més grans dels assistents, eren la Sra. Francisca Torroella i Teixidor, i el Sr. Joaquim Ramírez de Cartagena i Vila, els quals també foren obsequiats.

Pel que fa a persones obsequiades per la seva trajectòria, foren el Sr. Pere Vilà, sarrianenc de naixement i de cor, per la gran tasca que du a terme al Centre Cultural Parroquial,

i en moltes altres activitats del poble, i el Sr. Isidre Palomeres, que a través dels anys ha participat en diverses activitats, especialment en l'Esplai, on amb la seva empenta ha aconseguit fer-lo surar i tirar endavant dinamitzant-lo amb activitats que han tingut molt bona acceptació.

Una idea molt escaient fou el disseny de les plates i els platets dels obsequis. Una reproducció del bonic penell de "Can Mitjans ".

Cal agrair a l'Estanc de Sarrià i a Flors Emília Cristina la seva gentillesa, " Flors i llamins escurcen els camins".

Acabat l'àpat vàrem poder ballar sardanes, i tot seguit balls de saló, amb molta gresca.

**NETEJA XEMENEIES
GIRONA**

ESPECIALISTES EN NETEJA DE LLARS DE FOC I CALDERES DE GASOIL

Tel. 972 17 17 33

Responsable Tècnic: Xavier Sayols i Bellapart
Sant Jordi, 18 - SANT JULIA DE RAMIS - Gironès

AAVV Sarrià de Dalt

Festa de primavera

Com cada any, el diumenge 9 de maig l'Associació de Veïns de Sarrià de Dalt va celebrar la festa de primavera.

La festa començà donant protagonisme als més petits. Més de setanta infants es van reunir a la pista de la cooperativa per demostrar les seves habilitats damunt de la bicicleta.

Al migdia unes dues-centes cinquanta persones van assistir al dinar popular, que no es va poder celebrar a la pista de la cooperativa com estava previst i es va celebrar al pavelló de Sarrià de Ter. La sobre-
taula va anar acompanyada del grup d'animació Cirquet Confetti, que ens van tenir una bona estona entretinguts. La festa va concloure amb la animació dels Amics dels Gegants de Sarrià de Ter.

Actuació del Cirquet Confetti pel dinar de la festa de l'Associació de Veïns de Sarrià de Dalt. Foto: Quim LLunell

Revetlla d'estiu

El dia 26 de juny l'Associació de Veïns de Sarrià de Dalt va organitzar un sopar popular a la pista de la cooperativa. Tres-centes persones van assistir a aquest sopar que va

finalitzar amb el ball del duet Blue Moon.

L'associació està molt contenta de l'alta assistència dels veïns i de l'ambient amb què es va desenvolupar la festa.

RECUPERACIONS

Puladell S/A.

DE PAPER, FERRALLA I METALL AMB SERVEI DE CONTENIDORS

MAGATZEM I OFICINA

Avda. de França, 155-157 Tel. i Fax 972 17 15 57
17841 SARRIÀ DE TER

Xerrades familiars

Per Loli Fernández Herrera

Amb l'objectiu de promoure les activitats de formació de mares i pares l'AMPA de l'Escola Bressol Confetti, l'APA del CEIP Montserrat i el Patronat de Pares de Família (MIJAC) amb el suport del Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya i la col·laboració de l'Ajuntament de Sarrià de Ter el passat 19 d'abril vam iniciar un cicle de xerrades-col·loqui a càrrec de persones expertes dedicades al món de l'educació i les relacions familiars, adreçat a famílies amb fills i filles des de la infància a l'adolescència.

Amb el Sr. Josep Torrelles, pedagog, psicòleg i professor de la UDG, vam parlar de sentiments i emocions a "El llenguatge i l'estimació".

El dimarts 27 d'abril amb la Sra. Dolors Ribot, professora de la UDG, sobre activitats extraescolars, relacions, temps de vacances i de la importància del que ella anomenava les tres Des: Descans, Diversió i Desenvolupament.

Els dies 3 i 17 de maig el SR. Josep Torrelles ens va parlar de "Les relacions familiars", de l'autoreflexió, l'estimulació i la motivació, destacant que la família és la part fona-

mental de l'educació dels nostres fills i filles i que educar és una qüestió d'equilibri. A "Adolescència i lleure" de disfrutar del temps no d'ocupar-lo. Tenim temps per tot és només qüestió d'organització.

El dimarts 11 de maig va ser el Sr. Vladimir Reinhardt qui ens va plantejar les relacions entre les diferents persones de la família, la convivència passiva i la convivència activa a "La Convivència: una figura amb moltes cares".

I finalitzant el cicle el Sr. Joaquim Pèlach, també professor de la UdG, ens va exposar "El lleure: una plataforma de creixement personal": els casals d'estiu, sortides i colònies, el medi ambient i la lectura.

Animem a les famílies a participar en properes xerrades ja que es tracta de promoure el diàleg i la reflexió en la família, facilitant l'inter-

canvi d'experiències i inquietuds entre col·lectius familiars sobre temes concrets.

Nosaltres continuarem treballant amb l'objectiu d'apropar, a les famílies, informació i orientació socioeducatives i obrir cada vegada més espais de reflexió i diàleg.

C/. Major, 100 • Tel. 972 17 04 48

17840 SARRIÀ de TER

Concert de músics locals

Per Mònica Aymerich

Els amics dels gegants varen oferir-nos una sessió de gralla. Foto: Roger Casero

El dia 25 de juny vàrem gaudir d'una bona estona de música al Centre Parroquial de Sarrià de Dalt. Els protagonistes, els músics, van ser tots aquells sarrianencs i sarrianenques que dediquen bona part de les seves activitats de l'any a aprendre i fer música.

El concert va començar amb l'actuació dels percuter's: tot un seguit de ritmes i sons s'ajuntaven i ens feien bellugar des de la butaca estant!

Amb els percuter's com a introducció de l'acte, els van seguir un bon nombre de músics solistes: en Pau i l'Alba Torrent, l'Ariadna Romans, en Sergi Palomares, la Mireia, la Cèlia i la Clara Cañi-

gueral, la Maria Soler, la Marta Santodomingo, els Joseps Viella (pare i fill) i en Lluís Cañigueral, que van desfilar amb diferents instruments: el piano, el violí, el violoncel, el clarinet i la flauta dolça. I la tercera part del concert va ser la dels grups instrumentals.

Alguns d'ells, grups formats per l'ocasió: músics que ens retrobem durant aquestes dates per tocar junts per al "concert de músics locals". Altres, ja ben coneguts, com "Els Cantaires de Sarrià" ens van tornar a sorprendre amb la millora que assoleixen cada vegada que es deixen sentir. El públic no va dubtar gens a acompanyar-los tot cantant el *Girona m'ena-mora* de l'Enric Viladasau quan l'Esther Castelló, la directora, es

va dirigir als assistents i els va fer un gest animós.

La festa va acabar amb l'actuació de les gralles que, entre d'altres, ens van oferir la cançó d'en *Baldiri i la Carmeta* que segur que a molts ens va evocar un polsim de nostàlgia.

I a la sortida, no podia faltar-hi una mica més de bon gust: coques, galetes, patates i cireres! Amb la col·laboració de tots els músics, vàrem fer un bon piscolabis contents i satisfets de la bona estona que acabàvem de passar. Amb una mica d'aquí i una mica d'allà, en vam fer prou per oferir una bona cloenda a tots els músics, acompanyants i públic en general!

El context en el que es va oferir el concert, el teatre del Centre Parroquial de Sarrià de Dalt, va ser d'allò més adient: el teatre oferia un entorn seriós, reflexiu, on el públic va poder seure còmodament, i el so, amb la possibilitat d'un micròfon, arribava a tothom amb claredat.

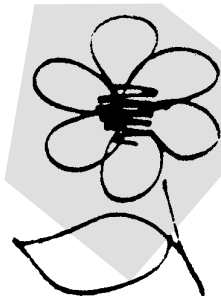
Els organitzadors de l'acte, "Els Cantaires de Sarrià" i la "TACA,

associació d'artistes de les comarques gironines" agraïm molt la col·laboració de tots els que vàreu fer possible el concert i esperem poder comptar amb vosaltres l'any vinent. Agraïm també la col·laboració de l'Ajuntament de Sarrià de Ter, i de la Floristeria Emília Cristina.

Esperem poder repetir l'experiència any rere any, perquè pensem

que aquest tipus d'actes ens fan adonar de la quantitat i qualitat de música del nostre poble: comprovar l'aprenentatge dels músics, sobretot els més novells, d'un any per l'altre, fa molta il·lusió i ens en fa a tots una mica còmplices. Aprofitem aquest mitjà per fer una crida a tots aquells músics i músiques que l'any que ve us hi vulgueu afegir, a animar-vos a participar!

Entitats

Flors Emília Cristina

A SARRIÀ DES DE 1970
Gràcies per la seva confiança

Carrer Major, 9
17840 SARRIÀ DE TER
Tel. 972 17 04 47

AUTOESCOLA GIRONÈS

GIRONA: Av. Jaume I, 36 - Tel. 972 20 27 14
FONTAJAU: R. Xavier Cugat, 52 - Tel. 972 22 12 57
SARRIÀ: C/. Major, 11 - Tel. 972 17 06 52
e-mail: info@autoescolaapsa.com
www.autoescolaapsa.com

Els actes esportius de la Festa Major de 1933

Dades facilitades per Josep M. Masferrer i Robert Creixans

El 10 de setembre de 1933, amb motiu de la Festa Major, el GEiEG, va organitzar uns actes esportius que varen causar gran expectació al poble.

Al matí, a dos quarts d'onze, una cursa a peu, batejada amb el nom de I Volta a Sarrià, que aconseguí una alta participació dels atletes del Grup, dels soldats del Batalló de Muntanya, d'Atletes Units i de joves del poble de Sarrià, fins arribar a 32 concursants. Després de la cursa, va tenir lloc la I Travessia de la platja de Sarrià, al riu Ter, amb 19 nedadors inscrits, i a la tarda, una cursa ciclista de 29 quilòmetres.

Resultats I Volta a Sarrià

Esteban, del GEiEG
García, del Batalló de Muntanya
Gavaldà, del Batalló de Muntanya
Sánchez, del Batalló de Muntanya
Suárez II, dels Atletes Units
Vilar, del GE i EG
Sanjuan, dels Atletes Units
Gálvez, del Batalló de Muntanya
Agustí, de Sarrià
Pibernat, de Sarrià
Caselles, dels Atletes Units
López, del GE i EG
Ametller, de Sarrià
Martínez, del GE i EG
Puigdevall, del GE i EG
Passoles, del GE i EG
Masó, de Sarrià
Corominas, del GE i EG
López, del Batalló de Muntanya

Festa Major a la placeta, amb l'envelat al costat del Coro, cap a 1930. Foto cedida per la família Garriga.

De Sarrià hi varen participar, a més dels relacionats, Colom i Malagelada.

La travessa al riu, en el lloc que anomenen "la platja de Sarrià", davant de la resclosa de can Vinyals, fou seguida per nombrosos públics, que s'ho mirava de lluny.

Classificació de la I Travessia de la Platja de Sarrià

Plaja, dels Atletes Units
Molins, dels Atletes Units
Vázquez, del Pont Major
Torroella, del Pont Major
Porrás II, Llobet, Bellapart, Colomé I, Manresa, Giralt, Roquet, Butinyà, Porrás I, Colomé II, Panoses, Puig i Salleras.

A la tarda, a les 4, es va organitzar una cursa ciclista de 28 Km que va resultar molt renyida, en la qual participaren 20 ciclistes. Segons la crònica del butlletí del GE i EG, es va córrer a 35Km/hora, i que la classificació no es resolgué fins a l'espuntada final.

Alguns dels sarrianencs espectadors recorden que els ciclistes portaven a la seva espatlla una cambra de recanvi per si punxaven i que molts varen ensopegar amb una piona de la carretera que hi havia en el revolt de can Ribugent, al carrer Major, al carrer Major.

Classificació de la cursa Ciclista de Sarrià

Eduard Lluís, del GE i EG en 48 minuts
Conrad Planas, del GE i EG a mitja roda
Miquel Planas, de Medinyà de Ter, a un llarg
Jaume Esteve
Rafel Treserras
Ricard Poaté
Barris
Martínez i fins a 20 classificats.

*Bibliografia: Diari L'Autonomista 09.09.1933 i de 11.09.1933
Butlletí del GEiEG n. 108 de 09.1933*

24a edició

Premis Literaris

SANT JORDI 2004

Per Cristina Vicedo
Tècnic de Cultura

Els Premis Literaris Sant Jordi de Sarrià de Ter han celebrat enguany la seva 24a edició.

De vegades un es pregunta si l'existència dels concursos literaris serveix per alguna cosa, si no deuen ser una mica com el vell dinosaure que veu passar el temps des de la sala del museu...

La veritat és que darrera d'aquests vint-i-quatre anys transcorreguts s'amaguen la gran voluntat i molta il·lusió dels participants: l'aprenent d'escriptor, el simple aficionat, el lletraferit de tota la vida, l'alumne de

filologia, el vell professor cansat de llegir escrits aliens... Potser alguns d'ells pensaran que no hi ha res comparable a veure el propi nom imprès com a autor d'allò que ha escrit. Però, de ben segur, el que més apreciarien és saber que algú que no és només ell ho ha llegit, ho ha entès, s'ha emocionat, ha rigut o ha plorat. Ha reconegut una situació o, fins i tot, s'hi ha reconegut ell mateix en qualsevol personatge.

Els Premis Sant Jordi organitzats per l'Ajuntament de Sarrià de Ter incideixen en aquesta tasca de promoure l'acte literari com a vehicle de comu-

nicació social i personal. Sense oblidar, però, el seu aspecte més educacional. En aquest sentit, i per primera vegada en aquests 24 anys, els Premis Sant Jordi per a nens i nenes han adquirit entitat pròpia, amb un Jurat i unes categories especials per als més petits. També per primer cop, es va introduir la temàtica dels treballs a presentar; segons les bases els participants podien escollir entre dos temes: Salvador Dalí i el planeta Mart. El Jurat va ser format per la Sra. Engràcia Bramon, la Sra. Mª Lluïsa Martí-nez, la Sra. Montserrat Molar, la Sra. Isabel Vidal i la Sra. Corona Viñals. Els guanyadors van ser:

CATEGORIA MITJANS

En la modalitat de prosa

PRIMER:	"Vacances a Mart"	Enric Sansalvador
SEGONS:	"Història de Dalí"	David González
	"Conte de Dalí"	Natàlia Infantes
ACCÈSSITS:	"Salvador Dalí"	Meritxell Lobato
	"Salvador Dalí"	Mireia Cros
	"Mart 13"	Tamara Paredes
	"Salvador Dalí"	Gerard Soler

En la modalitat de poesia

PRIMERS:	"Museu Dalí"	Pau Bagué
	"Dalí"	Enric Fernández
SEGONS:	"Rodolins d'en Dalí"	Diego Suárez
	"Dalí"	Cristina Cobos
ACCÈSSITS:	"Per en Dalí"	Sergi Palomares
	"Salvador Dalí"	Laia Pujolràs

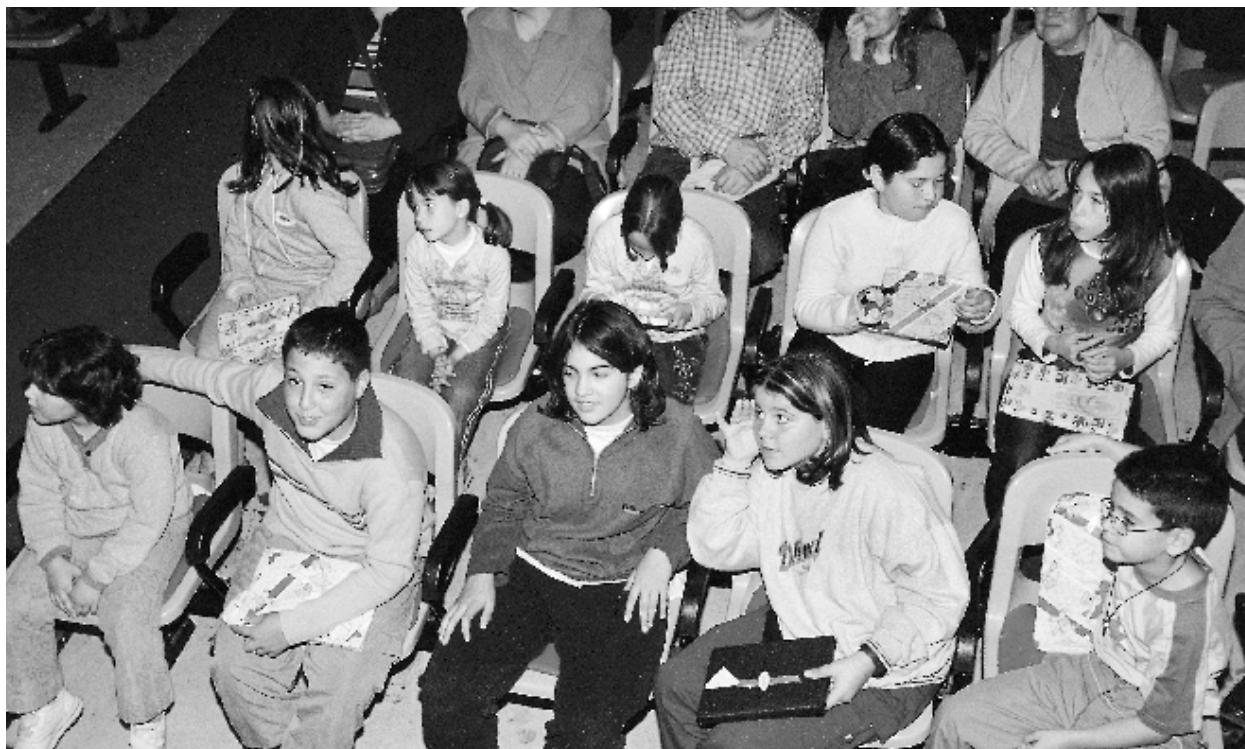
CATEGORIA GRANS

En la modalitat de prosa

PRIMER:	"El planeta Mart"	Meritxell Brugué
SEGON:	"Salvador Dalí i els animals"	Ariadna Martínez
		Xènia Martí
ACCÈSSIT:	"El planeta Mart"	

En la modalitat de poesia

PRIMER:	"En Salvador Dalí"	David Suárez
SEGONS:	"El planeta Mart"	Jordi Sierra
	"Dalí"	Júlia Masó
ACCÈSSITS:	"Somni a Mart"	M ^a José Vilches
	"Salvador Dalí"	Yolanda Bermúdez

Molts nens i nenes varen assistir a l'entrega de premis del concurs literari queenguany es va celebrar al Centre Cultural de Sarrià de Dalt. Foto: Quim Lluell.

Pel que fa als Premis Literaris Sant Jordi adults, que enguany veien incrementada la seva dotació amb un primer premi de 600 €, la participació va ser desigual. En la categoria juvenil (de 12 a 17 anys), els premis es van declarar deserts. No així en la categoria adults (a partir de 18 anys), en què la participació fou força elevada i amb un bon nivell de qualitat dels treballs presentats. El Jurat, integrat pel Sr. Josep Brugada, el Sr. Manel Costa-Pau, el Sr. Josep M. Fonalleras i el Sr. Josep Rodríguez, va atorgar els següents premis:

Òscar Palazón i Ferré, 1r premi en la modalitat de narrativa, per "Els abismes del món" amb l'alcalde de Sarrià, Sr. Josep Turbau. Foto: Quim Lluell

CATEGORIA ADULTS

Modalitat de narrativa:

1r premi: ÒSCAR PALAZÓN I FERRÉ, de Tarragona
per "Els abismes del món"

Modalitat de poesia:

(el Jurat va decidir repartir l'import del premi entre els dos accèssits)

1r premi: Es declara desert

Accèssit: DANIEL NOMEN I RECIO, de Barcelona
per "L'alegria de l'home"

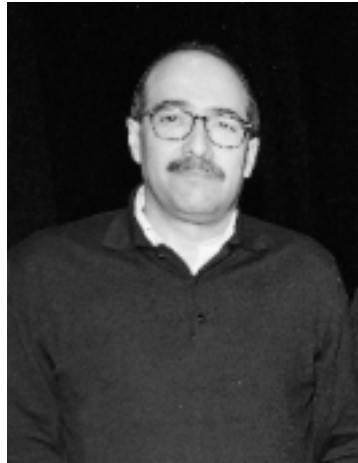
Accèssit: RAQUEL CASAS I AGUSTÍ, de Vilanova i la Geltrú
per "Astrolabi"

L'acte de lliurament dels Premis va tenir lloc el dia 23 d'abril a les 8 del vespre al Teatre del Centre Cultural Parroquial "Domingo Casanellas" de Sarrià de Dalt. Varen fer el lliurament dels premis el Sr. Josep Turbau, Alcalde de Sarrià de Ter, la Sra. Mª Lluïsa Martínez, membre del Jurat, i la Sra. Assumpció Vila, Regidora de Cultura de l'Ajuntament.

Un a un, petits i grans, varen anar pujant a l'escenari per recollir el seu premi amb la il·lusió als ulls de tots ells. Per últim, la Sra. Montserrat Xandrich, directora del CEIP Montserrat, va recollir els obsequis per als cursos de P3, P4 i P5 de l'escola, en agraïment a la seva participació.

A continuació va tenir lloc un concert de música tradicional catalana a càrrec de "Els Groullers", que van interpretar una selecció de peces musicals antigues a les quals el grup sarrianenc imprimeix el seu particular segell, mescla d'instruments com el flabiol i la percussió, que va aconseguir fer ballar a més d'un assistent.

El cert és que els premis literaris són en si mateixos allò que en diríem un esperó, i com a tal tenen el seu fonament en el futur que vindrà. En els autors novells que s'estrenaran. En els nens que llegiran, que escriuran, que viatjaran o que, simplement, somiaran... Perquè la literatura va de la mà dels somnis també; aquells que la paraula escrita té la facultat de despertar en les ments obertes.

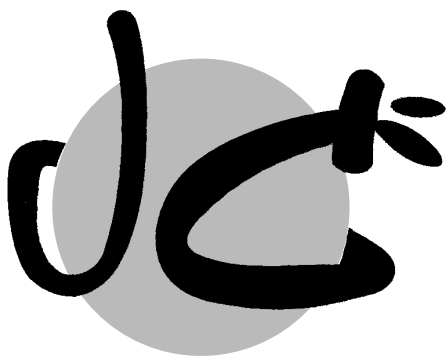
Daniel Nomen i Recio, guanyador d'un accèssit en la modelitat de poesia per "L'alegria de l'home". Foto: Quim Llunell

Raquel Casas i Agustí, guanyadora d'un accèssit pel recull de poemes "Astrolabi". Foto: Quim Llunell

Els Groullers varen aprofitar per presentar el seu nou disc "tres quartans amb folre". Foto: Quim Llunell

Electrodomèstics i Lampisteria

Josep Comas

MOBLES BANY, MIRALLS I AIXETES

Carrer Major, 146 • Tel. 972 17 02 52

SARRIÀ DE TER
Girona

Activitat Cultural a la Sala Patronat

Per Assumpció Vila

Exposicions viatgeres

Amb molt bon cert, l'àrea de Cultura de la Diputació de Girona patrocina una sèrie d'exposicions de fotografies de l'Arxiu d'Imatges Emili Massana, i d'obres d'artistes que les cedeix temporalment als municipis que disposen d'un espai adient. A la sala Patronat aquest tipus d'exposicions permeten la convivència amb l'activitat que habitualment hi realitzen les entitats i la Biblioteca.

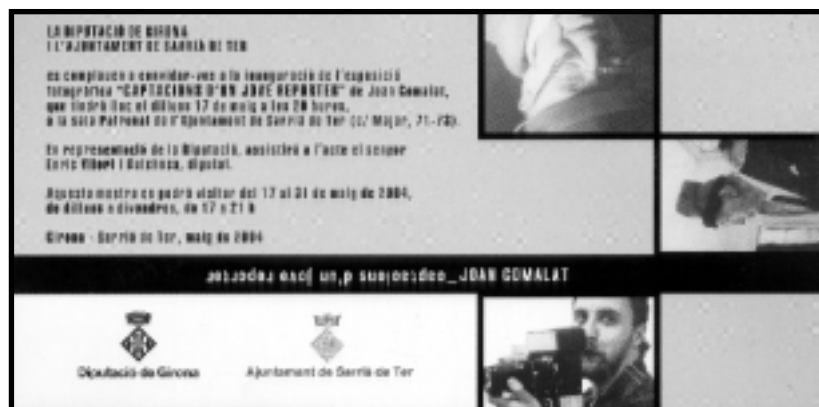
Del 20 al 30 d'abril es va exposar "Fauna i Natura de Girona" d'Eloi Bautista, fotògraf, ornitòleg, observador pacient de la fauna del Pirineu i del litoral. La mostra és un excel·lent reclam per tots els amants de la natura, ja que darrera de cada presa s'hi esmercen moltes hores d'espera i llargues caminades. A muntanya, els isards, les àligues i els voltors es solen veure de lluny i en moviment. Les marmotes, per contra, gairebé posen per el fotògraf. Les aus del litoral, el pit roig, la puput, el martinet blanc, són també esquerpes, tot i que des dels refugis dels aiguamolls de l'Empordà, es poden observar sense foragitar-les. La selecció de fotos d'animals es complementa amb d'altres d'indrets privilegiats, on només s'hi accedeix, sortosament, a peu.

El fotògraf Eloi Bautista, posa al costat del cartell que anunciava l'exposició de fotos seves "Fauna i Natura de Girona". Foto: Quim Lluell

A la inauguració va assistir a més del fotògraf, el nou diputat de Cultura, Enric Vilert, l'alcalde de Sarrià de Ter, Josep Turbau, l'alcalde de Sant Jordi Desvalls, el poble on resideix Eloi Bautista i molts afeccionats a la fotografia.

Del 17 al 31 de maig es va exposar "Captacions d'un jove reporter" del periodista Joan Comalat i Vilà, una col·lecció d'imatges de la vida política gironina dels inicis de la democràcia entre els anys 1979 i 1987, reflectides en un llibre editat l'any 2002 per la Diputació de Girona. El fotoperiodisme té els seus adeptes, fidels seguidors de l'actualitat, com el nombrós públic que cada any va a Perpinyà per veure *Visa pour l'Image*. L'encant d'aquesta exposició rau en mostrar persones i polítics coneguts i que formen part de la nostra història, no sempre local. Joan Comalat, reporter del diari El Punt des dels seus inicis, va ser l'observador crític d'una època, quan tot es feia amb il·lusió i gairebé tot estava per fer.

L'escriptora Núria Esponellà va parlar dels seus llibres i dels territoris imaginaris i literaris. Foto: AVS.

treu la informació i la inspiració per escriure i vestir cada novel·la, i com cada obra precisa d'una fase de documentació i treball previ. A "Gran Cafè" va haver d'endinsar-se en el món de les plantes medicinals, del qual en tenia una lleugera idea per haver nascut a Celrà

i de jove haver sortit a recollir herbes pels voltants. Per escriure "El mateix vell amor" va investigar el món del suro, de la pela, el treball dels tapers, i tot i narrar la història d'un amor i d'una infidelitat, aconsegueix crear una atmosfera on les relacions personals s'enllacen amb la vida fabril d'una indústria surera de Cassà de la Selva.

L'escriptor i els seus llibres

L'escriptora Núria Esponellà, filòloga, novel·lista, autora d'obres com "Gran Cafè", i el "El mateix vell amor", columnista a la Vanguardia i el diari El Punt, va explicar-nos el dijous 20 de maig, com afronta la creació literària, d'on

La conversa ens va portar cap a la seva darrera obra "Sunitha", la història d'una nena apadrinada per una dona d'un país europeu, que permet endinsar-nos en els olors i els colors de l'Índia i alhora conèixer la tasca que realitza la Fundació Vicenç Ferrer en aquell immens país. A Sunitha, Núria Esponellà utilitza altra vegada la literatura per endinsar-se en el seu món personal i, com tota bona escriptora, aprofita la trama per plantejar-se dubtes i transmetre-ho al lector.

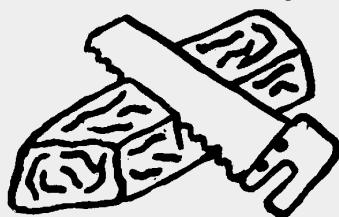
El 30 de juny, es va tornar a projectar el vídeo sobre la riera Xunclet realitzat per Joan Vila i presentat per Ivan Bustamante. Aprofitant l'avinentesa, i ja que havia sortit editat el llibre "Els Molins" de la col·lecció de quaderns de la Revista de Girona, es va convidar a un dels seus autors, l'historiador Xavier Solà Colomer, per que ens parlés de les diferents tipologies de molins, i les curiositats del seu treball de recerca. En paraules de l'autor "el treball fa un repàs a tots els molins - arrossers, drapers, d'escorça, d'oli, fariners, paperers, per pouar aigua, polvorers o xocolaters- i al món que els envolta. No pretén ser un inventari exhaustiu- inabastat per la seva magnitud, malgrat l'intent-".

En la seva conferència va aclarir alguns dubtes, com què eren els batans, on s'allargava el teixit, i els molins polvorers, on es feia pólvora per les armes. Va explicar curiositats com els molins de vent del litoral (el cas de Palamós), i ens va fer cinc cèntims de la difícil vida del moliner i de les seves relacions amb el medi rural.

Fusteria Lladó

Pere Lladó Pelegrín

Carrer Major, 120 - 17840 SARRIÀ DE TER

Telèfon 972 17 11 51

Ensayo sobre la lucidez / Pa negre

La democràcia i la postguerra

Per Àngel Garcia

Avui us proposo dos llibres que també podreu trobar a la Biblioteca. L'un, **Pa negre**, d'Emili Teixidor, ens parla dels obscurs anys de la nostra postguerra, i l'altre, **Ensayo sobre la lucidez**, de José Saramago, que ens ofereix una interessant visió crítica de la democràcia.

Ensayo sobre la lucidez.

A la capital d'un país que podria ser Portugal o qualsevol altre de l'entorn europeu, el resultat de les eleccions és sorprenent: el PdD (Partit de la Dreta) en el poder, obté el 13% dels vots; el PdM (Partit del Mig) el 9% i el PdE (Partit de l'Esquerra) un 2,5%, hi ha poquíssimes abstencions i la resta, més del 70% són vots en blanc. El primer ministre compareix davant la televisió i, amb aire de gravetat, anuncia que les eleccions queden invalidades obrint-se un nou període de campanya electoral: les votacions es repetiran el diumenge següent. El resultat és encara més inquietant: més d'un 85% dels vots són en blanc.

A partir d'aquí el govern inicia una campanya de persecució dels votants acusant-los de conspiració, de conjura anarquista internacional i de voler enfonsar la democràcia. Tots els mecanismes de l'estat es posen en marxa per descobrir els infractors i castigar-los exemplarment.

Aquest és el plantejament del nou llibre de José Saramago, l'escriptor portuguès afincat a Tenerife que fou Premi Nobel de Literatura l'any 1998, i que exposa com l'estat és capaç de mobilitzar tots els seus efectius, nets o bruts, per canviar un resultat advers. El llibre és d'una actualitat rabiosa si tenim en compte els esdeveniments que van envoltar

les darreres eleccions espanyoles, l'altíssima abstenció de les europees o la recent experiència del poble de Regencós on una formació va proposar el vot en blanc. Aquí els personatges principals són un comissari de policia encarregat de resoldre el cas i una dona, la mateixa que a la seva anterior novel·la "*Ensayo sobre la ceguera*" és l'única que no perd la vista, acusada de ser-ne la instigadora. Les diferents estratagemes del govern per reconduir la conjuntura van fracassant estrepitosament davant la simplicitat de la situació: la gent ha votat com ha volgut i ningú no se sent culpable de res. Són especialment apassionants i aclaridores les confrontacions entre els diferents ministres del govern i del primer ministre amb el president de la República, atrapats en una espiral d'iniciatives, a quina més inadequada, per salvar una situació que se'ls ha escapat de les mans.

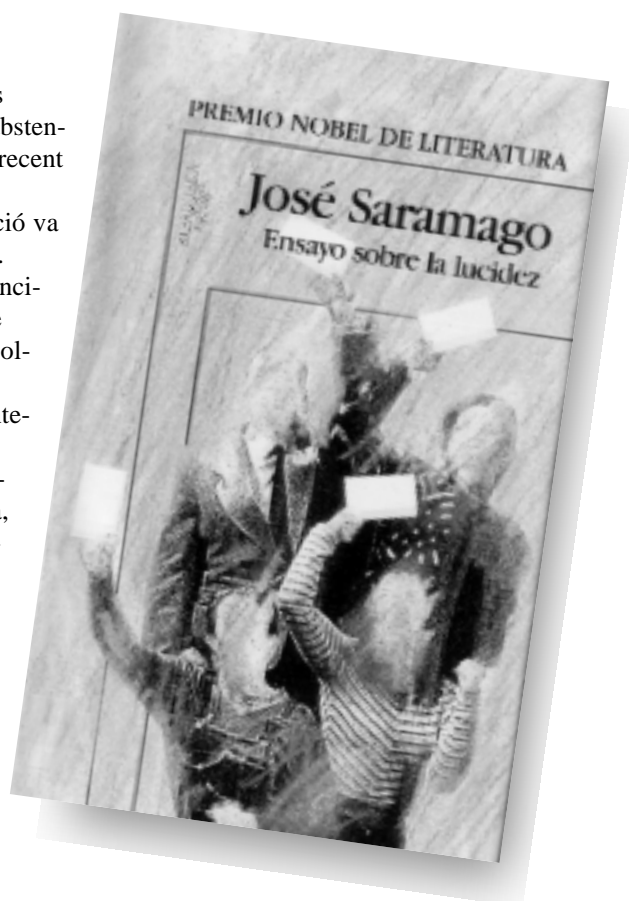
Saramago, segons ha manifestat públicament, no pretén defensar l'opció del vot en blanc (de fet ell mateix es va presentar a les passades eleccions europees en una candidatura comunista-verds), sinó que proposa un interessant toc d'alerta a les democràcies occidentals i als sovint desdibuixats programes que ens presenten els partits polítics, que els hauria de fer reflexionar sobre la vaguetat de les seves propostes i que ens pot fer reflexionar també als votants sobre el poder del

nostre vot.

Ens trobem, un cop més, davant d'un llibre magistralment narrat que ens incita a meditar sobre el poder i les seves armes més freqüents: els culpables han de ser eliminats i si no es troben, s'inventen.

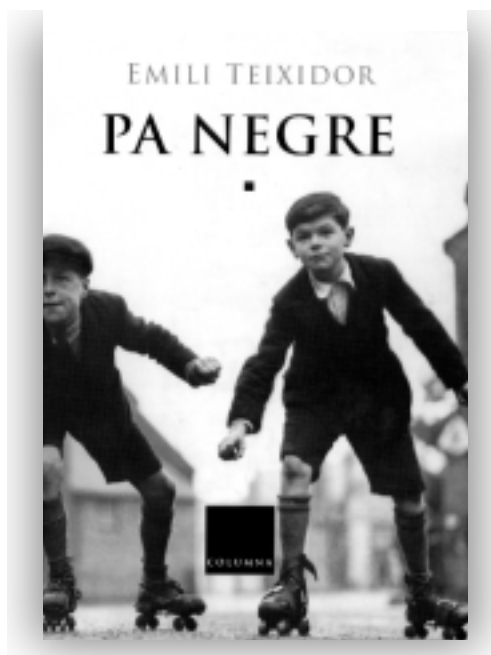
Pa negre.

Excel·lent novel·la d'Emili Teixidor on fa un fidel retrat de la postguerra viscuda en una zona rural, prop de Vic, vista pels ulls innocents d'un nen. El pare és tancat a la presó per haver-se significat durant la guerra; la mare treballa de sol a sol deixant la pell en una fàbrica tèxtil de la ciutat, i el nen viu en un mas a casa d'uns oncles. La vida a pagès, narrada amb un riquíssim llenguatge que recupera

paraules malauradament allunyades de l'idioma estàndard, és vista sempre des de la perspectiva del nen, a qui el món adult li sembla difícil, obscur i incomprensible. Els grans sempre parlen amb mitges paraules si hi ha mainada pel mig i malgrat tot s'entenen. Els nens capten només l'embolcall de les converses i amb esforç, quan el tema s'ho val, intueixen part del que s'amaga en aquelles paraules mig dites. Així, amb aquesta por d'accedir al món adult, el protagonista va entrellucant la lluita per la supervivència, el sexe, la fàbrica, la presó, els estudis, la mort, els vencedors i els vençuts.

El llibre compta amb uns personatges molt ben construïts: en Quirze pare, masover sorrut i ferreny; en Quirze jove, només un nen però que sap o intueix que serà ell qui algun

dia durà el mas; l'avi Mosso, gairebé sempre absent, fins i tot quan és a casa; l'àvia, sàvia i omnipresent, que amb el seu posat

murri esdevé còmplice imprescindible de la mainada; la mare, obligada per les circumstàncies a rebaixar-se davant qui sigui per tal d'aconseguir treure el marit de la presó; la Ploramiques, companya inseparable de jocs i d'inquietants descobertes, i ell, conscient que no viu a casa seva, amb una situació familiar que no acaba d'entendre i temorós d'uns i altres.

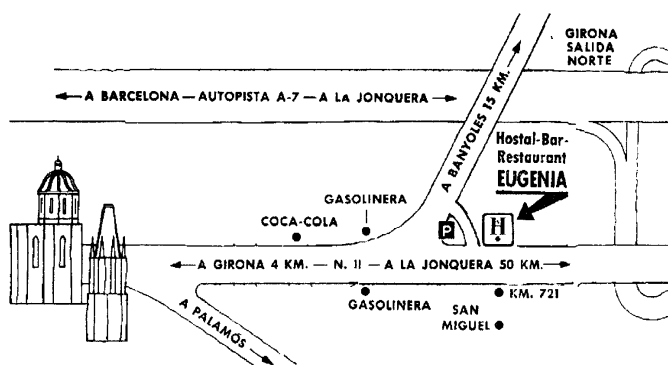
A través de les cavil·lacions del nen se'ns ofereixen reflexions sobre el paper que l'església, la guàrdia civil, els patrons i el conjunt de les "forces vives" van jugar en aquells anys de tenebra.

Alguns capítols són d'una gran emotivitat, oferint-nos en conjunt una gran novel·la per a tots aquells que van viure la primera postguerra i també per a tots aquells que van tenir la sort de no patir-la.

Cultura

**RESTAURANT
EUGÈNIA**
AV. de França, 13
17481 SANT JULIÀ DE RAMIS
Tels. 972 17 00 62 - 972 17 05 21

Isamu Noguchi

Per Gustau Carbó Berthold

Repasant la carpeta d'apunts, per no sé quina casualitat, va aparèixer un article de l'any 89 d'una exposició a la Pedrera dedicada a Isamu Noguchi. El catàleg, per cert molt ben documentat gràficament, presentava escultures dels anys 69, 82, 88, i projectes com *California Scenario* del 80-83, etc. Com que feia molt poc que m'havien suggerit fer un escrit sobre aquest artista plàstic, amb motiu del centenari del seu naixement, aquesta troballa m'ho va recordar, i tot plegat fou l'impuls per iniciar-ho.

El novembre de l'any passat vam visitar al Museu d'Art Modern de Tokyo una exposició de llums d'aquest polifacètic escultor, que també ens va deixar amb l'esperit remogut i a la vegada assecat.

Resumir en aquest escrit el pensament i la vida artística de Noguchi és pràcticament impossible. Tal com es deia a la presentació del catàleg de l'exposició de la Pedrera, I. Noguchi no és tan sols un artista, és un artista complet i un emblema de la condició pluricultural d'un art contemporani per al qual no existeixen fronteres.

De jove, Noguchi, al Japó, va desenvolupar un art escultòric influït per les estètiques i tradicions, amb formes simples i elegants, fent servir els materials naturals. Tot això era el seu bagatge quan va arribar l'any 27 a París, on començà a treballar amb l'escultor Brancusi. Després, en el seu propi taller creà escultures dintre d'una abstracció orgànica.

Noguchi va néixer a Los Angeles, USA, el 1904, i la seva mare, l'escultora americana Leonie Silmour, el va dur al Japó ben aviat, on es trobà amb el seu pare, el poeta japonès Yonegiro Noguchi (Yone). Als 13 anys viatjà un altre cop als Estats Units per la seva formació, on romangué fins a l'estada de l'any 27 a París.

Isamu Noguchi fou l'inventor de les Akari, les llums de paper considerades escultures.

Aquest artista japonès-americà arribaria a apropar l'estètica nipona a l'art occidental, i de la mateixa manera, com deia el director del "Museu Jardí *Isamu Noguchi*", Bruce Alts Huler, "exportaria les lliçons del modernisme occidental al Japó".

En l'època en què va tornar a Nova York, el 1929, realitzà espais escultòrics pensats per a ballets (escultures d'espais). I. Fuller, amic de Noguchi des de l'estada a Nova York al Greenwich Village, en el seu pròleg a l'autobiografia de l'artista, "El món d'un escultor", el situa arran de l'escultura de l'edat de l'aire. També el seu soci, l'arquitecte Shoji Sadao, en el citat catàleg de La Pedrera, finalitza el seu comentari amb el convenciment que Noguchi ha estat un dels artistes més polifacètics i autèntics del nostre temps. La seva amplitud de visió intel·lectual, la seva gosadia i creativitat, així com el gran sentit de la proporció a l'escala, es fan evidents en tota l'obra.

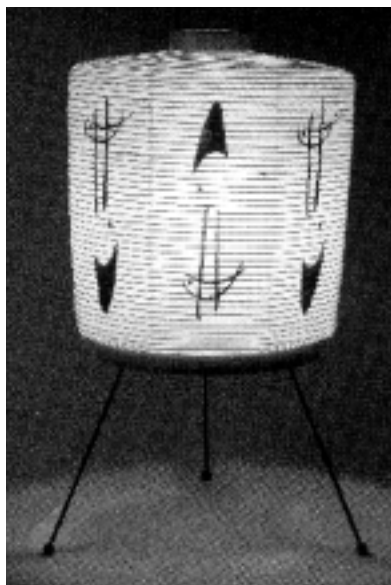
Són aquestes les qualitats que vaig endevinar en la seva retrospectiva

de Barcelona. Des dels volums formàticament més simples que ens podien suggerir uns dòlmens manipulats, a estructures polimòrfiques foradades, amb atrevides combinacions de materials, fusta, marbre, ceràmica, metalls,...macles volumètriques entre la geometria més pura i l'eròtica, formes unitàries potents i, la preferida del 62, "Sol·litud", de formes verticals allargades, de fusta, suspesa per un altre amb un peu i cap de cub (polifomorfies d'elements allargats). A part, totes les maquetes de projectes dels "espais-jardins" i per als decorats escenogràfics per la dansa moderna.

El 1955 crea el seu primer jardí per a la seu de la Unesco a París i més tard els jardins de la Universitat de Yale, New Haven, Conneticut (1965), Nova York, el jardí escultòric Billy Rose a Armork, parcs infantils... i tota una sèrie de *forets* (espais a l'aire lliure).

Noguchi, a més, ens ha deixat una gran obra en ceràmica japonesa, en pintura a tinta xina (Pekin, 1932), murals en relleu com el de Mèxic (1936), dissenys de mobles...

Cap al 1951 creà els seus primers

Una llum Akari, feta en paper i estructura de metall.

llums, *Akaris*, a la ciutat de Gifú, fent servir elements molt tradicionals en aquesta zona, sobretot el paper. Són aquests *Akari*, que significa llum com a il·luminació, els que vam veure, en una molt completa mostra, darrerament a Tokyo.

L'artista creà per ells unes estructures de metall, a vegades molt simples, que permeten suportar el paper japonès amb elegància quasi etèria. També l'estructura d'altres *Akaris* és més complicada, geometria en macles...el resultat final és d'una veritable escultura en què la llum interna surt tamisada pel paper.

En els *Akaris*, escrigué, cada llum és un parell d'escultures que presenten una imatge en ser il·luminada i una altra en reflectir la llum natural. Les seves primeres llums, *Akaris* del 1952, tenien aspecte de dissenys, però aviat desenvoluparia un estil escultòric, que seguiria al llarg de la seva vida.

Els treballs realitzats en el seu taller de *Shikoku* van representar la renovació del compromís amb la pedra tallada, i el portaren a allò que és el seu principal cos escultòric. Però mai va abandonar el paisatge, així amb gran energia va projectar nombrosos jardins, places i escultures públiques i

la sèrie de les fonts durant les dues últimes dècades de la seva vida.

En el museu anomenat "Jardí Museu" a *Long Island City*, Nova York, Noguchi pretengué oferir una visió coherent de la seva obra tal com pensava que el públic l'havia de veure.

Noguchi arriba a somiar amb un tipus d'escultura que estructurés l'espai en què vivim, connectant-nos amb la terra i la natura amb referències de valors socials positius; utopia nascuda durant la crisi dels anys trenta, que reneix amb l'auge econòmic de la postguerra.

Tota aquesta diversitat en l'obra d'Isamu Noguchi queda unificada amb la seva extraordinària prolongada i integradora projecció creadora.

Isamu Noguchi, com el descriu Fuller en el pròleg de "El món d'un escultor" (autobiografia), en la seva odissea, "no com un turista, no com un diletant escapista, no com un navegant o un soldat, sinó com un artista intuïtiu i precursor del ciutadà del món dinàmic en constant evolució".

ATENCIÓ

SI ETS SOCI D'ALGUNA
D'AQUESTES ENTITATS:

F.C. SARRIÀ,
U.E. SARRIÀ,
AMPA (ASSOCIACIÓ DE PARES)
C.E. JOVENTUT CELRÀ

ESTÀS DE SORT...

TINDRÀS UN 10 % DE DTE.
EN LES TEVES COMPRES
EN PAPERERIA I REGALS.
I UN 5 % EN MATERIAL FOTOGRÀFIC...

VINE I COMPROVA-HO A:
LA LLIBRERIA DE SARRIÀ

PAPER-VIU

Av. de França, 183 - 17840 Sarrià de Ter
Tel/Fax. 972 170 970

VINE TAMBÉ I VEURÀS ELS NOUS SERVEIS QUE US OFERIM:

- SAMARRETES AMB ESTAMPACIÓ
- ULLERES DE SOL
- FOTOS CARNET
- RECÀRREGA MÒBILS
- PREMSA I REVISTES
- ENQUADERNACIONS I PLASTIFICACIONS
- TARGETES DE VISITA
- FOTOCÒPIES BLANC I NEGRE I COLOR, I SERVEI DE FAX
- MARCS A MIDA
- MARCS I ÀLBUMS DE FOTOS
- MATERIAL FOTOGRÀFIC I REVELATS
- MATERIAL D' OFICINA I ESCOLAR
- JOGUINES I REGALS
- CONTES I LLIBRES INFANTILS
- MOTXILLES, CARTERES, PARAIGÜES, ...
- PILES I LOTS
- DETALLS COMUNIONS, ANIVERSARIS, ETC...

Fem poble!

DE DILLUNS A DISSABTES DE 8,30 a 13,30 i 16,30 a 20,30 - DIUMENGES I FESTIUS DE 8,30 a 13,30

Una novel·la sobre els maquis i alguna cosa més ...

Per Josep Brugada

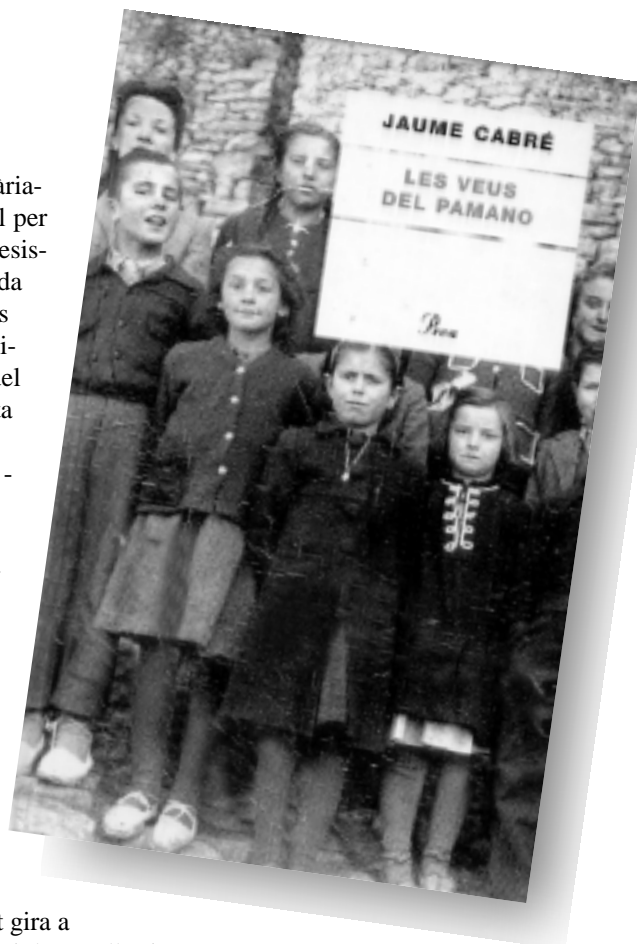
Jaume Cabré

Les veus del Pamano

Editorial Proa, Barcelona, 2004

Heus ací una novel·la, una bona novel·la, ja ho anuncio d'entrada, que té com a nucli les hostilitats entre el maquis i els falangistes en un poble imaginari del qual només es coneix el nom, Torena. L'autor l'ha imaginat completament a la Vall d'Àssua, a prop de Llessui, al Pallars Sobirà. Torena, que donà nom al llinatge que senyorejà la vall, hauria pogut ser qualsevol poblet amb ajuntament i facció falangista d'aquesta vall pirenenca a l'època franquista. Bona part de l'acció narrativa es desenvolupa, doncs, en aquest poblet imaginari on una mestra, Tina Bros, descobreix en una escola vella que hom està a punt d'enderrocar uns quaderns "a l'interior d'una capsa de puros", en la qual troba escrits els diaris d'un mestre que després de la Guerra Civil hi havia exercit la docència. Oriol Fontelles, personatge -com tots els de la novel·la, imaginat- representa que va ser un mestre màrtir que, d'amagat de tothom i dels falangistes, servia la causa del maquis, els escamots que incidiren a Catalunya des de diversos vessants del Pirineu francès per tal de desequilibrar el règim franquista. La història d'Oriol Fontelles no és senzilla perquè, comptat i debatut, va haver de passar molts dies de la seva existència portant una arriscada i valenta doble vida. Fontelles, que per a molts és el mestre franquista, gaudeix amb la seva circumspecció de bona relació i bona premsa entre els falangistes del poble, té per altra banda contacte amb els factòtums del maquis.

Col·labora extraordinàriament i amb molt perill per la seva vida amb els resistents que a l'altra banda del Pirineu en diverses ocasions van desestabilitzar algunes forces del règim. Malgrat aquesta vida absolutament clandestina, Fontelles -als ulls de molta gent del poble i fins i tot davant de la seva pròpia filla- no és res més que un covard que fa el joc al lasciu, repel·lent, "futur assassí execrable", Valentí Targa, l'alcalde feixista de Torena. Diguem que a *Les veus del Pamano* tot o quasi tot gira a l'entorn de la vida d'Oriol Fontelles i d'Elisenda Vilabré, una dona atractiva que, entre altres històries, s'enamora apassionadament del mestre quan a aquest algú li proposa de pintar un retrat de la senyora. Ambdós es coneixen quan tenen vint-i-nou anys. La muller del mestre li descobreix la feblesa i no li perdona la seva pusil·lanimitat davant l'execrable assassinat del nen Ventureta per part dels feixistes, fill de pare roig i maqui molt buscat. Davant de tot plegat, lògicament, la Rosa, la dona del mestre, acabarà per abandonar-lo. La seva filla, de la qual tampoc sabrem el nom, mai arribarà a conèixer qui és exactament el seu pare. El pare, Oriol Fontelles, per deixar constància de la seva vida i de la seva estratègia, per justificar-se davant de la seva filla a la qual mai va conèixer, en els anys de refugi a

l'escola, anirà escrivint un dietari on narrarà fil per randa les defallences de la seva psicologia i totes les vicissituds de l'època. Oriol Fontelles, a qui tothom al poble té per falangista i no per maqui, per sobreposar-se a la seva covardia intentarà en una ocasió liquidar a Barcelona el Valentí Targa, l'alcalde feixista. Fontelles fracassa en l'intent perquè confon la víctima. Enllà d'això, dona Elisenda, una dama bella, ja vídua, amb gran caràcter, que controla els grans negocis de les incipients estacions d'esquí del Pirineu, adora tan cegament Oriol Fontelles que trigarà molt temps a adonar-se realment per quina causa treballava el seu mestre. Cal dir que ella n'està tan bojament enamorada que en el fons poc li

importarà la causa per a la qual Oriol interaccioni. És més, Elisenda Vilabrú s'aprofita de la situació malgrat que els rojos van cremar de viu en viu el seu germà capellà i van assassinar el seu pare. Els falangistes l'adulen perquè té poder i diners, ella els utilitza perquè els troba lloscos i insulsos. Dona Elisenda n'està tant, d'enamorada de l'Oriol al llarg de tota la seva vida, que malgrat tot, com era de preveure, a la fi els falangistes descobreixen la veritable personalitat de Fontelles. Ella amb la seva aparença beata i incondicional del nacionalcatolicisme, amb el seu poder, social, religiós i econòmic va moure cel i terra per tal que les més altes instàncies vaticanes procedissin a la beatificació d'Oriol Fontelles, de tal manera que va tapar -comprant els falangistes, per descomptat- l'autèntica i absoluta veritat del seu mestre estimat. Elisenda no para fins que aconseguix un definitiu destí en l'universal per al seu Oriol Fontelles. La novel·la, molt rica en episodis,

anècdotes, expressions i en registres del llenguatge, és un retrat que podria ser creïble per les situacions que s'esdevingueren arreu de Catalunya en els anys cruels, durs i sòrdids del franquisme. Anys grisos que qui tingué la sort d'alinear-se amb els vencedors arribà fins i tot a passar-s' ho bé, però qui en un poble va romandre marcat per la ideologia o pel col·laboracionisme o senzillament per res, van passar-ho molt malament. Alguns, tal i com s'esdevé a *Les veus del Pamano*, ho pagaren innocentment amb la mort.

La novel·la, a més d'aquest nucli argumental que mouen aquests personatges principals (nucli que a mi em sembla central), deriva en molts casos també cap a la història d'altres personatges secundaris, més callats, pacients, resignats, que interaccionen per Torena o que senzillament actuen de satèl·lits dels personatges protagonistes, Oriol Fontelles, el Targa, Elisenda Vila-

brú, figures que pertanyen també a l'entrellat i que a la novel·la i a la realitat van ser com "*la remor callada de les aigües fredes del Pamano*".

L'estructura episòdica és una mica complexa perquè l'acció narrativa és fluctuant, pendular, avança i recula en el temps a la voluntat de l'escriptor, va endavant i endarrera, *in media res*, fa salts. Tan bon punt ens parla de la història d'uns personatges, com en un altre moment ens parla dels altres. Aquestes anades i vingudes no són res més que la tècnica narrativa de l'escriptor i, lògicament, després d'una primera lectura, podríem anar ordenant per seqüències el trencaclosques de tota aquesta impressionant i envitricollada història que no va passar, però que podria haver passat o potser hi ha hagut pobles i persones que n'han passades de pitjors, com sosté el mateix Jaume Cabré; personatges sense veu, com a *Les veus del Pamano*.

FERRETERIA DECOFER

- FERRETERIA
- JARDINERIA
- PINTURA
- REGALS

- PARAMENT PER LA LLAR
- PETIT ELECTRODOMÈSTIC
- MATERIAL ELÈCTRIC...
- TAMBÉ FEM CLAUS

SERVEI A DOMICILI "OFERTES TOTS ELS MESOS"

**TOT EL QUE NECESITES PER CASA TEVA
ESTEM AL TEU SERVEI!!**

A SARRIÀ DE TER, LA TEVA FERRETERIA

Ens trobaràs al Pla de l'Horta, Pça. Vila Romana, 4 - Tel. 972 17 00 52

Totxos vistos

Per Josep M. Sansalvador

Molí de vent per pouar l'aigua de can Xargay. Encara manté l'estructura de ferro que sostenia les aspes.

Torre d'aigua reformada que pertanyia a la rajoleria de ca l'Auguet. Més tard passà a formar part de les instal·lacions de l'escola de la República.

Quatre dies abans de posar-me a escriure aquest paper, acompanyat d'en Robert Creixans i el seu fill Gerard, vam anar a visitar el **CEIP Joan Bruguera**, el "Grupo" de Girona. Ja fa 25 anys que vam acabar-hi el que aleshores s'anomenava EGB. Era un divendres, darrer dia de curs i celebraven jornada de portes obertes. Quinze dies endarrera, una quarantena llarga de companys d'aquell temps ens havíem retrobat en un sopar commemoratiu i l'equip directiu del centre ens oferí la possibilitat de visitar les reformes que es van fer a l'escola fa un parell d'anys. Amb en Robert havíem anat junts a classe de petits i tants anys després hem coincidit a Sarrià. Som dipositaris d'un primer ensenyament adquirit al cor de la Gran Via gironina, en una escola entranyable i amb uns mestres tan inoblidables com els esborradors que el senyor Roca ens fotia pel cap quan badàvem. L'edifi-

ci escolar és obra de l'arquitecte **Martí Sureda i Vila** i fou bastit entre 1908 i 1911. Se'l qualifica d'estil noucentista i la reforma i rehabilitació tan acurada i amb bon criteri que s'hi ha practicat el fa ser el més bonic dels establiments docents gironins. L'endemà, l'Escola de Música del Consell Comarcal del Gironès, on el meu fill s'inicia en l'aprenentatge entre partitures, ens convidava a un acte de clausura del curs, al **Centre Cultural de Celrà**, a l'antiga **fàbrica Pagans**, ben a la vora d'aquí. Un altre centre monumental, gairebé coetani de l'escola que havíem visitat el dia abans. Aquest conjunt fabril, dit d'estil modernista, fou construït entre 1915 i 1925 per l'arquitecte **Isidre Bosch i Batallé** i és una mostra impressionant de l'estil d'una època que al nostre país es traduí en una extraordinària vitalitat cultural i artística sense precedents.

Els dos edificis visitats, a cavall entre el modernisme i el noucentisme, (algú sap on és, exactament, la frontera?) són construïts bàsicament a base de maons, de totxos vistos, un material molt característic d'aquells estils. El totxo, el més humil dels materials nobles, o el més noble dels materials senzills, posat en mans d'artesans traçats es podia convertir en autèntica filigrana, sovint embellida amb alguna austera peça de ceràmica. Edificis com aquests dos són testimoni d'un moment en què les construccions, per modestes que fossin, s'executaven amb un gust i una sensibilitat finíssims. Catalunya està sembrada, farcida, de peces d'aquell període històric: des de les grans obres, amb majúscules, firmades per Gaudí, Domènech i Muntaner, Puig i Cadafalch, Jujol, Masó, ... fins a les grans catedrals del vi de Cèsar Martinell, passant per les colònies industrials de les conques del

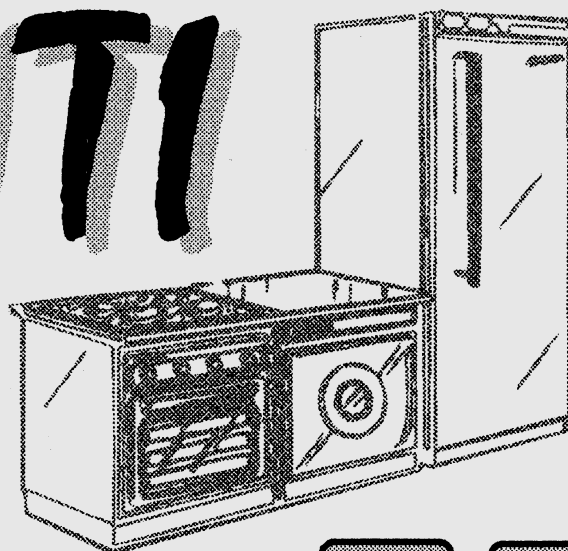
Torre d'aigua de can Bosch, a la plaça de l'església (el dipòsit es va enderrocar recentment).

Ter i el Llobregat, es podria asseverar que si algun material constructiu és identificador de l'arquitectura catalana d'aleshores és el maó, el maó vist. Eren els temps de la Mancomunitat i aquest estat d'ànim també es va traslladar als aspectes més quotidians de la vida : al mobiliari, a la decoració, a les arts gràfiques ... Anys després haurien d'arribar nous materials: el formigó, la "uralita". Les circumstàncies socials, polítiques i econòmiques canviarien, vindria la Guerra i tot plegat acabaria de mala manera. Tinc una especial debilitat per aquest material i per aquells estils : ofereixen una pinzellada de dignitat i elegància a les obres, encara que el seu destí sigui absolutament utilitari, pràctic, domèstic, agrícola o manufacturer. A Sarrià de Ter conservem alguna peça d'aquestes, mig amagada, que va ser construïda pensant en la seva funcionalitat però tenint present una concepció estètica que dona fe d'aquell esplendor. Tres magnífics

exemples de l'arquitectura popular d'aquella època que encara estan dempeus a Sarrià de Baix són els suports per a molins de vent de can Xargay, de la casa Garriga, o la torre amb dipòsit d'aigua per a les escoles del Coro. Peces totes del primer quart del segle XX, amb profusió de rajola en la seva construcció i que, malgrat no comptar amb la majestuositat d'altres elements arquitectònics d'aquell temps, vénen a confirmar que al nostre poble també es va viure aquella *moguda*. El repertori de maons vistos de Sarrià encara s'amplia amb la xemeneia de la fàbrica Mitjans: un element industrial amb prou entitat i personalitat com per constituir per ell mateix una venerable peça. Les velles xemeneies de maó de les velles fàbriques disposen fins i tot d'una associació d'amics que s'encarrega de conservar-les i fer-les conèixer, per recordar que el que en les seves entranyes es coïa, és el que feia bullir el país.

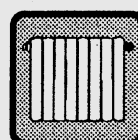
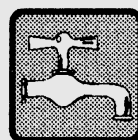
SANTI

REPARACIONS
INSTAL·LACIONS

 972 17 04 24

Carrer Escoles, 5
SARRIÀ DE TER

Mascles

Per Assumpció Vila

Joan Vilella i Rosa Marcos.

Hugh Jackman, un dels actors de cinema de moda, deia en una entrevista a propòsit del seu personatge *Van Helsing*, que el que més li agrada d'interpretar al mascle és que el seu cos queda d'allò més bé després de tan entrenament. Els actors del *Grup a les Fosques* no s'han esforçat gaire a muscular el seu cos i, tal com són, uns cama-prims i d'altres més aviat grassonets, interpreten una comèdia de solters que comparteixen pis. Res a veure tampoc amb la sèrie de televisió *Tres solters y un biberón*, sinó que més aviat es tracta d'esbrinar per quina raó aquells homes s'han quedat concos. Clar que després de veure del que són capaces de dir i fer les noies del grup T de Teatre, les de *Jet-lag* de TV3, una obra amb el suggeridor títol de *Mascles* no ens ha pas d'espantar. I així fou, ja que la majoria vàrem anar el 18 d'abril al Centre Cultural Parroquial de Sarrià de Dalt disposats a passar una bona estona i a veure com una colla de ganàpies, qui més qui menys conegut, es divertia dalt de l'escenari.

En Feliu (Manel Colomer) deixa la nina inflable per anar-se'n amb la eficient Dra. Monfort.

Joan Vilella, Manel Colomer, Xavier Tulsà i Santi Palomeras, intèrprets masculins de la comèdia *Mascles*. Fotos: Quim Llunell

En Joan Vilella fa d'home assenyat, curós del bon ordre i estricte amb els horaris, a qui una noia massa fogosa li va fer oblidar temps enrere les ganes de casar-se. En Manel Colomer, poruc de no despertar el geni del seu company de pis, es tanca al dormitori primer amb una gallina, després amb una nina inflable, fins que apareix la doctora Monfort (la polifacètica Rosa Marcos) que li treu la timidesa. En Santi Palomeras, escamat per una noia esquerpa, no s'està de romanços i busca un nou company per compartir despeses i les feines domèstiques.

I en Xavier Tulsà, actor revelació, el més jove i passota, provoca tot l'enrenou després d'observar els seus companys de pis i fer-los garrar. Tot plegat una comèdia sense més pretensions que fer-nos riure, guió d'Albert Llorens i direcció de Rosa Vila i Quim Massegú, amanida amb les cançons *YMCA* i *Macho Man*, música dels *Village People*. Com a corol·lari, els nois emulen Robert Carlyle i companyia en la traca final de la pel·lícula *Full Monty*, i tot seguit alguna de les senyores de la sala, esverada, s'aixeca i comença a desfilar...

El dietari gironí amb Quim Torra

L'Emília Xargay ens parla d'en Dalí

Cultura

Emília Xargay al seu taller, en una foto de Joan Iriarte de 1990.

Judit Arroyo: El dietari gironí pensa avui retre homenatge a la pintora i escultora Emília Xargay, que va néixer a Sarrià de Ter el 1927 i va morir a l'Escala el 28 de desembre de 2002.

En Quim Torra ens parlarà de facetes seves i d'alguna de desconeguda.

Quim Torra: Per iniciar aquest nostre homenatge i coincidint amb l'any Dalí, l'escollirem parlant de Salvador Dalí. Aquest és el document sonor de l'Emília.

-Emília Xargay:

"Jo he vist una obra seva en el museu, a Madrid, en el Museu d'Art Contemporani i per mi, la seva peça és la que es fa amo del terreny. És un artista que és del segle XX, però de vegades l'he trobat com si tornés enrera i pintés com els retaulistes del segle XVI, però és un home que ha sabut enllaminar el públic perquè ha sabut fer-ho molt bé i trobo que això és molt important."

Judit: Podríem traçar, ràpidament, una biografia d'Emília Xargay,?

Quim: Seran unes pinzellades, Judit. Direm d'entrada que es va iniciar, des de molt jove, en el món de l'art assistint a les classes del pintor barceloní afincat a Girona, Joan Orihuel.

Judit: I la seva primera exposició, quan va tenir lloc?

Quim: Era el 1944, a Girona, a la Biblioteca municipal i ja al 1950, juntament amb Joaquim Casellas i Enric Marquès, (a qui també farem un Dietari). Ells tres varen exposar a Barcelona de la mà de l'Àngel Marsà.

Judit: L'Emília Xargay, ha estat premiada al llarg de la seva vida?

Quim: Sí, ja al 1955 a la tercera Biennial Hispanoamericana, una tela seva va ser premiada, amb justícia i podem afirmar que el seu art ja

sigui amb especialitats d'esmalts o d'escultures ha obtingut molts premis... Va fer més de 400 exposicions, 400 exposicions, repeteixo, i moltes d'elles a l'estranger.

Judit: Ara que es parla tan del Centre d'Art Contemporani sigui a Salt o a Girona (amb això no hi entrarem), penso seria el millor lloc per acollir part de la seva extensa obra...

Quim: Els Ajuntaments de Girona i de Sarrià de Ter varen signar un conveni amb Emília Xargay, en els darrers anys de la seva vida, adquirint un gran lot de la seva obra, a canvi d'una pensió vitalícia, que li era imprescindible per subsistir. Tota aquesta obra comprada, emmagatzemada qui sap on...

Haurem d'esperar decisions polítiques quant a la ubicació del Centre.

Judit: Se li ha fet alguna vegada algun reconeixement públic a nivell municipal de Girona?

Quim: El Museu d'Història de la ciutat de Girona va acollir en el seu moment una mostra "50 anys d'Art" i es van poder admirar les seves realitzacions fetes amb planxa de ferro, en especial gats, toros, peixos

Judit: Va rebre alguna condecoració realçant aquesta trajectòria que va tenir?

Quim: Sí, el 17 de febrer de 1992, va rebre de la Generalitat de Catalunya la creu de Sant Jordi.

Judit: I en aquests moments on podem admirar la seva obra pública?

Quim: A Sarrià de Ter, a la plaça del seu nom, hi ha el toro; a l'aeroport de Girona Costa Brava hi ha el mural de ciment i esmalt; i a la capella de la plaça de toros de Sta. Eugènia de Girona, alguna que altra imatge, per dir només tres llocs i tres llocs diferents.

Ara vull descobrir una faceta que tal vegada ha passat desapercebuda o no ser gaire coneguda.

Judit: Quina és aquesta seva desconeguda faceta?

Quim: La de *script girl*, o sigui secretària de rodatge de la pel·lícula "Pandora y el holandés errante". *CD Frascuelo (pasodoble de López-Juanrez). Banda Plaza Monumental)*

Judit: La mítica pel·lícula del mític torero català Mario Cabré.

Quim: Sí, juntament amb Ava Gardner i James Mason. L'Emília, va dir en una entrevista: "*Jo era molt joveneta i va ser una oportunitat única de fe de script, o sigui dibuixar totes les seqüències, els story boards, i a més guanyava 80ptes. cada jornada....Recordo que vaig poder passar una setmana sencera a Port de la Selva i a Selva de Mar, a tocar a Port de la Selva, s'hi varen arribar la Gala i en Salvador Dalí per tal de veure una exposició seva. Escoltem l'Emília Xargay què ens diu d'aquell dia: "Recordant una anècdota, jo vaig*

fer una exposició a Selva de Mar en el Cellar d'en Fages de Climent, i ell va venir a la inauguració amb la Gala, aquesta dona russa, que quant va morir, Dalí va deixar de ser el que era, perquè Gala l'administradora de la seva obra, fins i tot diríem del talent del pintor.

Bé, doncs van venir tots dos a l'inauguració, i ell portava un bastó amb un ocell dissecat, i em va dir: No trobes que no està bé que hakis encès tota la muntanya del Port de la Selva, perquè avui inaugures? Dic, jo soc incapaç de fer això, com soc incapaç d'anar amb un bastó amb un ocell dissecat.

I em va mirar i es va posar a riure i no va dir res més.

Però tornant en el cas del Dalí, jo considero que és un geni, ha sigut un ciutadà universal i això no pot pas "lograr-ho" tothom. Aquesta paradoxa de "locura" que a la vegada es una sensatesa per part d'en Dalí, no demostra res més que una cosa: que és un creador".

Quim: Deixarem per a quan li dediquem un Dietari a la pel·lícula en qüestió per tal d'explicar vivències pròpies de l'Emília envers els famosos que va tractar durant el rodatge.

Judit: No fa massa temps es va comentar als diaris locals la poca sensibilitat dels hereus en permetre trossejar en poques hores uns mosaics de l'Emília Xargay.

Quim: Éren els mosaics de la façana de la casa-estudi Xargay, a la carretera Sta. Eugènia, i representaven un home i una dona que se saludaven dalt del balcó. Era una intervenció seva artística popular.

Judit: Però...aquesta obra popular va sobreviure poc a la desaparició de l'Emília Xargay!

Quim: Tant poc com 5 mesos. Una vergonya!. Si volem més informació la podem trobar a www.eldimoni.com. Però deixem que acabi l'espai amb dos fragments. Un és de Carme Alcalde la qual es lamenta profundament del titular del diari que acaba de llegir...

Judit: I deu ser sobre aquesta disputa judicial dels drets de l'herència per part dels familiars de l'escriptora ...

Quim: Sí, Efectivament, la Carme Alcalde recorda la seva amistat amb Emília, a través de tantes visites que li va fer a casa seva, present la mare de l'Emília, també una pintora naïf, i subratlla que "Ho recordo molt bé i ara em fa mal, perquè en aquella precarietat en la convivència de mare i filla mai no vaig veure ni la germana ni molt menys els seus nebots.

Judit: Has llegit del Diari de Girona, ara toca a la Revista de Girona...

Quim: I és en Manel Mesquita qui es plany amb l'article. "El darrer cafè amb la Xargay". Tot dient, Que prenent un cafè a la cafeteria de davant per davant dels mosaics de la Rodona "eren el seu primer despertar als colors per als clients d'aquella hora. Per als veïns i veïnes del veïnat eugenien de la Rodona, ja res no tornarà a ser igual... Aquell impacte visual a l'abast de tothom, impossible d'ubicar en el tancat d'un museu, no molestava a ningú...De res no va servir que la policia municipal aconseguís paralitzar el trencadís.

CD. Luis Cobos. Alazanes blancos (fons musical).

"Dietari Gironí" s'emet cada dimarts per OnaGirona d'Ona catalana, en el 95.1 . del dial. És una secció fixa dins "Històries de Girona", un "Magazine" diari de dilluns a divendres, conduït per Judit Arroyo d'una a dues de la tarda. El creador de l'espai "Dietari Gironí", és Joaquim Torra i Roura "Quim Torra", col·laborador des del gener del 2003.

La sinopsis del contingut de l'espai gira sempre entorn de fets, personatges i tot el que tingui com a referència Girona i les seves comarques. La seva durada és de 15-20 minuts.

El guió tècnic, literari i musical, així com la locució, és totalment d'en Quim Torra, emetent-se en directe.

Transcripció: Gregori Montgé

Des de l'Equador

Per Pau Fornells i Sala

Victor i Carmen, família al complet a la Merced. En Pau porta canya de sucre.

A través de la meva germana Imma Fornells i dels redactors de "Parlem de Sarrià", he rebut la invitació de parlar-vos de la meua vida i del meu treball. Aprofito, doncs, l'ocasió de fer-me present enmig de l'estimat poble de Sarrià, on vaig passar la meua infància i la meua joventut.

A prop ja dels 50 anys de vida, els records dels 22 primers anys retornen amb tota la lluminositat d'aquells temps tan apassionadament viscuts: els companys d'escola i el Sr. Andrés (e.p.d.), el casal d'estiu, les festes majors, els estudis a Girona, i, sobretot, el "balonmano" (ara "handbol") i aquelles campanyes per poder pujar a Primera Divisió. Eren "temps heroics", almenys nosaltres ho vivíem així. Sentíem el fet de ser sarrianencs fins al moll de l'os. Temps que ja no tornaran, però que van construir una identitat pròpia a cadascun de nosaltres. ¡Quant he d'agrar a l'Emilín, en Jordi Durán, en Jaume Casadevall, en Santi Busquets, en Ramon Clotas,

en Josep Mitjà, l'Espígol, en Man-nix, en Mary, en Quim, en Xavi Sánchez, l'Esteve Esparraguera i tants altres que mai podré oblidar! Em van ensenyar a "ser company", a treballar en equip, a no defallir, a recomençar de nou... A creure que "sempre tot està per fer i tot és possible", com diu el nostre poeta.

Molts es preguntaven quin era el secret d'aquell equip. Moltes vegades jo m'ho he preguntat al llarg de la meua vida. Hi havia un esperit que ens unia. Ningú es creia millor que ningú. Ens recolzàvem. Sentíem que el poble estava amb nosaltres i nosaltres ens sentíem poble. Estàvem contents d'estar junts i suportàvem aquelles pallisses de quilòmetres en cotxes particulars, fins a Alacant si calia. I suportàvem que ens tiessin monedes i sabates a Madrid i ens cridessin "*perros catalanes*". I nosaltres contestàvem cantant junts el Virolai, abraçats enmig de la pista contrària, perquè "Els Segadors" no ens la sabíem

massa bé, i perquè llavors ens dèiem "C.B. Montserrat". ¡Quins temps aquells, que han quedat gravats d'aquesta manera! Era l'estima d'un poble, una manera de ser sarrianencs pròpia de l'època...

Desitjo que les formes canviïn, però que aquell esperit romanguí sempre a Sarrià. Us ho desitjo de debò. La unitat d'esperit és encara molt més valuosa avui dia en què tot sembla que es decanti cap a la fragmentació, la divisió i els fanatismes ideològics. Però cal viure el futur amb esperança, convençuts que l'estima i la unió prevaldran sobre qualsevol tipus d'odi.

Escric aquestes ratlles des d'una comunitat indígena a la selva amazònica equatoriana. Hi porto quatre anys. A l'Equador, dotze. Hi estic a gust. Des d'aquell temps a Sarrià, he estat buscant una raó per viure, quelcom que ompli tants desigs de felicitat com porto dintre. He triat ser germà marista perquè

des de petit (¿influències del Sr. Andrés?) m'ha agradat ser amic (germà) dels nens i dels joves, especialment d'aquells que tothom deixa de banda. I per això vaig venir aquí a Amèrica i ara entre els indígenes *kichwa*, *shuar*, *cofán*, *siona* i *secoya*.

Com us deia, visc dins d'una comuna indígena, envoltat de selva, amb les cases a uns centenars de metres les unes de les altres. Som quatre missioners i quatre missioneres. Potser això de "missioners" us soni malament. És un llenguatge antic. A mi em diuen "hermanito Pau", o també "jatun runa" (home gran, en

llengua kichwa). Heu de saber que mesuro 194 cm.

La paraula "germà" m'agrada molt: germà de camí. Jo no he vingut a salvar ningú. Cada vegada estic més convençut que tampoc he vingut a ajudar, i us semblarà estrany. Més aviat, he vingut a compartir la vida amb ells, els indígenes. I ens ajudem mútuament a viure el dia a dia. És un aprenentatge, al principi, molt difícil; però de mica en mica molt interessant.

Jo sóc fet als estudis. Una persona d'escriptori. Avui en diuen una mena d'intel·lectual. I ara visc en

un medi agrícola, on em toca tenir curar de les bèsties, conrear la terra, fer el menjar de vuit persones, sense tenir rentadora, ni telèfon, ni cotxe; pujant a una mena d'autobusos de fusta, que en diuen "ranche-ras", on no hi cabo massa bé, i on em mullo o em cobreixo de pols, segons les estacions. Passo la meitat dels dies del mes dormint a terra, en la mateixa habitació amb tota la família que m'acull. A les 8 del vespre ja estem dormint i a les tres de la matinada ja em desperten per prendre una mena de beguda d'herbes (guayusa), mentre ens expliquem els somnis, teixim cistells i altres estris o ens contem històries de la vida, dels avantpassats, especialment.

Em toca caminar força a peu, carregada la motxilla amb l'elemental per a sis o set dies, a vegades en solitari per aquestes selves atapeïdes; travessar rius amb canoa o a peu, si el "canoero" no hi és i no ho veig perillós; suportar aquests diluvis equatorials, que et deixen congelat, enmig de calors tan extre-mats; sempre mirant de reüll el terra per si alguna terrible serp X està a prop.

Us pot semblar una bonica aventura la meva vida. I si veniu a passar uns dies per aquí ho trobareu apassionant. Però fer-hi opció de vida és un altra cosa. Perdudes les novetats, dóna la sensació d'estar reclòs en un món tancat on no hi penetren les novetats. Tot i que la gent és molt maca i acollidora. Tot i que només arribar a una casa ja t'ofereixen el "pilche" ple de "chicha" (yuca mastegada, escopida, fermentada i diluïda amb aigua). Si tens sort que han caçat o pescat quelcom, tens la sort de menjar armadillo, danta, sajino, mono, lagarto, piranha... Menjars exòtics i molt bons si no t'expliquen què és i com ho han preparat.

Sí, no és fàcil fer opció de quedar-se aquí per la resta de la vida. I no ho dic per fer-me l'heroi. Jo encara no he fet aquesta opció. Com us he dit, només hi porto quatre anys i encara no ho tinc clar. El que sí

Comunitat El Rosal. Agost 1994.

Setembre 1994. En un barri de Saraguros, El Carmelo (Selva Oriental).

Comunitat El Rosal. Agost 1994.

veig amb claredat nítida és que si algú no s'hi queda, aquesta gent resta abandonada a la voracitat dels nous depredadors: companyies petrolieres, de fusta, negociants sense escrúpols, la màfia de la droga, la guerrilla, els paramilitars, el tràfic de menors...

I per adobar-ho, la constatació de que ja no hi ha més terra per aquests fills de la terra que han fet d'ella la "pachamama", és a dir, la seva raó de ser, d'existir. Els governs de torn, venuts a les multinacionals, han venut ja cada pam d'aquesta selva mil·lenària, sense demanar cap permís als seus amos de sempre.

¿Què fer davant de tot això? ¿Aclucar els ulls i fugir de problemes que no em toquen? ¿Prendre un fusell i apuntar-me a la guerrilla? ¿Omplir el cap dels indígenes de les meves pròpies idees per fer front a la situació?

Doncs, nosaltres hem decidit caminar amb ells, amb les passes que siguem capaços de fer junts i sense abandonar-los quan les situacions es posen crítiques. Pensem que al futur només hi tindran accés a través d'una educació que els permeti fer front amb alguna garantia al xoc cultural, a l'actitud globalitzadora i depredadora de la cultura occiden-

tal, a la brutal competitivitat del sistema, alhora que intentant conservar les millors joies dels seus valors culturals, que són molts, alguns dels quals suposen grans aportacions a un món que camina en una direcció única.

Hem apostat per fer amb ells un projecte educatiu nou, que pugui unir la qualitat educativa que avui es demana a tot arreu amb les formes més genuïnes de les seves cultures. Començarem per un centre d'educació mitjana (a Catalunya seria l'ESO i el Batxillerat) i després volem continuar amb algunes especialitzacions universitàries en el camp de l'agricultura i la ramaderia, i també en el de la pedagogia intercultural bilingüe.

El projecte és molt ambiciós. Per les distàncies i la complexitat del terreny i del clima, haurà de ser en règim d'internat. Però volem que sigui semipresencial, és a dir, 15 dies al col·legi i 15 dies a la seva comunitat. D'aquesta manera no es desconnectaran d'un règim de vida molt comunitari, alhora que hauran de treballar a les seves finques per tal de poder-se pagar les despeses de l'internat. Per això els facilitarem assessorament i comercialització dels productes: blat de moro, arròs, canya de sucre, etc.

Lluitem per aconseguir ajudes d'institucions de l'estat i ONGs. No és tan fàcil. Sempre surten un munt de casos particulars que ningú te'ls pot resoldre. A vegades situacions urgents que no et permeten esperar les ajudes, tantes voltes tan burocràtiques i lentes.

No sé si em permetreu fer-vos una crida a la solidaritat per aquesta gent. Hi ha moltes maneres d'ajudar des del poc o molt que pot fer cadascú. Hi ha petites beques per a estudiants que no podran costejar-se les despeses. Calculem que ens costaran uns 30 dòlars per mes. Necessitarem cobrir els sous d'alguns professors que ni l'estat ni les ONGs ens volen mai fer front. Necessitarem fer un pou, comprar un cotxe de segona mà per transportar tantes coses... En fi, perquè amoïnar-vos amb un llistat tan extens.

Si algun sarrianenc ens hi volgués col·laborar, ho podeu fer-ho a través de la meva germana Imma. Em comprometo a mantenir una relació clara, ràpida i sovintejada de tot allò que anem fent amb les vostres ajudes. Amb tot, nosaltres fugim de ser paternalistes. El projecte està pensat perquè a mitjà termini el puguin portar els mateixos indígenes, des de els seus propis recursos. Però endegar una obra d'aquest tipus no és fàcil sense la col·laboració de fora.

Bé, amics i amigues, aquesta és la meva vida; és a dir, el que em fa viure. Surtin o no surtin bé els projectes que fem junts amb els indígenes, la vida segueix i us repeteixo la meva convicció més profunda: no hi ha res que pugui deturar la vida. Ni la mort. Estem fets per viure per sempre. Els meus indígenes en diuen *Pachakutik*, l'altre temps, l'altra realitat. Jo també hi crec. Res mai podrà apagar aquest desig tan pregó de l'ésser humà. Endavant, doncs!

Pau Fornells i Sala
Apdo. 21.01.21 Lago Agrio
Sucumbíos (Ecuador)

pauornells@hotmail.com
h.pornells@maristas.com.co

Fem balanç

*Per Engràcia Bramon
i Montserrat Xandrich
Cap d'Estudis i Directora del
CEIP Montserrat*

Taller de forn solar en la festa de fi de curs.

Sortida a l'Estartit.

Ha estat un curs atapeït d'activitats que ens feien trencar la rutina del dia a dia, viscut amb intensitat, constància i il·lusió.

Tot just acabat de començar el curs 2003-2004, ens comunicaven l'obtenció del distintiu "Escola Verda", un títol que ens honorava i feia visible el treball dut a terme durant tres cursos per una escola, que és sostenible, que té cura i vigila el seu entorn i que vol aportar el seu gra de sorra per aconseguir un món millor. Vàrem fer una gran festa per celebrar-ho. La Castanyada, Nadal (amb la visita dels pastors que ens van portar el tió) i les Jornades de Cooperació i Solidaritat completaven el primer trimestre, que vàrem tancar amb els Pastorets, una festa molt llúida, organitzada per l'APA.

No deixàrem enrera el projecte "Apadrinem escultures", iniciat el curs passat. Cada cicle, de mica en mica anava fent les visites, observacions i seguiment dels compromisos. Aquest apadrinament es feia extensiu a la nova escultura dels

geganers, els nens i nenes de quart apadrinaven la nova escultura "Els Gegants" de Sarrià de Ter.

Enmig de tallers mediambientals i d'alimentació, visites i sortides, la Festa del Carnaval ens assenyalava que estàvem en ple segon trimestre i no podíem faltar en l'any Dalí: rellotges tous, ous fregits, ulls, elefants amb potes de girafa, llaços, bigotis, ..., aquests eren alguns dels motius que engalanaven la festa, però que de ben segur, van ajudar els nostres alumnes a apropar-se a l'obra del nostre gran mestre Dalí. L'interès per saber més coses era comú a grans i petits, buscaven, remenaven i preguntaven, volien idees per inspirar-se en l'elaboració de poemes i textos per al concurs literari de Sant Jordi, la participació al qual va ser massiva. Just després del Carnaval, però, l'atemptat de Madrid va fer adonar-nos de la importància d'educar per la Pau i la Solidaritat. Aquest trimestre el vàrem acabar amb la Festa de Sant Jordi, oberta als pares, amb tallers i Jocs Florals al

matí i danses a la tarda.

L'arribada del bon temps ens convidava a les sortides més ludico-culturals i esportives, com ara les colònies per als d'Educació Infantil i els esports d'aventura per als més grans, però també la visita al Fòrum de les Cultures per a tots els alumnes de primària i assenyalava el ventall de possibilitats que s'alternava amb les avaluacions, a més de treballs, projectes, intercanvi d'experiències entre pares i nens a la classe de P-4, ... activitats com les visites d'escriptors a l'escola (M. Dolors Alibés, Dolors García, Josep Gorriz, Elena O'Callaghan) i la visita al Saló del llibre de la biblioteca "Emília Xargay"; totes emmarcades dins dos grans eixos, el Fòrum i l'any Dalí, que ens marcaven les directrius: **PAU, SOSTENIBILITAT I DIVERSITAT**, des de totes les seves vessants: art, cultura, coneixement, acceptació,...

Per acabar, en la festa de Fi de Curs, organitzada conjuntament amb els pares, al matí hi va haver

Colònies per els nens i nenes d'Educació infantil.

Sortida al Fòrum de les Cultures.

Colònies per els nens i nenes d'Educació infantil.

jocs de cucanya, un taller de forn solar, una obra de teatre i l'emocionat acomiadament dels alumnes de sisè, que ens van tocar, amb flauta, la cançó "Boig per tu"; a la tarda, inflables, jocs, ball de "country", concurs de pastissos i el tradicional sopar, aquest any a la fresca.

Una festa molt agradable per acomiadar el curs.

Espai escolar

Colònies familiars

P5 CEIP Montserrat

Per Loli Fernández Herrera

Després de l'èxit de la sortida del curs passat aquest any ens hem volgut tornar a trobar. Aquesta vegada hem anat a passar un cap de setmana a Can Solà, encara que algunes famílies es van afegir el diumenge. Ha estat una experiència molt gratificant, preparant i compartint diferents tallers amb els nostres fills i filles: pintant i plastificant mandalas, decorant samarretes, fent jocs de nit, jocs d'aigua... Els més grans van descarregar adrenalina amb l'activi-

tat del "ping bool", també ens va visitar la Montse Roqueta, mestra de P5 i quan el temps ens ho va permetre vàrem refrescar-nos a la piscina. Valorem molt positivament aquestes sortides ja que ens han permès mantenir una relació més estreta i ens han portat a compartir altres experiències.

Aquest any hem augmentat la família, esperem que l'any que ve hi siguem tots.

Escola bressol Confetti

Per Mònica Singlà, Directora de l'EBM Confetti.

Avui parlem amb la Sra. Loli Fernández, presidenta de l'AMPA i membre del Consell Escolar de l'EBM Confetti. Junta-ment amb els membres de l'AMPA, puc destacar que ha vetllat pel benestar dels infants ajudant i col·laborant tant amb recursos materials com humans.

Loli Fernández i Mònica Singlà.

Fem uns passos enrera i pensem en el setembre de fa dos anys. Loli recordes els inicis de l'escola bressol a la Cope?

Si, ara penso en el neguit que teníem les mares i pares per iniciar el curs en un espai provisional com era la Cooperativa i el desconeixement de l'equip docent. Hem de ser conscients del que costa deixar un fill o filla en mans d'unes persones estranyes, per més professionals que siguin.

Poc a poc aquests nervis es va anar esvaint en veure l'esforç i la il·lusió que van posar el conjunt de professionals de l'escola per fer d'aquest espai un lloc acollidor i agradable pels nostres fills i filles. La confiança es va anant consolidant de mica en mica a partir del contacte diari.

Era necessari que nosaltres també ens impliquéssim, per això ens vam constituir en associació de mares i pares. Calia que un grup de mares i pares ens reuníssim en assemblea, formessin una Junta

Directiva i confeccionéssim els Estatuts pels quals es regiria l'Associació. Més endavant vam formalitzar el Consell Escolar on estem representats els pares i mares, l'equip educatiu i l'AJuntament, on hem arribat a acords pel bon funcionament de l'escola.

Hem treballat molt durant aquest dos anys però crec que l'esforç ha donat com a fruit consolidarnos com a entitat.

I així va arribar l'abril i al final de les obres. Es va empaquetar tot el material i amb l'ajuda de la brigada es va fer el trasllat al nou edifici.

El 23 d'abril de 2003 va ser una data significativa

Per nosaltres va ser un dia especial ja que era la primera festa que celebraven a la nova escola bressol. La Pepa ens va explicar contes i tots ens vam llepar els dits amb la xocolata que va fer la nostra cuinera Ramona.

Què et sembla tenir servei de menjador a l'escola?

Penso que és un servei que tots els pares i mares estem agraïts de tenir. Els menús són variats i adequats. La persona que porta el menjador, la Ramona, és una dona molt entranyable i a més de ser una excel·lent cuinera és molt carinyosa amb els nostres fills i filles. Ells se l'estimen molt!

Si, per a nosaltres és com una mare, també ens cuida molt. Què et semblen els canvis del pati?

Ja quan em vas parlar del projecte en el que havies pensat, vaig trobar que era una gran idea i els resultats millors.

Em sembla molt adequat mostrar l'entorn natural potenciant materials i elements a l'abast de tothom.

Aquest concepte de pati es podria copiar per altres espais d'esbarjo pels infants pendents al nostre poble.

Què t'agradaria canviar?

Crec que ens faria falta un espai dedicat exclusivament a dormitori amb lliteres de fusta i ben climatitzat, que els nens i nenes poguessin identificar com a lloc confortable i exclusiu de descans.

També hi dedicaria un espai nou al menjador, guanyant així la sala polivalent per la seva utilització per altres activitats (psicomotricitat, plàstica ...)

Als pares i mares els demanaria més implicació, no els ha de fer por participar. El grau de compromís pot ser diferent, des de formar part de la Junta Directiva, col·laborant a les diferents activitats o com a socis/es.

No sempre disposem d'aquest temps però podem participar en ocasions puntuals.

Com hauria de ser el teu relleu?

Espero que es continuï treballant en aquesta línia, buscant sempre la crítica constructiva, al fòrums adequats com les assemblees, fomentant la participació de mares i pares, col·laborant en totes les activitats de l'escola, festes, equipaments, xerrades, sortides..., tot això treballant conjuntament amb les educadores ja que en definitiva del que es tracta és de vetllar pels interessos dels nostres fills i filles per sobre dels interessos dels adults.

Què t'emportes de l'escola bressol?

Com a presidenta de l'AMPA m'emporto una experiència molt enriquidora. El fet de poder participar d'una manera més activa i directa m'ha permès conèixer i entendre de més a prop la realitat del marc educatiu i entendre els diferents punts de vista,

tant per part dels pares i mares com de l'escola.

A nivell personal he pogut tenir una relació molt bona i estreta amb les educadores i la cuinera. Ha estat com un regal per mi. Així com l'amistat que ha estat consolidada entre nosaltres dues.

Quins projectes tens de futur?

M'agradaria continuar col·laborant amb l'AMPA del CEIP Montserrat, crec que és molt important la implicació dels pares i mares dins la comunitat educativa, en definitiva treballem pels nostres fills i filles. També continuar participant a la Comissió per la dona, on també he pogut compartir experiències amb membres d'altres entitats del poble.

10 preguntes personals:

- Un dia de la setmana? El dijous.
- Un color? El blau.
- Un número? El set.
- Una paraula? Pau.
- Una afició? La lectura
- Un llibre? Orient i Occident de la Mari Pau Janer.
- Una virtut? La paciència.
- Un defecte? Que xerro molt
- Filla, mare o esposa? DONA

- Una imatge de silenci? Un dia de tempesta.

Loli, és una llàstima que no tingueu un altre infant, ja que dos anys és poc temps per a consolidar un projecte educatiu, només espero que la persona que et substitueixi tingui el mateix esperit constructiu i dialogant que et caracteritza.

Ha estat un plaer treballar amb tu.

Allau!

Per Marc Tarradas

*En Gerard i l'Estel amb l'allau sota els seus peus.
Fotos: Marc Tarradas*

Moments previs a l'allau, des del coll d'Arenós cap al cim del Punta Alta.

Dissabte 3 d'abril, en Gerard, l'Estel i jo, en Marc, ben d'hora al matí sortim de Sarrià direcció Boí amb el següent propòsit: Partint de la Presa de Cavallers pujar amb esquís de muntanya fins el refugi Ventosa i Calvell on hi passàriem la nit, l'endemà ben d'hora ascendir per la cara nord al Punta Alta, de 3013m d'altura. Un cop assolit el cim, el baixàriem per la seva pendent sud fins al peu de la presa de Cavallers.

Dissabte, un dia magnífic, assolellat, amb una neu ideal per practicar l'esquí de muntanya. Avancem un grup de novells amb grampons que tenen lleus problemes per la neu massa tova, però nosaltres amb els esquís als peus avancem ràpid. Un parell d'hores més i ja som al refugi Ventosa i Calvell, ens registrem i ens instal·lem, llestos per a preparar un sopar no massa luxós, però a l'altura de la situació. El guarda ens informa sobre la ruta i la situació de la neu. Ens recomana especial aten-

ció a la pala anterior al coll d'Arenós, però en general tot correcte. Ens n'anem a dormir.

Diumenge 4 del 4 del 2004, massa quatre per algú supersticiós, nosaltres no en som. Ens llevem molt d'hora, abans que ningú, per tal d'aprofitar el millor estat de la neu, que és en les temperatures més baixes. Prop de les 6 del matí, ja som fora del refugi, en direcció al coll i posterior ascensió al pic.

La neu, ideal, molta, i el paisatge paradisiac, passem per algun que altre llac glaçat, creuem un rierol i comença la pujada; immensitat blanca amb avets nevats, i el cel aclarint-se a la sortida del sol. Un grup de 7 francesos ens segueixen de prop, finalment ens atrapen just abans de la pala sota el coll d'Arenós, allà on el guarda del refugi ens havia dit que anéssim en compte. Ara, degut al pendent ens traiem els esquís. Pugen els francesos primer, doncs se'ls veu experts o si més no

molt ben equipats (més tard ens assabentàrem que dos d'ells eren guies de muntanya del Club Alpí Francès). Amb molt de compte passem tots, i ens situem dalt del coll, sembla ser que el pas més complicat està superat, ara només ens falta superar un parell de pales de neu per assolir el cim, i finalment la recompensa: una llarga i maca baixada esquiant per la cara sud, gaudint del paisatge i la tranquil·litat d'aquests paratges, lluny de les aglomeracions i xivarri de les pistes d'esquí.

El sol ja és molt amunt, tot i que no ens toca ja que estem pujant per la cara nord. El paisatge, maquíssim, es percep una lleugera brisa agradable, la neu és idònia per anar pujant en forma d'esglaons, prou tova per donar forma i prou dura per aguantar el nostre pes, estem gaudint. Pugem en forma d'essa per tal de reduir el pendent de pujada que és d'uns 45 graus, sento alguns ocells cantant, ens falta solament uns 50m

GRUP MUNTANYA SARRIÀ (GIRONA)

de desnivell per assolir el cim, el pes dels esquís a l'esquena no es fa molest, un petit esforç més i ja hi som, tot i que si es prolongués més no m'importaria, ja que en gaudiríem una estona més. Per sobre meu hi ha els set francesos que encapçal·len l'ascensió, seguidament l'Estel, en Gerard i l'últim, jo. Sento un lleuger zumzeig, com si vingués de lluny, reconec el soroll com el d'un allau llunyà, em giro cap a la dreta per tal de si el puc veure caient per alguna pendent d'alguna muntanya del voltant, sempre és quelcom espectacular de veure... però, al girar-me veig que s'aixeca una lleugera polseguera pocs metres de mi, ostres! l'allau és aquí amb nosaltres! aixeco la vista cap els meus companys tot pronunciant un ennuegat "allau!", acte seguit, veig l'últim francès de la fila, i l'Estel fent equilibris sobre una bretxa que creix sota els seus peus, es dirigeix ràpidament cap a en Gerard, dos pams abans d'arribar a ell, es torça cap a mi i tot dibuixant una corba m'esquiva per darrera a uns quatre metres. La bretxa descriu els límits d'una enorme placa de neu que es comença a moure. Veig l'Estel i el francès perdre l'equilibri i caure a sobre la placa en moviment, aquesta es comença a trencar primer en blocs molt grans i mica en mica en blocs més petits. Es desplaça cap al pendent, del francès només en veig les cames, i de l'Estel, que intenta mantenir-se en superfície, però la neu li apreta la motxilla pel darrera i acaba submergint-se sota la neu que se li tira al damunt. La gran massa de neu s'accelera pendent avall a una velocitat que mai no hauria imaginat, i tot seguit... silenci, el mateix que quatre segons abans, els ocells cantant, la brisa segueix bufant, el sol il·lumina el

Lloc on s'inicia l'allau, es pot apreciar la cicatriu que deixa.

paisatge amb els mateixos colors... però alguna cosa ha canviat, i ho ha fet d'una forma tan ràpida, sense música dramàtica de fons com a les pel·lícules, i d'una forma tan natural, tranquil·la i alhora sorprenent, que ningú no s'ho acaba de creure, estem astorats, cal reaccionar immediatament vers aquest silenci, dos companys han estat atrapats per l'allau, han baixat per un pendent de 45 graus i un desnivell de 350m. Moments de confusió, en Gerard i jo ens mirem i comencem a baixar, però l'allau ha deixat un buit de 50cm de profunditat que no ens permet baixar més de 25 metres, en Gerard consulta l'Arva (aparell de recerca de víctimes d'allaus) però res a fer a tanta distància, en aquell moment veiem quelcom allà a baix, és el francès que s'ha aixecat, uns 50m més avall un punt negre també es mou, és l'Estel. Són vius. La resta us la podeu imaginar, ens posem els esquís i baixem, auxiliem els ferits, en Gerard i un francès corren fins al refugi per avisar l'helicòpter, evacuem la zona i els ferits són traslladats al hospital de Viella. Finalment tot queda en un esquinç a la mà de l'Estel i el peroné trencat del francès, però és quelcom més que això, és tot el que significa, la nostra fragilitat vers la muntanya, el

que hagués pogut ser, no 2 sinó 10 els caiguts, no un esquinç sinó quelcom pitjor. Aquest cop la muntanya ens ha perdonat en el més espectacular dels tres allaus d'aquest hivern a la zona, però també l'únic sense víctimes mortals, gràcies, ho tindrem en compte.

Molts us fareu preguntes com: perquè hi van? què hi van a buscar aquests allà dalt? per què arriben així les seves vides? que no ho veuen que això és molt perillós? Bé, permeteu-me no respondre aquestes preguntes ni entrar en filosofies d'estar per casa, només us diré que tots tres, en Gerard, jo i també l'Estel, continuem i continuarem practicant esports de muntanya pel mateix motiu que ho hem fet sempre, simplement perquè ens agrada. Però dir-vos també que el nostre respecte vers la muntanya, ara probablement és un altre, i un xic més coneixedors del tema, tot és experiència. Si esteu interessats en més detalls, podeu consultar el magnífic estudi fet per l'Institut Cartogràfic de Catalunya sobre aquest allau en el seu projecte de catalogació d'allaus als Pirineus a www.icc.es/allaus/puntaalta.html

Una ruta per la Vall de Xuncla

Per Ivan Bustamante i Galera.

Un grup de 40 persones vàrem recórrer la riera Rimau des de Sant Medir fins el molí de Xuncla el 18 d'abril. La parada per esmorzar es va fer al Molí d'en Pérez. Foto: AVS

Enguany s'han anat celebrant un seguit de visites guiades i xerrades amb la intenció de tornar a acostar la gent a la Riera de Xuncla per evitar que caigui en l'oblit i reivindicar el seu valor social i natural.

Ja hem parlat altres vegades del valor biològic de la vall i del ric patrimoni històric que conté. No hi ha grans monuments ni espectaculars concentracions d'animals, però el conjunt de petits elements que encara s'hi troben permeten explicar perfectament el passat, i, per tant, com s'ha configurat el present de la vall i dels pobles que l'envolten. De fet, un bon grapat d'aquests petits elements patrimonials es troben escampats per tot el terme municipal i també per molts altres racons del país.

La importància de la història de cada dia

Sovint el patrimoni més divulgat ha estat el més espectacular, dirigit a atraure l'atenció dels turistes. Però per explicar perquè el nostre poble, i el territori en general, és com és i perquè nosaltres vivim com vivim

cal desfilir tot el procés que ens ha portat fins aquí; i normalment això ho expliquen petites coses que han marcat el dia a dia i que solen passar desapercibudes.

No són rares les accions destinades a recuperar la memòria d'aquests elements, però ara ens trobem en un moment d'efervescència d'iniciatives d'aquest tipus a les comarques gironines.

Aprofitant la distribució pel territori de petites construccions representatives de les activitats que s'hi han desenvolupat i generalment en contacte amb el medi natural, es solen proposar recorreguts a l'aire lliure per descobrir in situ aquelles experiències.

En molts països europeus fa dècades que s'han desenvolupat àrees educatives en aquesta direcció, les quals de retruc han donat una empenta a l'economia rural. Al País Valencià també fa anys que s'hi treballa, especialment pel que fa al comerç del glaç; però sobretot Navarra, Euskadi, Astúries i Andalusia ens porten

una gran avantatge.

A les comarques gironines destaquen els treballs als massissos del Montseny i les Gavarres, on hi ha senders que transcorren entre molins, pous de glaç, forns de calç, bòviles, etc. O les rutes dels dòlmens a l'Albera, per posar alguns dels primers exemples.

Darrerament també s'hi estan erigint ecomuseus, on s'explica la relació de l'home amb el territori. A les comarques gironines destaquen el Museu Etnològic del Montseny i diferents centres d'interpretació de Parcs Naturals. Per proper a Sarrià cal esmentar el Museu de l'Aigua de Salt.

Els senders lúdico-culturals

El patrimoni de la Riera de Xuncla ofereix l'oportunitat d'explicar la societat rural, sustentada per l'agricultura, la qual, de fet, va ser la base de l'economia fins la revolució industrial.

El paisatge hi és variat travessant boscos ombrívols, matollars espessos, prats i camps de conreu; i la riera té racons d'una gran bellesa.

Al llarg de tota la setmana havia plogut de valent, i tots els recs i torrents baixaven plens d'aigua. A la imatge, l'Eduard Aymenrich carrega la seva filla per travessar el passallís del Riudelluques. Foto AVS.

En un entorn agradable, i passant a prop dels molins, les moleres i el pou de glaç, podem descobrir, tot passejant, els canvis que ha viscut la nostra societat i com han repercutit en el paisatge.

Però la creació d'un circuit que faci accessible aquest patrimoni no és una iniciativa amb vocació de quedar integrada en l'àmbit estrictament local, encara que aquest simple fet tampoc estaria malament.

Al llarg dels anys hem estat acostumats a què a Sarrià hi confluïssin moltes infraestructures. Tots tenim ben present l'autopista, la carretera nacional, ara el TGV, però també el gas i altres serveis. Aquest fet bé de molt antic degut a què Sarrià es troba en un coll d'ampolla en les comunicacions nord-sud a Catalunya.

Però en els darrers anys hi ha una sèrie de projectes que poden oferir una oportunitat sobre la mateixa base que fins ara ens ha portat tants inconvenients. I és que a Sarrià hi poden arribar a coincidir diversos senders de caràcter lúdico-cultural.

D'una banda el Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya participa en un projecte internacional per recuperar les antigues vies romanes al Mediterrani, el projecte compta amb la subvenció Europea a través dels fons INTERREG IIIB i, a més de Catalunya, hi participen Algarve i Alentejo (Portugal); València i Andalusia (Espanya); Languedoc-Rosselló, Provença Alps Costa d'Azur i Còrsega (França); Umbria, Vall d'Aosta, Lazio, Ligúria i Toscana (Itàlia); Macedònia de l'est-Tràcia, Macedònia del centre i Macedònia de l'oest i Epirus (Grècia); a més de socis tercers com són Algèria i Tunísia.

A la part catalana ens toca el sender de la Via Augusta, el qual entrarà a Sarrià seguint el Carrer Major fins travessar el Ter pel Pont de l'Aigua. La intenció és recuperar elements patrimonials que es troben al llarg del seu recorregut integrant-los en un mateix circuit turístic d'àmbit internacional que es podria fer a peu. Paral·lelament el Grup de Defensa

del Ter fa uns anys que impulsa la creació del Camí Vora Ter, un sender de gran recorregut que resseguiria el curs del riu des de la capçalera fins la desembocadura. D'aquest eix principal en sortirien traçats més petits que, després de visitar punts d'interès als diferents municipis, hi retornarien.

Els trams del Ripollès i de part d'Osona i del Baix Empordà estan acabats. Entre Amer i Girona seguiria el carril bici Girona-Olot. La intenció és que a la part baixa circuli pels dos costats del riu i per Sarrià aniria dels boscos de Can Salvatella a Sant Julià passant pel Passeig del Riu.

Es vol fer també un carril bici Girona-Banyoles, el qual també travessaria el poble pel mig, probablement seguint l'Avinguda de França.

Al Pla de l'Estany es va crear fa uns anys la Ruta dels Maquis, uns senders que porten a descobrir paratges relacionats amb la vida i les accions d'alguns dels grups de la resistència antifranquista que actuaven a la

Aspecte inusual que oferia la bassa del Molí d'en Ribes. Foto: AVS

El salt de can Quirc, espectacular. Foto: AVS

zona. Aquests senders arriben a la Mota, entren per tant a la vall de la Riera de Xuncla i és perfectament possible allargar-los fins a Girona rastrejant els passos del maquis.

Finalment a Sarrià s'està promovent la creació d'una ruta per la Vall de Xuncla, la qual té un elevat valor per si mateixa, però ha d'esdevenir un sender de petit recorregut enllaçat amb el Camí Vora Ter, fins i tot es parla de convertir-la en part d'un ramal alternatiu d'aquest camí, que creu-hi el riu a Bescanó, passi pel castell de Sant Gregori, travessi aquest mateix poble, Cartellà, Sant Medir i arribi fins a Sarrià.

A la zona de Montcal es pot connectar amb les rutes ciclistes que porten de Sant Gregori a Rocacorba, on també hi ha altres senders.

La ruta de la Vall de Xuncla pot enllaçar també amb la Ruta dels Maquis, complementant-se perfectament. Travessarà el carril bici Girona-Banyoles a la zona del Pla dels Socs, just abans d'unir-se al Camí Vora Ter, el qual al seu torn creuarà el de la Via Augusta al Pont de l'Aigua.

Així doncs tot apunta a la creació, a mig termini, d'una veritable xarxa d'itineraris turístics de caràcter educatiu i temàtica diversa. Sarrià es troba en un dels nòduls d'aquesta xarxa, en pocs municipis hi poden confluïr tantes rutes, pot ser doncs una oportunitat diferent a les que estem acostumats. De ben segur és una esperança per recuperar de l'oblit tot aquest patrimoni al qual durant anys no s'ha donat l'atenció que mereixia. Però pot ser també una porta oberta a un nou futur per definir. Caldrà estar-hi atent.

Història de l'handbol al món

Per Jordi Garcia

Handbol a la pista de Sarrià de Dalt, amb l'A.D.C., els anys 70. Foto: Arxiu d'Imatges de Girona

L'handbol és un esport relativament jove, de recent creació, encara que hi ha estudiosos del tema que diuen que els seus orígens son força mes antics, en concret fan referència a l'antiga Grècia. Allà ja es practicava un joc de pilota amb la mà, conegut com a "Joc d'Ucrania" que feien servir una pilota de la mida d'una taronja i els jugadors havien de procurar que la pilota no toqués a terra. D'aquest joc, en fa referència Homero a "L'Odissea".

Més tard, els romans també varen practicar un joc similar que varen anomenar "Hapaston", joc que un metge anomenat Claudi Galeno recomanava als seus pacients.

Arribada l'Edat Mitjana, aquests jocs es practicaven a la Cort. Els trobadors d'aquella època els varen batejar com a "Primers Jocs d'Estiu", encara que no tenien ni normes ni reglaments de joc, eren jocs no estructurats.

Però els orígens moderns de l'handbol daten de finals del segle XIX. El 1892, Konrad Koch, professor de gimnàstica, va crear el "Raffballspied", molt semblant a l'handbol d'avui.

Al 1898, en un institut de Dinamarca, un professor de gimnàstica, concretament Holger Nielsen, va introduir un joc en el que feien servir una pilota petita i que consistia a fer gols a la porteria adversària, semblant al futbol, però amb les mans. A aquest joc el va anomenar "Handbol".

A Txecoslovàquia, es jugava a les escoles un joc anomenat "Hazena", en el que els equips estaven formats per set jugadors. El primer reglament d'aquest joc es va fer el 1905.

Però fetes totes aquestes referències, cal dir que els historiadors que han estudiat els orígens de l'actual handbol apunten a Max Heiser, professor d'educació física

que vivia a Berlín, com a legítim "pare" de l'handbol. Max Heiser jugava amb les seves alumnes, en una de les principals avingudes de Berlín al 1907, a un joc que va anomenar "Torball".

Dos anys mes tard, Carl Schelen, també alemany, va "inventar" un joc que va anomenar "Handball". Les regles eren idèntiques al futbol, amb l'única diferència que es jugava amb la mà. Cada equip estava format per onze jugadors i es practicava sobre un camp de futbol.

Va ser, però, després de la Primera Guerra Mundial quan aquest joc es va consolidar definitivament, convertint-se a Alemanya, pràcticament, en l'esport oficial d'aquest país.

Això no obstant, és Uruguai qui reivindica la paternitat d'aquest esport, on va ser molt popular el 1916 un joc molt semblant a l'actual, i on el 1918 es va disputar un partit oficial a l'estadi de Montevideo.

Gimnàstica rítmica

Per Josep M. Cairó

President del Club de Gimnàstica Rítmica

Equip d'Infantils. D'esquerra a dreta: Aida López, Ariadna Martínez, Ariadna Jordà, Cristina Creixans, Nuri Salvatella, Elena Cairó i Magalí Palau.

Arreveure a la Laura Teixidor i a la Laura Xargay

El Club Gimnàstica Sarrià acaba de completar la seva tercera temporada com a entitat independent i ja comença a consolidar-se com a referent en el món de la GIMNÀSTICA RÍTMICA a les comarques gironines. Un final de temporada que ha vist com dues de les seves entrenadores més emblemàtiques i estimades per les gimnastes ens han dit adéu per cercar nous horitzons en la seva trajectòria personal. Quantes i quantes nenes de Sarrià no han tingut de monitora alguna de les Laures? la Laura Teixidor va començar a entrenar nenes quan la gimnàstica rítmica era, al prin-

cipi, una activitat fomentada des de l'Ajuntament de Sarrià com una escola esportiva municipal, d'això fa més de 10 anys. La Laura Xargay era llavors gimnasta, però portava el cuc de la rítmica a dins i quan va finalitzar els seus estudis va oferir-se per portar grups de nenes i així ho ha vingut fent des de llavors. El CLUB no pot estar més agraït per la seva dedicació tots aquests anys i en el darrer festival celebrat el propassat dia 12 de juny varen rebre l'homenatge de reconeixement que es mereixen. No va ser un adéu per sempre, com diu la cançó, només per un instant. Qualsevol dia ens podem retrobar.

Una temporada potent i un futur engrescador

Mai abans hi havien hagut tantes nenes practicant gimnàstica a Sarrià. Més de 50 nenes inscrites la temporada 03-04 ho demostren. Des de prebenjamins fins a juvenils. L'aposta de principis de temporada per doblar l'oferta d'horaris en les categories més petites ha sigut tot un èxit i ara disposem d'una nombrosa base de mainada que permeten somiar que algun dia potser alguna sigui una esportista d'èxit com ho han sigut a Sarrià altres esports com el patinatge, el handbol o el futbol.

Tot i que tenim la voluntat de participar en competició a un

Equip Cadets. Maribel Jiménez, Xènia Saubich, Montse Serra, Aida Serrainat i Maria Cairó.

nivell tan alt com ens sigui possible, no volem perdre l'essència del que ha estat el nostre major èxit i que no és altre que ser un CLUB que ofereix esport per a tothom i per a tots els nivells i on les nenes que només volen practicar un esport de lleure i passar-s'ho bé hi tenen un lloc reservat. L'Alba Sayols, que ja ha entrenat grups aquesta temporada i altres gimnastes que no volen deixar el CLUB, ho faran possible. Properament distribuïrem uns díptics informatius amb els horaris i tota la oferta esportiva de la propera temporada. Ah! i si no ets mainada però vols estar en forma, pots venir a les nostres classes de manteniment per a tots els públics! Estigues a l'aguait.

Laura Teixidor aixecant un ram el dia de la seva despedida.

Laura Xargay amb les prebenjamins.

The Sarrià NewS

LA INFORMACIÓ MÉS IN·DEPENDENT
EN EL SUPLEMENT MÉS IM·PRESCINDIBLE

LA FRASE DEL DIA: La justícia militar és a la Justícia el mateix que la música militar és a la Música.

GROUCHO MARX

Editorial

Després del triomf de les esquerres a les passades eleccions legislatives a Espanya, tornen a debat, per fi!, els grans temes que sempre han interessat més la ciutadania. Són aquelles qüestions que ens afecten més directament i que durant mesos i anys han destorbat el son de les nostres plàcides nits i que han omplert d'inquietud els nostres atrafegats dies.

Ens referim, naturalment, als papers de Salamanca i a les seleccions esportives nacionals.

Endavant! No defalliu!

*Sam Enfot, TSN
Cap de Redacció*

Rectificació

Hem rebut algunes queixes acusant-nos de masclistes per l'últim comentari internacional on parlàvem de les becàries. És cert. I no ens fa res rectificar. Potser hauríem d'haver afegit per una qüestió d'equilibri, que la Secretària d'Estat Condoleezza Rice també necessita un bon becari. Per alleugerir-li la feina, és clar.

*Llàtzer Arafart,
TSN, Internacional.*

Govern

Fent bo el principi d'austeritat imposat pel president de la Genialitat, els honorables consellers porten més de sis mesos sense tocar-se els ous. Els sous.

"De ben segur que això millorarà la seva eficàcia i la del govern en conjunt", ha dit un destacat membre del tripartit que no ha volgut identificar-se.

*Pasqual Saura, TSN,
Plaça de St. Jaume*

Local

Davant l'allau imparable d'infraestructures que han de travessar el nostre poble (primer l'autovia, després el TGV i ara els 8 carrils! de l'autopista), algú ha proposat, amb molt bon criteri, traslladar el poble riera amunt

ara que ha quedat ben neta, i canviar-li el nom pel de Sarrià d'en Xuncla, o Sarrià de la Rimbau, o per no donar gaires pistes, Sarrià d'Amunt. Quan el MFIE (Ministeri de Fomentar Infraestructures Emprenyadores) ha sentit aquest rumor, ja ha proposat fer-nos aquí el Circuit de Motocròs de Catalunya.

La qüestió és no deixar-nos tranquils.

*Pere Piula, TSN,
Analista Local*

Declaració

Els col·laboradors i col·laboradores d'aquesta casa ens sentim decebuts/decebudes per la tendència cada dia més gran d'oradors i oradores o polítics i polítiques de parlar sempre fent servir els dos gèneres. Tots i totes nosaltres ens sentim no només inquiets i inquietes sinó fins i tot indignats/indignades. Amics barra amigues: lluitem plegats i plegades contra aquesta norma que empobreix el llenguatge de tots i totes.

*Consell de redactors i
redactores, TSN*

Terrorisme internacional

En George Bush, altrament dit l'Emperador, de qui ja hem dit en alguna altra ocasió que no hi és tot i que li falta un bull, torna a insistir a relacionar Saddam Hussein amb Bin Laden. Del que no diu res és de les relacions de Bin Laden amb la CIA i amb la seva pròpia família. Potser no li falta un bull i només ho sembla.

*Jeims Ailoviu, TSN,
Guasington*

L'Orient mitjà

Tal i com era previsible, l'Emperador deixa l'Iraq en mans d'un govern titella, el pro-consol marxa cames ajudeu-me i es proclama als quatre vents que l'Iraq és sobirà (això sí: sota l'atenta vigilància de més de 160.000 soldats de l'Imperi).

Home, per aconseguir aquesta sobirania no calia fer tanta volta: amb deixar-los estar n'hi havia prou.

*Pau Forever,
enviat especial, Bagdad*

El diari de Maria, Pija

Nenes: estic de vacances, ossigui que no espereu la meua interessant crònica de sempre, que ja sé que us agrada molt. Estos de la redacció re més dir-los que m'agafava vacances, que si una crònica porfa, i tal i qual. És que no em deixen tranquil·la ni a l'estiu i oyes! l'estiu és per a descansar que bastante trabajo el resto del año, sí o no?

*Maria Pija, diari íntim,
Les Bahames*

La reivindicació

L'entrada dels deu països nous a la Unió Europea provinents molts d'ells de l'àrea d'influència soviètica, ens ha permès veure com tracten els seus antics símbols: la falç i el martell han estat desmantellats i enviats als museus i en algun país fins i tot s'han creat museus a l'aire lliure on hi han col·locat les estàtues de Lenin i altres antics mandataris. Quina enveja! Aquí, després de quasi 30 anys de la mort del dictador, encara campen pel carrer els antics símbols sense que cap partit democràtic ho denunciï. Quina vergonya! La gallina a la cassola, o al museu!

Última hora

El Príncep s'ha casat. Bé, última última potser no ho és, però estareu d'acord que ha estat notícia i nosaltres bé ens n'havíem de fer ressò, no?

Ara bé; detalls del casament no us en podem donar perquè no ens van convidar. I això que també havíem pagat, eh?

Què hi farem...

*Mònica Kevinwy,
TSN, becària*

GRUP
IMMOBILIARI

TRAVESAS

Promotor - Constructor

carrer Lorenzana, 33 - Tel. 972 41 28 19 - Fax 972 22 03 37 - 17002 GIRONA

en venda

EDIFICI PASSEIG D'OLOT DE GIRONA

Vista General

PROPERA CONSTRUCCIÓ:
CASES APARELLADES, ADOSSADES I PISOS
"Pla dels Socs" SARRIÀ DE TER

Urbanització "Sarrià Park"